

BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ

**TIP FAKÜLTESİ
XVI. ÖĞRENCİ SEMPOZYUMU
ÇALIŞMA GRUBU SUNUMLARI**

14-16 Mayıs 2014

BİLİMSEL ARAŞTIRMA; ÜLKEMİZE BİR BORÇ ÖDEME BİÇİMİ, YÜKSELMESİNE ve YÜCELMESİNE KATKIDIR

Başkent Üniversitesi'nin varoluş nedenlerinin başında bilimsel çalışma gelmektedir. Bu nedeni yaşama geçirmek ve sonuç almak için belirli "olmazsa olmaz"lar vardır. Bunların başında, araştırma için alt yapının hazır ve bilimsel çalışma için arzulu bir bilim kadrosunun olması gelir. Eğitim kadromuzun bu bağlamdaki durumunun somut bir göstergesini burada anmaktan mutluluk duyuyorum. 2003 ve 2004 yılı YÖK araştırmasına göre, üniversitemiz, tıp fakültesi olan üniversiteler arasında, öğretim üyesi başına düşen uluslararası yayına göre açık farkla birinci sırada yer almıştır. Aslında bu sonuç yıllardır benzer biçimde belirmiştir. İkinci koşul; öğrenci kadrosunun araştırma için en az eğitimcileri kadar istekli olmasıdır. Bunun koşulu ise, hem öğrencinin fakültesini hem fakültenin öğrencisini aynı bilinçle seçmiş olmasıdır. Bu iki koşul da fakültemiz açıldığı günden bu yana aksamadan işlenmektedir.

Uygulamada istenen sonucu almaya engel olmaması için amaç tanımının çok açık olması gerekirdi; amaç çok açıktır: Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi öncü hekimler yetiştirmeyi hedefleyen bir fakültedir. Bu amacın bir göstergesi de sınırlı sayıdaki öğrencilerimizi altı yıl boyunca çetin bir eğitim sürecinden geçirmemizdir. Eğitim düzeyinin etkin göstergelerden biri ise, bu kitapla sonuçlarını ortaya koyduğunuz bilimsel çalışmalardır. Laboratuvarlarda deneyleriyle, hastanelerimizde hastalarla ve hocalarıyla yüz yüze, birebir yaşanmayan bir eğitim ne bizim arzumuz ne sizin mesleki başarınızın koşuludur. Unutmayalım ki, başarı mutluluğu sizler kadar biz eğitimcilerindir.

Fakültemizde eğitimin özü tek cümleye indirgenebilir: Hekimliğin ömür boyu öğrencilik olduğunun öğrenilmesi. Sık sık vurgulama gereği duyduğum gibi, tıp mesleğinin bilgisi başka hiçbir meslektekine benzemez. İnsan acısını dindirmek görevini üstlenmiş bir meslek üyesi olmak bilgimizin acıyı dindirmeye yetip yetmeyeceğini daima sorgulamayı gerektirir. Kaçınılmazdır bu. Hastalar size gelip acz içinde şunu söylerler: "Doktor, önce Allah, sonra siz!" Bu çağrı, bu yürekte gelen çığlık mesleğimizin varoluş koşuludur. Çünkü, hasta var olduğu için hekim vardır. Mesleğinin varoluş felsefesini hissetmeyen ya da unutan bir insanın bu meslekteki başarısı ya rastlantısal ya da sınırlıdır.

Unutamayacağımız ve bizi çalışmalarımızda kararlılıkla yönlendirecek olan bir düşünce de ülkemize olan borcumuzdur. Bağımsız bir ülkenin özgür yurttaşları olarak ve çağdaş uygarlığın tüm nimetlerinden yararlanarak eğitim görüyor olmamız, ülkemizi inanılması güç koşullarda var etmiş olan Atatürk'ün, silah arkadaşlarının ve aziz şehitlerimizin eseri, bizlere bir armağandır. Bu armağanı akli başında bir yurttaşın unutmaması olanaksızdır. Onlar bizden bir şey beklemiyordu; en az kendileri kadar vatansever olmak dışında. O günden farklı

olarak bugün vatansever olmanın anlamı şudur: Çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak ve onu da aşmak konusunda her birimizin özveriyle çalışması. Mutlulukla söyleyebilirim: İşte sizlerin bu kitaptaki araştırma eserleriniz, ülkemiz olan borcumuzu ödeme biçimlerimizden biridir.

İnanıyoruz ki, Türk tıbbı bu anlayışla eğitilmiş hekimler arasından genç İbn-i Sinalarına kavuşacak, bu anlayışla ülkemiz, temel sorunlarından biri olan sağlık sorununu çözmüş olacak, Atatürk'ün öngördüğü çağdaş uygarlık düzeyine bu anlayışla ulaşacak, dahası o düzeyi bu anlayışla aşacaktır. En içten başarı dileklerimle

Prof. Dr. Mehmet Haberal
Başkent Üniversitesi Kurucusu ve Rektörü

(Mayıs 2014, Ankara)

SEMPOZYUMDA ON ALTI YILI GERİDE BIRAKIYORUZ!

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin düzenlediği geleneksel Çalışma Grupları Öğrenci Sempozyumu'na hoş geldiniz ! Bu yıl on altıncı kez bir aradayız.

Kurumları yaşatan gelenekleridir. Çalışma Grupları Öğrenci Sempozyumu ve öğrencilerimizin sunumları; kuruluşunun yirminci yılında Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin uygulamakta olduğu tıp eğitiminin en özgün basamaklarından birini oluşturmaktadır. Fakültemizin mezuniyet öncesi eğitime başladığı 1998 yılından bu yana aralıksız ve her yıl kendisini biraz daha geliştirerek düzenlediği Çalışma Grupları Öğrenci Sempozyumu bu yıl da zengin bilimsel içeriği ile sizlerin değerlendirmenize sunulmaktadır.

Başkent Üniversitesi hepimizin bildiği gibi tam yirmi yıl önce ülkemizde sağlık alanında çağdaş düzeyde hizmet vermekte olan Türkiye Organ Nakli ve Yanık Tedavi Vakfı'nın deneyim ve birikimleri ile Haberal Eğitim Vakfının üniversiter bir yapıya dönüştürülmesi kararı üzerine Prof. Dr. Sayın Mehmet Haberal tarafından kurulmuş ve çok hızlı bir gelişim göstermiştir.

2011 yılında Fakültemizi mezuniyet öncesi tıp eğitimi alanında akredite eden ve bu yıl ara değerlendirme sürecini geride bıraktığımız Ulusal Tıp Eğitimi Akreditasyon Kurulu (UTEAK), Çalışma Grupları Öğrenci Sempozyumu etkinliğimizi tüm Tıp Fakültelerine örnek uygulama olarak göstermektedir.

Değerli katılımcılar;

Bir üniversiteyi üniversite yapan bilimsel alanda yaptıkları, ürettikleridir. Bilim bir bilgi üretme yöntemidir, Bilimsel bir düşüncenin ortaya çıkması, öncelikle merak ile bir soruna çözüm bulma gereksinimi ile başlar. Bu süreçte belirli kurallar ve yöntemler ona yol gösterir. Bilimsel bir düşüncenin üretilmesinde gözlem ve birikim, daha önce edinilen deneyimlerle karşılaştırma çok önemlidir. Bilim engin bir merakın yanı sıra bir disiplindir, azimdir. Bilim bir ekip işidir, eleştiriye de açıktır. İşte tıp gibi araştırmanın ve yeni bilgi üretmenin çok yoğun olduğu bir alanda Çalışma Grupları Öğrenci Sempozyumu, bir yandan öğrencilerimiz için bilimsel bir havayı solumanın tatlı heyecanı anlamına gelirken, biz öğretim üyeleri için de öğrencilerimizi bilimle ne kadar tanıştırabildiğimizin, onlara bilimsel düşünme yöntemini ne ölçüde benimsetebildiğimizin bir ölçütü, bir aynası olmaktadır .

Geçen sempozyumdan bu yana bilim dünyamız çok önemli iki bilim adamını, bizler de yerleri doldurulamayacak iki arkadaşımızı, iki hocamızı peş peşe yitirdik.

Çok genç yaşta kaybettiğimiz bu iki bilim insanımızı, Prof. Dr. Hakan H. Caner'i ve Prof. Dr. Murat Derbent'i saygı, sevgi ve özlemlerle anıyoruz.

Bu sempozyumu gerçekleştirebilmemizi sağlayan, düşünceleri ve öngörüsüyle bizleri aydınlatan, bilimsel araştırmayı ülkemize bir borç ödeme biçimi olarak niteleyen Rektörümüz ve kurucumuz Prof. Dr. Sayın Mehmet Haberal'a, Sayın Rektörümüze, katkıda bulunan tüm öğretim üyelerimize, öğretim elemanlarımıza ve sevgili öğrencilerimize içtenlikle teşekkür ederim.

Umarım hepimiz açısından yararlı, başarılı bir toplantı olur.

Saygılarımla,

Prof. Dr. İ. Haldun MÜDERRİSOĞLU
Dekan

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. İ. Haldun Müderrisoğlu
Dekan

Prof. Dr. Levent Peşkircioğlu
Dekan Yardımcısı

Prof. Dr. Ş. Remzi Erdem
Dekan Yardımcısı / Başkoordinatör

Prof. Dr. F. Belgin Ataç
Çalışma Grupları Koordinatörü

Yrd. Doç. Dr. Tolga Reşat Aydos
Çalışma Grupları Koordinatör Yardımcısı

2013-2014 ÇALIŞMA GRUPLARI DANIŞMAN ÖĞRETİM ÜYELERİ (Unvan ve soyadına göre alfabetik olarak sıralanmıştır.)

Prof. Dr. Şule AKÇAY	Doç. Dr. A. Çağrı UYSAL
Prof. Dr. Attila DAĞDEVİREN	Doç. Dr. Müge TECDER ÜNAL
Prof. Dr. Ülkü DAĞLI	Doç. Dr. A. Canan YAZICI
Prof. Dr. J. Sedef GÖÇMEN	Doç. Dr. Erkan YURTCU
Prof. Dr. Rengin ERDAL	Yrd. Doç. Dr. Cüneyd ANIL
Prof. Dr. İlhami KURU	Yrd. Doç. Dr. Nur SARAÇGİL COŞAR
Prof. Dr. Can PELİN	Yrd. Doç. Dr. Ebru EVREN
Prof. Dr. E. Suna TÜRKÖĞLU	Yrd. Doç. Dr. Kaan OKYAY
Prof. Dr. Neslihan BAŞÇIL TÜTÜNCÜ	Yrd. Doç. Dr. Yunus Kasım TERZİ
Prof. Dr. Filiz YANIK	Yrd. Doç. Dr. Oya Ümit YEMİŞÇİ
Prof. Dr. A. Eftal YÜCEL	Öğr. Gör. Dr. Güler ALPASLAN
Doç. Dr. Neslihan TOYRAN AL-OTAIBI	Öğr. Gör. Dr. Leyla AYDIN
Doç. Dr. Arzu BALKAN	Öğr. Gör. Dr. Nihal BİLGİLİ AYKUT
Doç. Dr. Nilüfer BAYRAKTAR	Öğr. Gör. Dr. Fatma HELVACIOĞLU
Doç. Dr. Tuğrul CABIOĞLU	Öğr. Gör. Dr. A. Şebnem İLHAN
Doç. Dr. Ayhan DİRİM	Öğr. Gör. Dr. Sare MIHÇIÖKUR
Doç. Dr. Ömer DİZDAR	Öğr. Gör. Dr. Hale ÖKTEM
Doç. Dr. Erhan KIZILTAN	Öğr. Gör. Dr. Ayşen TERZİ
Doç. Dr. Ayla KÜRKCÜOĞLU	Öğr. Gör. Dr. Seda TÜRKÖĞLU
Doç. Dr. Murat KORKMAZ	Öğr. Gör. Dr. Rifat Vedat YILDIRIM
Doç. Dr. Aslı NAR	Dr. Uğur Abbas BAL
Doç. Dr. Ersin ÖĞÜŞ	Dr. Arzu OĞUZ
Doç. Dr. Necdet ÖZÇAY	Dt. Zehtiye Füsün YAŞAR

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi XVI. Öğrenci Sempozyumu Çalışma Grubu Sunumları
Bir Bakışta Program

14 MAYIS 2014 ÇARŞAMBA

(Prof. Dr. İhsan Doğramacı Konferans Salonu)

09:30-10:00	Açılış
10:00-10:45	Yitirdiklerimizin Ardından
10:45-11:00	ARA
11:00-11:45	1. Oturum
11:50-12:35	2. Oturum
12:35-13:30	ARA
13:30-14:15	3. Oturum
14:15-14:45	Dönem I Poster Başlı Tartışma
14:45-15:30	4. Oturum
15:35-16:00	5. Oturum
16:00-16:15	ARA
16:15-16:45	"SHUFFLE"

15 MAYIS 2014 PERŞEMBE

(Prof. Dr. İhsan Doğramacı Konferans Salonu)

09:00-09:35	6. Oturum
09:40-10:10	7. Oturum
10:10-10:30	ARA
10:30-11:20	8. Oturum
11:25-12:25	9. Oturum
12:25-13:30	ARA
13:30-14:05	10. Oturum
14:10-15:00	11. Oturum
15:00-15:15	Dönem I Poster Başlı Tartışma
15:15-15:50	12. Oturum
15:50-16:15	ARA
16:15-16:45	"SHUFFLE"

16 MAYIS 2014 CUMA

(Prof. Dr. İhsan Doğramacı Konferans Salonu)

09:00-09:35	13. Oturum
09:40-10:40	14. Oturum
10:40-10:55	ARA
10:55-11:30	15. Oturum
11:35-12:35	16. Oturum
12:35-13:30	ARA
13:30-14:20	17. Oturum
14:25-15:25	18. Oturum
15:25-15:40	ARA
15:40-16:10	"SHUFFLE"
16:10-16:40	Ödül Töreni ve Kapanış

PROGRAM

14 MAYIS 2014 ÇARŞAMBA

09:30 – 10:00 Açılış

Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı

Açılış Konuşmaları:

Prof. Dr. F. Belgin Ataç

Çalışma Grubu Koordinatörü

Prof. Dr. İ. Haldun Müderrisoğlu

Tıp Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Ali Haberal

Başkent Üniversitesi Rektörü

10:00-10:45

Yitirdiklerimizin Ardından

Prof. Dr. Hakan Caner Anısına Prof. Dr. Nur Altınörs

Prof. Dr. Murat Derbent Anısına Doç. Dr. Ercan Mihç

10:45 -11:00

ARA

11:00 -11:45

1. Oturum:

Oturum Başkanları: Prof. Dr. Ş. Remzi Erdem

Stj. Dr. Özer Tuç

Stj. Dr. Bilgecan Özdemir

S.1 (DIII) 11:00-11:15

Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Yenidoğan Sünneti Hakkındaki Farkındalığının Değerlendirilmesi

Elif Berber, Burcu Simay Özden, Emre Selamoğlu, Seçkin Şahin

Danışman: Doç. Dr. Ayhan Dirim

S.2 (DIII) 11:15-11:30

Tıp 2 Diabetes Mellitus Hastalarında Kognitif Becerilerdeki Bozukluklar

Canberk Usta, Yaşar Ozan Saraçoğlu, Ender Ergüder, Halit Övgehan Aydoğan, Kaan Akın

Danışman: Prof. Dr. Neslihan Başçıl Tütüncü

S.3 (DII) 11:30-11:45

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Kullanmakta Olduğu Cep Telefonlarındaki ve Ellerindeki Bakteri Kolonizasyonu

Elif Ünal, İrmak Tahmaz, Gülce Cansu Serin, Ayşe Yılmaz, Gönül Or,

İrem Hazal Toroslu

Danışman: Prof. Dr. Sedef Göçmen

11:50 -12:35

2. Oturum:

Oturum Başkanları: Prof. Dr. Hakan Özkardeş

Stj. Dr. Betül Yüstra Şirin

S.4 (DII) 11:50-12:05

Allerjik Rinit Hayvan Modeli ve Balın Allerjik Rinit Üzerinde Tedavi Edici Etkisi

Utku Dönger, Ayşe Sılam Baş, Nur Seren Bildiren, Seden Hayal Birgören,

Erim Berke Yöney, Barış Kantarcı

Danışman: Öğr. Gör. Dr. Seda Türkoğlu

S.5 (DIII) 12:05-12:20

Ayaktan Gelip İlk Defa Koroner Anjiyografi Yapılan Hastaların Anjiyografi Sonuçlarının Literatür ile Karşılaştırılması

Gökhan Barutcu, Çiğdem Bengü Candoğan, Nazenin Durak, Başak Gökçay,

Berrin Yüksel

Danışman: Dr. Uğur Abbas Bal

- S.6 (DII)** 12:20-12:35 **Obezite Tedavisinde Elektroakupunktur ve Akupunktur Uygulamasının Vücut Ağırlığı, Bazal Metabolizma Hızı ve Vücut Yağ Oranına Etkileri**
Ayşe Şenol, Selin Yılmaz, Gülay Çandır, Bekem Güvenir, Seray Yazgan,
Recep Murat Potas
Danışman: Doç. Dr. Mehmet Tuğrul Cabioğlu
- 12:35-13:30** **ARA**
- 13:30 -14:15** **3. Oturum:**
Oturum Başkanları: Prof. Dr. Meral Tuncer
Stj. Dr. Erencan Gündoğdu
- S.7 (DIII)** 13:30-13:45 **Proton Pompa İnhibitör İlaçlar Hangi Sıklıkta ve Hangi Endikasyonlarla Kullanılıyor?**
Hilal Gökçen Çin, Mehmet Berkay Can, Yılmaz Yılmazlı, Zehra Koç
Danışman: Prof.Dr. Ülkü Dağlı
- S.8 (DII)** 13:45-14:00 **Silimarin Meme Kanseri Hücrelerinde (MCF-7) Doksorubisinin Etkisini Arttırır mı?**
Nil Bahar Atasoy, Elif Bengisu Bilgin, Ahmet Ozan Kaleci, Çınar Mete, Cansu Ünsal,
Alperen Kutay Yıldırım
Danışman: Doç. Dr. Erkan Yurtcu
- S.9 (DIII)** 14:00-14:15 **Graves Hastalığında Nodül Sıklığı, Nodüllerin Ultrasonografik ve Sitopatolojik Özellikleri**
Dilara Alpan, Mustafa Tan, Edip Cemil Katayıfçı, Çisem Ulus
Danışman: Dr. Cüneyd Anıl
- 14:15-14:45** **Dönem I Poster Başı Tartışma**
- 14:45-15:30** **4. Oturum:**
Oturum Başkanları: Prof. Dr. Levent Peşkirioğlu
Stj. Dr. Ayça Deniz Ertosun
- S.10 (DII)** 14:45-15:00 **Arteria Carotis Communis Bifurkasyonlarına Ait Varyasyonlar**
Sıla Çelik, Özge İrem Morkoç, Çağla Nakkaş, Zühre Melike Özdamar, Algan Turgut
Danışman: Doç. Dr. Ayla Kürkçüoğlu
- P.115:00-15:05** **Engelsiz Yaşam**
Deniz Mert Ayan, Asya Tunya Aydın, Ezgi İnaltekin, Ebru Opçin, Cansu Özaydın,
Beliz Özkalkan
Danışman: Prof. Dr. Rengin Erdal
- P.2** 15:05-15:10 **Evlilik mi? Şimdi Oyun ve Okul Zamanı**
Keşer Altıntaş, Hande Çelik, Merve Ekelik, Irmak Özkubat, Berna Since,
Görkem Yayıcı
Danışman: Dr. Nihal Bilgili Aykut
- P.3** 15:10-15:15 **"Hasta Yoktur, Hastalık Vardır!" Tıbbın Dehümanizasyonu**
Aybüke Mandacı, Damlanur Kaval, Deniz Tanaçan, Esra Erdoğan, Ezgi Babacan,
Şerife Çakılıcı
Danışman: Öğr. Gör. Dr. Rifat Vedat Yıldırım
- S.11 (DIII)** 15:15-15:30 **Başkent Üniversitesi Tıp ve Diş Hekimliği Fakültesi Öğrencilerinde Spondiloartrit ve Psöriyatik Tırnak Değişikliklerinin Sıklığı ve Aralarındaki İlişki**
Anıl Öner Koçak, Berk Batman, Büşra Tosun, Ömer Özkan
Danışman: Prof. Dr. A. Eftal Yücel

15:35-16:00

5. Oturum:

**Oturum Başkanları: Prof. Dr. Eftal Yücel
Stj. Dr. Zeki Sönmez**

S.12(DIII) 15:35-15:50

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Uzmanlık Eğitimi Alan Hekimlerin Tıp Etiği Eğitim Gereksinimlerini Değerlendirildiği Anket Çalışması

Pamir Onat, Sevcan Kan, Tahir Eryılmaz, Taygun Türel
Danışman: Öğr. Gör. Dr. Rifat Vedat Yıldırım

P.4 15:50-15:55

Probleme Dayalı Öğrenim: Nedir, Ne Değildir?

Begüm Tunç, Özgün Çiçek, Okan Ergen, Gürhan Çuhadar, Abdullah Oğuz Pektaş,
Nevzat Burak Çubukçuoğlu
Danışman: Doç. Dr. Arzu Balkan

P.5 15:55-16:00

Tarihte Tıp ve Biyoistatistiğin Buluşması

S. Fulya Elmastaş, Ecem Demirkan, Ömer Sülce, Rana Baykan, Mert Şimşek,
Ali Suludere
Danışman: Doç. Dr. Ersin Ögüş

16:00-16:15

ARA

16:15-16:45

“SHUFFLE”

15 MAYIS 2014 Perşembe

09:00-09:35

6. Oturum:

**Oturum Başkanları : Yrd. Doç. Dr. Tolga Reşat Aydos
Stj. Dr. Selin Akyüz
Stj. Dr. Can Kerestecioğlu**

S.13(DIII) 09:00-09:15

İleri Anne Yaşı ve Gebelik Komplikasyonları İlişkisinin Araştırılması

İtir Aktürk, Sena Bahadıroğlu, Sevim Gayenur Büyükberber, Sümeyye Gürbüz
Danışman: Prof. Dr. Filiz F. (Bilgin) Yanık

P.6 09:15-09:20

Tütün Kontrolü

Esra Nur Şener, Serin Doğan, Zeki Ceran Eraslan, Şahin Akın, İrem Unzsoy
Danışman: Prof. Dr. Şule Akçay

S.14(DII) 09:20-09:35

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Öncesi Öğrencilerinin Görsel – Uzaysal Beceri Gerekli Ders Başarıları ile Mental Rotasyon Performansları Arasındaki İlişkinin Araştırılması

Büşra Bodur, Fatma Pelin Çelik, İrem Erdem, Tuğba Kaya, Gamze Özbaş
Danışmanlar: Doç. Dr. Erhan Kızıltan,
Doç. Dr. Neslihan Toyran Al-Otaibi

09:40-10:10

7. Oturum: Fakülteler Arası Etkileşim Oturumu (I)

**Oturum Başkanları: Doç. Dr. Elif Küpeli
Stj. Dr. Arınç Öztürk**

DS.1 09:40-09:55

Fare Oositlerinde Bisfenol A İlavasının Mayotik Arrest ve Oosit Matürasyonu Üzerine Etkisi

Asya Eylem Boztaş, Müjde Kıvanç, Derya Gözüaçık
Danışman: Prof. Dr. H. Seda Vatanserver
Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi

DS.2 09:55-10:10

Mikro Akışkanlarda Madde Miktarı Tayini

Merve Çelik, Aylin Dedeoğlu
Danışman: Doç. Dr. Mustafa Kocakulak
Başkent Üniversitesi Biyomedikal Mühendisliği Fakültesi

10:10-10:30	ARA
10:30-11:20	8. Oturum: Oturum Başkanları: Doç. Dr. Erhan Kızıltan Stj. Dr. Nursu Erdoğan
S.15 (DIII) 10:30-10:45	Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Ankara Hastanesi Yetişkin Acil Polikliniğine Yeşil Alan Uygulaması Öncesi ve Sonrasında Başvuran Bazı Hastaların Aciliyet Durumlarının Karşılaştırılması Eren Çamur, Hasan Dilhan Bingöl, İstem Şanal, Ömer Batuhan Akıncı Danışman: Öğr. Gör. Dr. Sare Mihçioçukur
P.7 10:45-10:50	Drakula Hormon: MELATONİN Zeynep Özdemir, Oğuzhan Ak, Hüseyin Cem Yüceer, Doğa Akgör, Dide Aysun, Çagan Asparuk Danışman: Öğr. Gör. Dr. A.Şebnem İlhan
S.16 (DII) 10:50- 11:05	Anadolu Toplumuna Özgü Dudak İzi Özellikleri: Başkent Üniversitesi Örneği Hüseyin Efe Akalın, Gizem Akçay, Seray Kaynak, Çağla Koçberber, Deniz Serim Korkmaz, Gökçe Nas Danışman: Prof. Dr. Can Pelin
S.17 (DIII) 11:05-11:20	Tip 2 Diyabetik Hastalarda Koroner Kalp Hastalığı ile İlişkili Faktörler Aslıhan Aladağ, Meriç Ergene, Mine Kuru, Mine Senem Yılmaz Danışman: Doç. Dr. Aslı Nar
11:25-12:25	9. Oturum: Fakülteler Arası Etkileşim Oturumu (II) Oturum Başkanları: Doç. Dr. Aslı Nar Stj. Dr. Pınar Koç
DS.3 11:25-11:40	Metastatik Meme Kanseri Hastalarda Nötrofil-Lenfosit Oranının Sağ Kalım ile İlişkisi Sevda Aygün, Ozan Ünlü, İbrahim Petekkaya ,Gizem Geçmez, Emir C. Roches, Taner Babacan,Uğur Şahin, Özge Keskin, Neyran Kertmen, Sercan Aksoy Danışman: Prof. Dr. Kadri Altundağ Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi
DS.4 11:40-11:55	Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem I, III ve VI Öğrencilerinin Kahvaltı Yapma Alışkanlıklarının Araştırılması Caner Buğra Akdeniz, Ezgi Erdem, Aysu Yeşim Tezcan, Ceren Kılıç, Ayşenur Çırak, Ersin Şentürk, Burcu Yüksel Danışmanlar: Öğr. Gör. Dr. Nihal Bilgili Aykut, Prof. Dr. Ayşe Akın Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi
DS.5 11:55-12:10	Tek İnşizyonlu Laparoskopik Kolesistektomi ve Klasik Laparoskopik Kolesistektomi Karşılaştırması Şeyma Nazlı Avcı Danışman: Prof. Dr. Osman Abbasoğlu Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi
DS.6 12:10-12:25	Başkent Üniversitesi Sağlık Meslek Yüksekokulu 1. Sınıf Öğrencilerinde Anksiyete Düzeyinin Belirlenmesi Elif Eda Aytekin, Birce Kantar, Tuğba Örnek, Kübra Öztürk, Neslihan Öztürk, Özge Öztürk, Ahmet Sarma, Ezgi Yılmaz Danışmanlar: Öğr. Gör. Dr. Sare Mihçioçukur, Prof. Dr. Ayşe Akın Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi
12:25 -13:30	ARA

- 13:30-14:05** **10. Oturum:**
Oturum Başkanları: Doç. Dr. Oya Ümit Yemişçi
Stj. Dr. Cem Önder
- S.18 (DII)** 13:30-13:45 **İntestinal iskemi/reperfüzyon hasarı oluşturulan sıçanların kalın barsak anastomoz yara iyileşmesi üzerine probiyotiklerin etkisi**
Ece Ermin, Cem Haberal, Yurdagül Devenci, Buse Altun, Serap Gülay, Şehnaz Şekeroğlu,
Danışman: Doç. Dr. Necdet Özçay
- P.8** 13:45-13:50 **Sinir Ajanları: Kitle İmha Silahı mı? Terapötik Silah mı?**
Merve Göker, Gözde Beşkonak, Fatma İlay Korkmaz, Merve Dinç, Doğukan Akkuş,
Kazım Caner Koşal
Danışmanlar: Prof. Dr. E. Suna Türkoğlu,
Doç. Dr. Nilüfer Bayraktar
- S.19 (DIII)** 13:50-14:05 **Heterozigot Post-Aksiyel Tip Ayak Sinpolidaktiliilerinde Metatars Transpozisyonu ile Tedavi**
Buse Gürcan, Doğançan Özer, Mehmet Ali Turanoğlu
Danışman: Prof. Dr. İlhami Kuru
- 14:10-14:45** **11. Oturum:**
Oturum Başkanları: Doç. Dr. Nilüfer Bayraktar
Stj. Dr. Şener Çolak
- S20 (DIII)** 14:10-14:25 **Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesi Acil Servisi'nde 2013 Yılında Düzenlenen Adli Bildirim Raporlarının Değerlendirilmesi**
Güzide Ece Akıncı, Elif Şahin, İrmak Şimşek,
Güngör Çakmakçı, Ayşe Ece Şener
Danışman: Öğr. Gör. Dr. Zehtiye Füsün Yaşar
- P.9** 14:25-14:30 **Kemğin Yapısı ve Kemik Metabolizmasında Osteoprotegerin, RANKL ve RANK ilişkisi**
Utku Kuyucu, Şeyhmus Alpağat, Onur Mert Bender, Emir İlkerli,
Şükran İdil Köstem, Nazmiye Tansu Güler
Danışman: Yrd. Doç. Dr. Nur Saraçgil Coşar
- S.21 (DII)** 14:30-14:45 **Sıçanlarda Lipopolisakkarit (LPS) ile İndüklenen Sepsis Modelinde Mitokondriyal K_{ATP} Kanallarının Rolünün İncelenmesi**
Fatma Nur Akyol, Selin Aslan, Orhan Ayata, Bengisu Çakır, Ceren Polat,
Tuvana Türkay Tüdeş
Danışman: Doç. Dr. Müge Tecder-Ünal
- S.22 (DIII)** 14:45-15:00 **Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıkların Tanısında ve Servikal Kanserlerin Önlenmesinde Servikovajinal Sürüntülerin (PAP testi) Önemi**
Burak Gülşen, Özgür Ozan Ceylan, Özgür Akman, Can Şahingözü
Danışman: Öğr. Gör. Dr. Ayşen Terzi
- 15:00-15:15** **Dönem I Poster Başı Tartışma**
- 15:15-16:00** **12. Oturum:**
Oturum Başkanları: Yrd. Doç. Dr. Nur Saraçgil
Stj. Dr. Burak Bağ
- S.23 (DIII)** 15:15-15:30 **Mide Kanseri Tanısı Olan Hastalarda Lenf Nodu Tutulum Oranı ve Sağkalım İlişkisi**
Deniz Eda Orhan, Ayşenur Şahin, İrmak Üstündağ, Cenk Anıl Olşen,
Aziz Mert İpekçi
Danışmanlar: Öğr. Gör. Dr. Arzu Oğuz,
Doç. Dr. Ömer Dizdar

- P.10** 15:30-15:35 **Osteoartrite Ağrı Nedenleri**
Pelın Akçay, Elif Berfin Yağcı, Damla Gürkan, Pelın Abataş, Alp Giray Uygur,
Hilal Öztürk
Danışman: Doç. Dr. Oya Ümit Yemişci
- S.24 (DII)** 15:35-15:50 **Yüksek Protein İçerikli Diyetin Siçan Böbrek ve Karaciğer Dokularında Yaşa Bağlı Olası Etkilerinin Değerlendirilmesi**
Sera Kılıç, Pınar Ülgen, Fırat Yıldırım, Deniz Can Başaran, Berk Yasin Ekenci,
Caner Çetinoğlu
Danışman: Öğr. Gör. Dr. Fatma Helvacioğlu
- 15:50-16:15** **ARA**
- 16:15-16:45** **“SHUFFLE”**
- 16 MAYIS 2014 CUMA**
- 09:00- 09:35** **13. Oturum:**
Oturum Başkanları: Doç. Dr. Ömer Dizdar
Stj. Dr. Doğuşcan Kurular
- S.25 (DIII)** 09:00-09:15 **Spontan Bakteriyel Peritonit Tanısı ile Hastaneye Yatırılan Sirozlu Hastaların Değerlendirilmesi**
Fatma Büşra Atalay, E. Gül Taş, Bengisu Koç, Özgün Yıldız
Danışman: Doç. Dr. Murat Korkmaz
- P.11** 09:15-09:20 **Hayvan Modelleri: Molekülden Hastalığa**
Beyza Ural, Ödül Özkan, Berna Yıldız, Ozan Özcan, İlteriş Kağan Türkyılmaz,
Beyza Arslan
Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yunus Kasım Terzi
- S.26 (DIII)** 09:20-09:35 **Genç Erişkin Yaş Grubu Türk Toplumunda Parmak İzi Çizgi Yoğunluğuna Göre Cinsiyetin Karşılaştırılması: Başkent Üniversitesi Örneği**
Gülnihal Aktaş, Fikret Altunay Muammer Duman, Menekşe Derya Parlak,
Zeynep Rzayeva
Danışman: Öğr. Gör. Dr. Hale Öktem
- 09:40-10:40** **14. Oturum: Fakülteler Arası Etkileşim Oturumu (III)**
Oturum Başkanları: Yrd. Doç. Dr. Yunus Kasım Terzi
Stj. Dr. Eda Süzen
- DS.7** 09:40-09:55 **Hayalet Böbrek**
Abdullah Enes Çelik, Yavuz Selim Yalçın, Yavuz Furkan Yazıcıoğlu
Gülhane Askeri Tıp Akademisi
- DS.8** 10:55-10:10 **Kanseri ‘Hacklemek’**
Muhammet Aydoğdu
Gülhane Askeri Tıp Akademisi
- DS.9** 10:10-10:25 **Alerjik Rinit ve Kallman Sendromunda Cinsel Disfonksiyonun Vomeronasal Organ ile İlişkisi**
Mecit Bahar, Kazım Çiçek
Gülhane Askeri Tıp Akademisi
- DS.10** 10:25-10:40 **Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp-Bilim Doktoru (MD-PhD) Bütünleşik Programı**
Emre Cem Esen
Danışman: Prof. Dr. Yasemin Gürsoy Özdemir
Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi
- 10:40- 10:55** **ARA**

- 10:55-11:30** **15. Oturum:**
Oturum Başkanları: Doç Dr. Murat Korkmaz
Stj. Dr. Berkan Karabuğa
- S.27 (DII)** 10:55-11:10 **Farklı Yaş Gruplarında Boğazda A Grubu Beta Hemolitik Streptokok Taşıyıcılığının Araştırılması**
Alara Akdeniz, Selin Diboğlu, Berk Halilbeyoğlu, Ege İleri, Selver Merve Kuş, Utkun Moran
Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ebru Evren
- P.12** 11:10-11:15 **Disiplinler Arası Bir Bilim Dalı: Biyoinformatik**
A. Ceren Akın, Büşra Bürçe, Burak Çevirici, Bengisu Şahin, Eda Şahin, Yağmur Şahin
Danışman: Doç. Dr. Canan Yazıcı
- S.28 (DIII)** 11:15-11:30 **Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesi'nde Çalışan Doktorların Demografik ve Kişilik Özelliklerinin, Stresle Başa Çıkma Yöntemlerinin, Örgütsel Bağlılık ve İş Doyumu Düzeylerinin Tükenmişlikle İlişkisi**
Seçkin Aydın, Çağrı Cansu, Alican Kanat, Denizhan Kılıç, Nur Dilvin Özkan
Danışman: Öğr. Gör. Dr. Güler Alpaslan
- 11:35 - 12:35** **16. Oturum: Fakülteler Arası Etkileşim Oturumu (IV)**
Oturum Başkanları: Yrd. Doç. Dr. Kaan Okyay
Stj. Dr. Aykut Kılıç
- DS.11** 11:35-11:50 **Pankreatik Nöroendokrin Tümörlerde Yeni ve Eski Tedavi Metotlarının İncelenmesi**
S. Taha Solakoğlu
Danışman : Prof.Dr. Kadri Altun
Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi
- DS.12** 11:50-12:05 **Uyku Yoksunluğu ve/veya 5-HT_{1A} Agonisti Uygulamasının Fizyolojik Morfin Bağımlılığına Etkisinin Farklı Fare Irklarında Karşılaştırılması**
Kaan Akın, Dilara Alpan, H. Övgehan Aydoğan, Ender Ergüder, Y. Ozan Saraçoğlu, Canberk Usta
Danışman: Prof. Dr. Ş. Remzi Erdem
Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi
- DS.13** 12:05-12:20 **Mutlu Çocuklar Oyun Parkı Projesi**
Ercan Akyar, Saad Tajeddin, Hale Aksoy, Haleh Oveysi, Boratay Erin Demirel, Salahuddin Kamalzada, Kabirullah Sharifi, Dennis Demirel, Tergül Hatemova, Kesra Bournaun
Danışman: Prof.Dr. Birsen Mutlu
Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi
- DS.14** 12:20-12:35 **Gelin Hep Beraber İşaretleşelim**
Aybike Taşdelen, Gamze Arslan, Yusuf Yalçın, Hande Bekme, Songül Güder, Furkan Meral, Cem Kırmızıtuna, Melih Arık, Nagihan Çelik, Ragıp Çağlar Çelik, Çağlar Erkal.
Danışman: Doç. Dr. Şahika Şişmanlar
Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi
- 12:35-13:30** **ARA**
- 13:30-14:20** **17. Oturum:**
Oturum Başkanları: Yrd. Doç. Dr. Ragıba D. Zağyapan
Stj. Dr. Tayfun Bayraktar
- S.29 (DIII)** 13:30-13:45 **Hipertansiyon Hastalarında Yaşam Tarzı Değişikliklerine Uyuma ve Kan Basıncı Kontrolünün Değerlendirilmesi**
Berkalp Berker, Toygun Çakmak, İrem Darka, İlayda Dokumacıoğlu, Umutcan Kuloğlu
Danışman: Yrd. Doç. Dr. Kaan Okyay

- S.30 (DII)** 13:45-14:00 **Mental Yorgunluğun Motor Beceriler Üzerine Olası Etkileri: Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Deneyimi**
Beste Öztürk, Sultan Burçak Kara, Necati Yağız Yeşilova, Irmak Erdemir,
Barış Cem Bülbül, Esra Öner
Danışman: Öğr. Gör. Dr. Leyla Aydın
- P.13** 14:00-14:05 **Zihnimizin Derinliklerine Yolculuk**
Cem Aykanat, Z. Ecem Ertepe, Tuğçe Mert, Merve Oltulu, Gökçenur Şimşek,
Berkay Ulus
Danışman: Prof. Dr. Attila Dağdeviren
- S.31 (DIII)** 14:05-14:20 **Kronik Alt Ekstremitte Yaralarında Tedavi Protokolumuz**
Mert Erdoğan, Şansal Odabaşı, Melis Doğanay, Batuhan Layık, Gökçen Kumandaş,
Danışman:Doç. Dr. A Çağrı Uysal
- 14:25- 15:25** **18.Oturum: Fakülteler Arası Etkileşim Oturumu (V)**
Oturum Başkanları: Yrd. Doç. Dr. Cüneyd Anıl
Stj. Dr. Aykut Uçar
- DS.15** 14:25-14:40 **İşçilerde Sağlık Problemlerinin Neden Olduğu Ekonomik Kayıp ve Bu Kaybın Önlenmesi**
Fatma Nurgül Küçükali, Fatih Ergin, Sevde Beyaz, Elif Günsel Yıldırım,
Onur Yıldızhan, Esra Yaşar, Muhammed Mesud Küçükbiş, Kutay İşcen, Fırat Tari,
Kübra Altunel
Danışman: Prof.Dr. Aynur Karadenizli
Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi
- DS.16** 14:40-14:55 **Başkent Üniversitesi Kazan Meslek Yüksek Okulu Öğrencilerinin Uyku Alışkanlıkları, Uyku Kalitesi ve Uykululuk Durumunun Saptanması**
Atilla Şahin, Ayşegül Akçeli, Ayşe Uğurum Yücemem, Barış Can Kuzuca,
Betül Ökkan, Hasan Erdoğan, Meltem Çetin, Onur Coşkun
Danışmanlar: Öğr. Gör. Dr. Sare Mihçioğur,
Prof. Dr. Ayşe Akın
Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi
- DS.17** 14:55-15:10 **İn Vitro Ortamda Protein Tozu Toksisitesinin İncelenmesi**
Gözde Tunbul, Utkucan Ayeser, Onur Kocaman, Melek Hür, Seren Karabiber,
Rüveyda Muslu, Muhammed Esad Durdu, Ahmet Emir Ulutaş, Nazlıcan Kurt
Ayşegül Durmuş
Danışman: Doç. Dr. Şadan Yavuz
Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi
- DS.18** 15:10–15:25 **Çocuk Gelinler Erken Yaşta Evliliği Durdurun UNFPA**
Gülben Çalışkan, Melike Yardımcı, Resul Bircan
Danışmanlar: Prof. Dr. Ayşe Akın
Yrd. Doç. Dr. Elif Durukan
Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi
- 15:25-15:40** **ARA**
- 15:40-16:10** **“SHUFFLE”**
- 16:10-16:40** **ÖDÜL TÖRENİ ve KAPANIŞ**

Not: Poster bildirileri 14-16 Mayıs 2014 tarihlerinde gün boyu asılı kalacaktır

**S: Sözlü Sunum; P: Dönem I Poster Sunumu; DS: Davetli Sunum; DIII: Dönem III;
DII: Dönem II**

ÖZETLER

S.1

Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Yenidoğan Sünneti Hakkındaki Farkındalığının Değerlendirilmesi

Elif Berber, Burcu Simay Özden, Emre Selamoğlu, Seçkin Şahin
Danışman: Doç. Dr. Ayhan Dirim

Cerrahi girişimler arasında sünnet en eski ve en yaygın uygulanan işlemlerden biridir. Sünnet dini, kültürel, medikal ve sosyal nedenlerle uygulanmaktadır. İşlem dorsal penil sinir bloğu ve EMLA krem gibi lokal anestezikler kullanılarak ya da genel anestezi altında yapılabilmektedir. Ancak steril koşullarda yapılması zorunludur. Sünnet için ideal yaşın ne olduğu tartışmalıdır. Fallik dönem olarak adlandırılan 3-6 yaş aralığında yapılan sün-netlerin kastrasyon fobisi yarattığı ileri sürülmektedir. Günümüzde yenidoğan döneminde dahi sünnet uygulanabilmektedir. Ancak bu yaş grubundaki çocukların acı hissedip hissetmediğı tartışmalı bir konudur. Yenidoğan sünnetinde penisin daha az gelişmiş ve daha az damarlanmış olması nedeniyle işlem daha kolay uygulanır, daha hızlı iyileşir ve daha düşük enfeksiyon oranlarına sahiptir. Çocukluk döneminden farklı olarak yenidoğan bebeklerde sünnete bağlı psikolojik etkilene ile karşılaşmamaktadır. Yine diğer bir tartışmalı konu da yenidoğan sünnetinin hangi zaman aralığında yapılacağıdır. Genel yak-laşım olarak doğumdan sonraki ilk 30 günlük dönem tercih edilmektedir. İşlem öncesi tüm olgularda kanama diyatezi ve hipospadias gibi genel sünnet kontrendikasyonu olan durumlar ekarte edilmelidir. Erken doğum veya düşük doğum ağırlıklı yenidoğanlara işlemin uygulanması önerilmemektedir. Üroloji kliniğimizde yenidoğan sünneti yüksek oranda dilue edilmiş lokal anestezik kullanılarak Gomco tekniğı ile ortalama 15-20 dakika süren ve hemostaz amaçlı sütün gerektirmeyen bir yöntemle uygulanmaktadır. Bu çalışmada Tıp Fakültesi öğrencilerinin yenidoğan sünneti hakkındaki farkındalıklarını değerlendirmek hedeflenmiştir. Bu amaçla gönüllü onamları alınmış Dönem 1-2-3 öğren-cilerine yenidoğan ve erişkin sünnetinin karşılaştırıldığı bir anket formu doldurtulmuştur. Anket sorularına verilen yanıtlar sünnetle ilgili bilimsel veriler eşliğinde değerlendirilmiştir. Yenidoğan sünneti hakkındaki farkındalığın irdelendiğı soruda katılımcıların %25.45'i (42/165) yenidoğan sünneti, sünnet için uygun bir yaş aralığı değıldir cevabını ver-mişlerdir. Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Üroloji Anabilim Dalı tarafından 2000-2014 yılları arasında yaklaşık 3843 yenidoğana sünnet uygulanmış olup sadece 3 olguda kanama nedeniyle genel anestezi altında sütüre ihtiyaç duyulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yenidoğan, Sünnet, Fallik Dönem, Kanama

Tip 2 Diabetes Mellitus Hastalarında Kognitif Becerilerdeki Bozukluklar

Canberk Usta, Yaşar Ozan Saraçoğlu, Ender Ergüder,
Halit Övgehan Aydoğan, Kaan Akın
Danışman: Prof. Dr. Neslihan Başçıl Tütüncü

Mayo Clinic Alzheimer Hastaları kayıtlarından yapılan bir analizde Alzheimer hastalarının %80'inde ya glikoz tolerans bozukluğu ya da aşikar Diabetes Mellitus olduğu ortaya konmuştur. Alzheimer hastalığının tipik nöropatolojik bulguları ekstraselüler senil plakların ve intraselüler nörofibriler yumağın oluşumudur, aynı zamanda progresif kognitif disfonksiyon söz konusudur.

Ailevi Alzheimer hastalığının etyopatogenezinden amiloid prekürsor protein (presenilin 1 ve 2) proteinlerini kodlayan gende otozomal dominant bir mutasyon sorumlu iken, geç yaşta ortaya çıkan Alzheimer hastalığı genellikle çevresel ve yaşam biçimi ile ilgili faktörlerden ortaya çıktığı düşünülmektedir. Bu risk faktörleri arasında vasküler lezyonlar, hiperglisemi, hiperinsülinemi, insülin direnci, glukoz intoleransı, adiposite, ateroskleroz ve hipertansiyon yer almaktadır. Oksidatif stres, ileri glikolizasyon ürünlerinin oluşumu ve santral sinir sisteminde insülin sinyalizasyonunda bozukluk diyabetik hastalarda kognitif disfonksiyon ve Alzheimer gelişimine zemin hazırlayan önemli patogenetik mekanizmalar olduğu düşünülmektedir.

Bu çalışmada Tip 2 Diabetes Mellitus doku oksidatif stresine, dislipidemiye, kan basıncı regülasyonunda bozukluğa sebep olması nedeniyle nörodejeneratif hastalıklara neden olduğu varsayımı kuruldu. Bu varsayımı sınamak üzere nörodejeneratif hastalıkların teşhisinde standardize edilmiş testler kullanılarak Tip 2 Diabetes Mellitus hastalarıyla olan ilişkisini yaş, cinsiyet, sigara, kan şekeri düzeyi, boy, kilo, kan basıncı, aile öyküsü bağlamında göstermek amaçlandı.

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Endokrinoloji ve Metabolizma polikliniğine başvuran Tip 2 Diabetes Mellitus ve Diabetes Mellitus tanısı olmayan benzer yaşta 269 kişiye kognitif disfonksiyon değerlendirmesi için anket uygulaması yapıldı. 45 yaşının üstündeki hastalara(234 kişi, 146 kadın, 88 erkek) "Eğitimsizler için Mini Mental Test" testi uygulandı, 45 yaşının altındaki hastalara(33 kişi, 23 kadın, 10 erkek) ise "Montreal Bilişsel Değerlendirme Ölçeği(Motreal Cognitive Assesment(MOCA))" testi uygulandı. İki testte de en yüksek puan 30'dur, 25 puan ve üstü başarılı, 15-24 puan orta, 14 ve altı başarısız olarak değerlendirildi.

Test uygulanan hastalar; yaş, cinsiyet, boy, kilo, kaç yıllık tip 2 DM olduğu, kullandığı ilaçlar, kaç yıldır insülin kullanıldığı, sigara/alkol kullanımı, hipertansiyon öyküsü, dislipidemi öyküsü olup olmadığı, organ hasarı olup olmadığı(Göz, kalp, nefropati, nöropati) kriterleri açısından değerlendirildi. İstatistiksel analiz çalışmaları devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tip 2 Diabetes Mellitus, Alzheimer Hastalığı, Nörodejeneratif Hastalık, Kognitif Test.

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Kullanmakta Olduğu Cep Telefonlarındaki ve Ellerindeki Bakteri Kolonizasyonu

Elif Ünal, İrmak Tahmaz, Gülce Cansu Serin, Ayşe Yılmaz,
Gönül Or, İrem Hazal Toroslu
Danışman: Prof. Dr. J. Sedef Göçmen

Cep telefonları günlük hayatımızın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Dokunmatik cep telefonları yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Ellerimiz pek çok mikroorganizmayı florasında barındırmaktadır. Cep telefonu kullanan kişinin telefonunun, el florasında bulunan bakterilerle kontamine olabilme olasılığı yüksektir.

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde okumakta olan öğrencileri kapsayacak şekilde oluşturulan bir popülasyonda işaret ve baş parmaklarından sürüntü kültürleri ile kullandıkları cep telefonlarından sürüntü kültürleri alınmıştır. Her iki kültürdeki bakteri/lerdeki benzerlikler saptanmıştır. Klinik öncesinde ve klinikte eğitimlerini sürdüren öğrenciler olarak iki farklı gruba bölünerek taşınan bakterilerin benzerlik ve farklılıklarının belirlenmesi; el yıkama alışkanlığının klinikte eğitilen öğrencilerde, klinik öncesinde eğitim gören öğrencilere kıyasla artıp artmadığının ve bu alışkanlığın kişinin kullandığı cep telefonlarındaki bakteri kolonizasyonlarını değiştirip değiştirmediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesinde okuyan öğrencilerden gönüllü onam formlarıyla olurları alınmıştır. Kullandıkları telefonlarının yüzeyinden ve bu telefonu kullandıkları ellerinin baş ve işaret parmaklarından sürüntü kültürü yapılmıştır. Bu örnekler alınmadan önce telefon kullanma alışkanlığı ve el yıkama alışkanlığı ile ilgili olarak hazırlanmış anket formu öğrenciler tarafından cevaplandırılmıştır. Alınan sürüntü örnekleri %5 koyun kanlı agara ve Mc Conkey agara ekilmiştir. 24 saat 37°C'de inkübasyonu takiben üreme olup olmadığına bakılmıştır. Üreme olan örneklerde üreyen kolonilerin analizleri yapılmıştır.

Bu çalışmada 87 erkek 143 kadın olmak üzere toplamda 230 kişinin işaret, başparmağı ve telefon ekranından sürüntü kültürleri değerlendirilmiştir. Kültürlerin %65'i klinik öncesi, geri kalanı ise klinik öğrencilerinden oluşmaktadır. İki grup arasındaki bakteri kolonizasyonunda belirgin bir farklılık tespit edilmemiştir. Elden alınan sürüntü kültüründeki bakterilerle telefondan alınan sürüntü kültüründeki bakteriler arasında %79,1'lik bir benzerlik saptanmıştır ($p < 0,001$).

El temizliğinin telefonda üreyen bakteri çeşitliliğini etkilediği ve ellerin temizlenme sıklığına göre bu çeşitliliğin değiştiği gözlemlenmiştir. Klinik öncesi ve klinik öğrencilerin el ve telefon kültürlerinde anlamlı bir fark beklerken bu fark tespit edilmemiştir.

Anahtar kelimeler: Telefon Kültürü, El Kültürü, Bakteri, Kolonizasyon, Flora

Allerjik Rinit Hayvan Modeli ve Balın Allerjik Rinit Üzerinde Tedavi Edici Etkisi

Utku Dönger, Ayşe Sılam Baş, Nur Seren Bildiren,
Seden Hayal Birgören, Erim Berke Yöney, Barış Kantarcı
Danışman: Öğr. Gör. Dr. Seda Türkoğlu Babakurban

Bu çalışmada allerjik rinit hastalığı modelini sıçanlar üzerinde oluşturup, allerjik rinit hastalığı tedavisinde balın etkinliğini değerlendirmek amaçlanmıştır.

6 adet sıçandan ortalama 0.5 cc venöz kan alındıktan sonra allerjen olarak 25 mikrogram ovalbumin ve 2.5 mg alüminyum hidroksit 0.75 cc distile su içinde çözüldükten sonra 0, 7, ve 14. günlerde intraperitoneal yolla sıçanlara verilerek sensitizasyon sağlandı (10.04.2014). Ardından bir hafta sonra (17.04.2014) 7 gün boyunca 100 mikrogram ovalbumin 0.25 cc distile su içinde çözüldükten sonra intranasal yoldan verilerek allerjik rinit semptomlarının ortaya çıkışı sağlanacaktır. Sensitizasyon öncesi ve deney sonunda serum IgE değerleri spektrofotometrik olarak belirlenecektir. İntranasal ovalbumin verilmeden 30 dk önce 3 adet sıçana 1 gr/kg dozunda bal su ile karıştırılarak gavaj yoluyla verilecektir. 7. günün sonunda intranasal ovalbumin çözeltisi verildikten sonra bal verilen grup ile bal verilmeyen grup arasında hayvanların burun kaşıma ve hapşırıkları 20 dk izlenerek sayılıp, gruplar arasında karşılaştırılacaktır.

Sıçanların başlangıç serum IgE düzeyleri, tedavi alan ve almayan gruptaki IgE düzeyleri ile karşılaştırılacaktır. Tedavi alan ve almayan grupta bulunan hayvanların son intranasal ovalbumin çözeltisi verildikten sonra burun kaşıma ve hapşırık sayıları karşılaştırılacaktır.

Ovalbumin kullanılarak sıçanlarda 1 ay içinde allerjik rinit modeli oluşturulabilmektedir. Balın serum IgE düzeyinde yaptığı değişiklik ve allerjik rinit semptomları üzerindeki etkisi nedeniyle allerjik rinit tedavisinde diğer tedavilere alternatif veya ek bir tedavi olabileceği ve bu nedenle daha ileri çalışmalar yapılabileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler: Allerjik Rinit, Ovalbumin, Bal

Ayaktan Gelip İlk Defa Koroner Anjiyografi Yapılan Hastaların Anjiyografi Sonuçlarının Literatür ile Karşılaştırılması

Gökhan Barutcu, Çiğdem Bengü Candoğan, Nazenin Durak,
Başak Gökçay, Berrin Yüksel
Danışman: Dr. Uğur Abbas Bal

Günümüzde teknolojideki tüm gelişmelere rağmen kardiyovasküler hastalıklar tüm dünyada hala en önde gelen ölüm nedenidir. Koroner kalp hastalıkları, kalbi besleyen koroner arterlerin aterosklerozu sonucunda damar lümeninde daralmaya bağlı olarak gelişir. Etiyolojisi içinde hipertansiyon, hiperlipidemi ve diabetes mellitus önemli bir yer tutmaktadır. Sigara, yaş, cinsiyet ve kronik böbrek yetmezliği de koroner arter hastalığı (KAH) etyopatogenezinde önemli yer tutmaktadır. Koroner damarda ateroskleroz varlığı ve derecesini en iyi gösteren tanı aracı koroner anjiyografidir (KAG) ve günümüzde KAH tanısı için KAG halen altın standarttır. Biz bu çalışmada, Başkent Üniversitesi kardiyoloji polikliniğine başvuran ve ilk defa KAG yapılan hastalardaki sonuçları değerlendirmeyi ve literatürdeki sonuçlarla karşılaştırmayı amaçladık.

Retrospektif olarak planlanan bu çalışma, 01.01.2013 – 31.12.2013 tarihleri arasında Başkent Üniversitesi Ankara Hastane'sinde KAG yapılan 1453 hastanın dosyaları taranarak yapıldı. Belirlenen kriterlere uyan 661 hasta çalışmaya dahil edildi. Hastaların klinik bilgileri, demografik özellikleri ve KAG sonuçları hastanemiz elektronik bilgi sistemi kullanılarak incelendi.

Çalışmaya alınan hastaların ortalama yaşı 60 (min.21, max.96) yıl, 385'i (%58,2) erkek ve 276'sı (41,8) kadındı. Hastanın KAG sonuçları değerlendirildiğinde; 174 (%26,3) hastanın koroner arterleri normal bulunurken, koroner arterleri normal olan hastaların da 9'unda (%5,2) yavaş akım fenomeni saptandı. 130 (%19,8) hastada minimal KAH, 348 (%53) hastada ise KAH saptandı. Koroner arter hastalığı saptanan hastaların 75'ine (%21,6) stent implantasyonu yapılırken, 97'si (%27,9) için bypass ameliyatı olması kararı alındı. 176 hastada (%50,6) sadece tıbbi takip gerektiren KAH saptandı. Anjiyografi sonuçları cinsiyete göre değerlendirildiğinde tüm koroner arter patolojilerinin erkeklerde daha fazla olduğu görüldü.

Literatürde, tüm KAG'ların %15-20'sinde koronerlerin normal bulunduğu bildirilmiştir. Bizim çalışmamızda da KAG sonucunda normal koroner arter bulunması oranı %26,3 olarak saptandı. Sonuçlar literatür ile karşılaştırıldığında hastanemizin KAG endikasyonlarının literatür ile uyumlu olduğu sonucuna varıldı.

Anahtar kelimeler: Koroner Anjiyografi, Koroner Arter Hastalığı, Normal Koroner Arterler, Minimal Koroner Arter Hastalığı, Koroner Yavaş Akım

Obezite Tedavisinde Elektroakupunktur ve Akupunktur Uygulamasının Vücut Ağırlığı, Bazal Metabolizma Hızı ve Vücut Yağ Oranına Etkileri

Öğrenciler: Ayşe Şenol, Selin Yılmaz, Gülay Çandır,
Bekem Güvenir, Yazgan, Recep Murat Potas
Danışman: Doç. Dr. Mehmet Tuğrul Cabioğlu

Günümüzde, akupunktur (A) obezite tedavisinde sıklıkla kullanılmaya başlanmıştır. Son zamanlarda akupunktur uygulamalarına akupunktur noktalarına elektriksel uyarı verilerek yapılan elektroakupunktur (EA) uygulamaları da eklenmiştir. Çalışmamızda akupunktur tedavi ünitesine obezite yakınmasıyla başvuran bireylere uygulanan EA ve A'nın vücut ağırlığına, vücut yağ oranına ve bazal metabolizma hızlarına etkilerinin karşılaştırılması amaçlanmıştır.

2009-2013 yılları arası obezite yakınması ile Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesi Akupunktur Tedavi Ünitesine başvuran kişiler arasından cinsiyet farkı gözetmeksizin, 20-50 yaşları arasında ve vücut kitle indeksi 30-35 olan, 1800-2000 kilokalorilik diyet ve gün aşırı 1 saat egzersiz programı verilen tüm vakaların dosyaları retrospektif olarak incelenmiştir. Kriterlere uygun vakaların, EA ve A uygulamasına göre tedaviye girmeden önceki ve 30 gün sonraki vücut ağırlıkları, vücut yağ oranları ve bazal metabolizma hızları kaydedilmiştir.

EA uygulanan 36 (5 erkek 31 kadın 40.11±11.49 yaş) ve akupunktur uygulanan 24 (1 erkek 23 kadın 44.67±9.12 yaş) vakaya ait tedavi başlangıcı ve 30 gün sonraki vücut ağırlığı, vücut yağ oranı ve bazal metabolizma hızı 2x2 faktöriyel ANOVA ile değerlendirildi. ANOVA sonuçlarına göre her üç parametrede de ölçüm periyodları arasında (tedavi öncesi-tedavi sonrası değerlerde) anlamlı farklar tespit edildi ($p<0.000$). Gruplar arasında hiçbir parametrede anlamlı fark elde edilmezken, kilo ve vücut yağ oranında grupxperiyot etkileşimleri anlamlı bulundu ($p<0.05$). EA uygulamasıyla vücut ağırlığında 3.43 ± 0.97 kg, vücut yağ oranında 2.12 ± 0.1 azalma, bazal metabolizma hızında 1.5 ± 0.11 artma; A uygulamasıyla vücut ağırlığında 2.92 ± 0.77 kg, vücut yağ oranında 1.65 ± 0.6 azalma, bazal metabolizma hızında 1.45 ± 0.18 artma görüldü.

Sonuçlar değerlendirildiğinde, Hem EA grubunda hem de A grubunda ağırlık kaybı ve vücut yağ oranında azalma tespit edilmiş olmasına rağmen, her iki grup karşılaştırıldığında anlamlı bir değişiklik gözlenmemesi obezite tedavisi açısından bir uygulamanın diğerine tercih edilemeyeceğini düşündürmüştür.

Anahtar kelimeler: Akupunktur, Elektroakupunktur, Obezite

Proton Pompa İnhibitör İlaçlar Hangi Sıklıkta ve Hangi Endikasyonlarla Kullanılıyor?

Hilal Gökçen Çin, Mehmet Berkay Can, Yılmaz Yılmazlı, Zehra Koç
Danışman: Prof. Dr. Ülkü Dağlı

Proton pompa inhibitörleri (PPI) dünyada olduğu gibi Türkiye’de de en çok reçetelenen ilaçların başında gelmektedir. PPI’ler gastrik asidin aşırı salgılanması ile ilgili hastalıkların tedavisinde başarılı ilaçlardır. Ancak bu ilaçların yan etkileri bilinmemektedir.

Bu çalışmanın amacı; hastaneye yatan hastalarda, hastaneye yatmadan önce, yatarken ve taburcu olduktan sonra uygunsuz PPI ilaç kullanma sıklığını ve nedenlerini araştırmaktır.

Araştırmamızda Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesi yataklı servislerinde yatan hastalara yüz yüze görüşme tekniğiyle anket uygulaması yapılmıştır. Anket soruları üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde hastanın hastaneye yatmadan önce PPI kullanıp kullanmadığı, eğer kullanıyorsa ne kadar süredir hangi endikasyon ile kullandığı, kimin önerdiği, hangi sıklıkta kullandığı, ikinci bölümde hastaya hastanede yattığı süre boyunca PPI verilip verilmediği eğer verildi ise hangi endikasyon ile verildiği, üçüncü bölümde ise hasta taburcu olurken PPI reçete edilip edilmediği eğer reçete edildi ise hangi endikasyon ile reçete edildiği sorgulanmıştır. Ayrıca ankette hastaya ait demografik bilgiler ve varsa hastanın kronik hastalıkları da yer almaktadır. Anketin uygulanacağı hasta sayısı “Biyostatistik Anabilim Dalı” danışmanlığı sonucu toplam 150 hasta olarak belirlenmiştir. 141 hastada anket gerçekleştirilebilmiştir. Anket görüşmesinin olanaksız olduğu ya da görüşmenin zor olacağını düşündüğümüz klinikler çalışmaya dahil edilmemiştir. Veriler SPSS 17.0 paket programında değerlendirilmiştir.

Anket bilgilerine göre yapılan istatistiksel analiz sonucunda 141 hastanın %49.6 (70)’sının yatmadan önce PPI kullandığı, %63.1(89)’ine yatarken verildiği, %41.5(56)’ine de taburcu edilirken reçete edildiği görülmüştür. Yatmadan önce PPI kullanan 70 hastanın %44.3(31)’ünün uygunsuz endikasyonla kullandığı belirlenmiştir. Hastanede yatarken PPI verilen 89 hastanın %83.1(74)’ne endikasyon dışı PPI verildiği görülürken taburcu edilen 56 hastanın da %39.3(22)’üne endikasyon dışı reçete edildiği tespit edilmiştir.

Çalışmamızda uygunsuz PPI kullanım oranları literatürde bildirilen oranlarla benzer bulunmuştur. PPI ilaçlar uzun sürede ortaya çıkabilecek yan etkileri göz önüne alınarak uygun endikasyonlarda kullanılmalıdır.

Anahtar kelimeler: PPI, Uygunsuz Endikasyon, Kullanım Sıklığı, Anket

Silimarin Meme Kanseri Hücrelerinde (MCF-7) Doksorubisinin Etkisini Arttırır mı?

Nil Bahar Atasoy, Elif Bengisu Bilgin, Ahmet Ozan Kaleci,
Çınar Mete, Cansu Ünsal, Alperen Kutay Yıldırım
Danışman: Doç. Dr. Erkan Yurtcu

Doksorubisin birçok neoplazmda kullanılan antrasiklin grubu bir kemoterapötiktir. Ancak sınırlı sayıda hastanın fayda görmesi doksorubisin içeren kombinasyon kemoterapi rejimleri arayışlarına yol açmıştır. Binlerce yıldır hepatoprotektif etkisi bilinen Silimarin, deve dikenini (*Silybum marianum*) özütünden elde edilen bir flavolignindir. Antikarsinogenik ve antioksidan etkilerinin olması sebebiyle kemoterapi alan hastalarda en sık kullanılan ajanlar arasındadır. Silimarin, Avrupa ve Asya'da LegalonTM ve Silipide IdB1016 adı altında klinik olarak da kullanılmaktadır. Bu çalışmada silimarinin meme kanseri hücreleri üzerinde doksorubisinin etkinliğini arttırıp arttırmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır.

MCF-7 hücreleri standart koşullar altında kültüre edildi. Hücrelerin canlılıkları Tripkan Mavisi atma, protein düzeyleri Bradford, uygulanacak doksorubisin dozu XTT yöntemiyle değerlendirildi. Silimarin dozu, oral yolla kullanıldığı zaman ulaştığı en yüksek plazma konsantrasyon değeri (300 ng/ml) olacak şekilde belirlendi. Hücrelere doksorubisin ve silimarin tek tek ve birlikte olacak şekilde 24 ve 48 saat süreyle uygulandı. Genotoksik hasar tek hücre jel elektroforez (Comet Yöntemi), Kaspaz-3 ve Kaspaz-8 düzeyleri ise kolorimetrik yöntemle belirlendi.

Çalışmamız halen devam etmekte olup sonuçlar daha sonra bildirilecektir.

Anahtar kelimeler: Doksorubisin, Silimarin, Meme Kanseri, Genotoksisite, Apoptozis.

Graves Hastalığında Nodül Sıklığı, Nodüllerin Ultrasonografik ve Sitopatolojik Özellikleri

Dilara Alpan, Mustafa Tan, Edip Cemil Katayıfçı, Çisem Ulus
Danışman: Yrd. Doç. Dr. Cüneyd Anıl

Graves hastalığında tiroid nodülü sıklığı ile ilgili çok farklı oranlar bildirilmiştir. Ayrıca, bu nodüllerin malignite potansiyeli ve ince iğne aspirasyon biyopsi (İİAB) sonuçları ile ilgili bildiriler sınırlı ve bir kısmında sonuçlar çelişkilidir.

Bu araştırmada, Graves Hastalığı tanılı vakalarda tiroid nodülü sıklığı, nodüllerin ultrasonografik özellikleri, İİAB yapılan nodüllerin sitolojik özellikleri, tanısallık oranları, cerrahiye giden vakalarda nodüllerin histopatolojik özelliklerinin ortaya konması amaçlanmıştır.

BÜTF Ankara Hastanesi Endokrinoloji ve Metabolizma polikliniklerinde 2008-2014 yılları arasında Graves Hastalığı tanısı ile izlenen tüm vakaların arşiv kayıtları retrospektif olarak incelenmiştir. Graves hastalığı tanı kriterlerine uygun tüm vakaların tanı dönemindeki TSH, sT4, sT3, anti-tiroglobulin antikor (anti-Tg), anti-tiroid peroksidaz antikor (anti-TPO) düzeyleri, TSH reseptör antikor (TRAB) düzeyleri kaydedilmiştir. Nodül sayıları, bazı ultrasonografik özellikleri, İİAB yapılmış ise sonuçları, tiroid ameliyatı olan vakaların patoloji sonuçları kaydedilmiştir.

Araştırmaya 175 vaka (132 kadın) dahil olmuştur. Grubun yaş ortalaması (\pm SD); 45,9 (\pm 15,8) idi. Grubun tedavi öncesi ortalama TSH değeri (min-maks); 0,009 (0,001-0,362) μ U/ml idi. Vakaların %58,8'inde TRAB pozitif idi. Vakaların %81,1'i antitiroid ilaçlarla tedavi edilmişlerdi (N=142). %14,3 vaka radyoaktif iyot tedavisi almış idi (N=25). 10 vaka cerrahiye gitmiş idi. 70 vakanın nodülü vardı (%40). Maksimum nodül çaplarının (MNÇ) ortalama değeri (min-maks), 10,0 (3-54) mm idi. Tüm vakaların toplam 134 nodülünün 24'üne İİAB yapılmış idi (%17,9). Yirmisi benign (12 kadın) olarak sonuçlanmış iken, 4 TİAB indeterminate (4 erkek) idi. Bu sitoloji grupları arasında, ortalama yaş ve TRAB değeri açısından fark saptanmamıştır. Bu vakalar tiroidektomiye gitmişler ve benign olarak sonuçlanmışlardı. Cerrahiye giden vakaların dokuzu benign, biri malign (erkek) olarak sonuçlanmış idi. Anti-TPO, anti-Tg, TRAB pozitifliği ile nodül varlığı, tek nodüllü/multinodüler olma, MNÇ ve nodül sitoloji sonuçları arasında ilişki saptanmamıştır.

Bulgularımız, Graves Hastalığı zeminindeki nodüllere İİAB'de tanısallık yönünden sorun olmadığını ortaya koymuştur. Tiroid otoantikörleri ve TRAB ile bazı nodül özellikleri ve İİAB sonuçları arasında ilişki saptanmaması, bu parametrelerin nodül patogeneze katkısı olmadığını düşündürülebilir.

Anahtar kelimeler: Graves, Nodül, Tiroid Kanseri, Benign, Tiroid İnce İğne Aspirasyon Biyopsisi

Arteria Carotis Communis Bifurkasyonlarına Ait Varyasyonlar

Sıla Çelik, Özge İrem Morkoç, Çağla Nakkaş,
Zühre Melike Özdamar, Algan Turgut
Danışman: Doç. Dr. Ayla Kürkçüoğlu

Arteria carotis communis boyunda yer alan en büyük arter olup sağ tarafta truncus brachiocephalicus'dan, sol tarafta ise aorta'dan direkt olarak çıkmaktadır. Arteria carotis communis; a. carotis interna ve a. carotis externa olmak üzere iki uç dala ayrılmaktadır. Bu ayırım noktası farklılık göstermekle birlikte, genellikle C4 vertebra veya cartilago thyroidea üst kenarı hizasında olmaktadır. Ancak T3 vertebra seviyesine kadar inebildiği gibi, hyoid kemik seviyesine kadar da çıktığı bilinmektedir. Bu çalışmanın amacı, sağ ve sol a. carotis communis ayırım noktasının farklı referans noktalarına göre varyasyonlarının ortaya konulmasıdır.

Bu çalışmada, Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyoloji Anabilim Dalında farklı endikasyonlar sonrası a. carotis communis'e uygulanmış olan konvansiyonel anjiyografi görüntüleri kullanılmıştır. Bu görüntüler üzerinde, a. carotis communis ayırım noktasının hyoid kemik ve angulus mandibulaya olan uzaklığı ölçülerek, bu noktaların hangi servikal vertebra seviyesinde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca bu değerlerin boyun uzunlukları ile olan ilişkisi araştırılmıştır.

Erkeklerde, arteria carotis communis ayırım noktalarının seviyesi; bir hastada en yüksek C2 vertebra seviyesinde en alt ise C7 vertebra seviyesinde, geri kalan hastaların çoğunda C4-C5 arası intervertebral disk (%31.6) seviyesinde olduğu gözlenmiştir. Kadınlarda ise, üç hastada C2 ve C3 vertebra seviyesinde, iki hastada C6 vertebra seviyesinde, diğerlerinde ise genellikle C4 corpus vertebra seviyesinde (sağ taraf: %26.3 ve sol taraf: %15.7) olduğu belirlenmiştir.

Baş ve boyun bölgesi arterlerinin anatomik varyasyonlarının bilinmesi hayati önem taşımaktadır. Bugüne kadar a. carotis communis ayırım noktalarını gösteren seri anjiyografik çalışma bulunmamakla beraber, bazı çalışmalar anatomik varyasyonları yansıtan vaka çalışmaları şeklinde sınırlı kalmıştır. Bu çalışmanın sonuçlarının a. carotis communis'e direkt olarak yapılacak veya boyun bölgesine uygulanacak olan her türlü girişimsel yöntemin planlanmasında komplikasyonları en aza indirme açısından faydalı olacağına inanmaktayız.

Anahtar kelimeler: Arteria Carotis Communis, Bifurkasyon, Varyasyon

Deniz Mert Ayan, Asya Tunya Aydın, Ezgi İnaltekin, Ebru Opçin,
Cansu Özaydın, Beliz Özkalkan

Danışman: Prof. Dr. Rengin Erdal

Bu çalışmada, Dünyada ve Türkiye’de engelli bireylerin durumunu saptamak ve engellilere hizmet vermek üzere çıkarılmış yasaları ve yerel yönetimlerin engellilere yönelik verdikleri hizmetleri araştırmak amaçlanmıştır.

Dünya’da ve Türkiye’de Engelli Nüfus Dağılımı:

Dünya nüfusunun yaklaşık %15’i yaklaşık 1 milyar insan bir engel ile yaşamaktadır. World Health Survey 2002-2004 yılları arasında 59 ülkede yaptığı prevalans çalışmasında %15,6 oranında bir engellilik prevalansı ortaya koymuş ve tüm ülkelerde en yüksek engellilik prevalansına kadınlar, yaşlılar ve ekonomik açıdan yoksulluk çeken savunmasız gruplarda rastlanmıştır. UNESCO geliştirmekte olan ülkelerde yaşayan engelli çocukların %90’ının okula devam etmediğini söylüyor. 1998 yılında yapılan bir UNDP çalışmasına göre engelli yetişkinler arasında küresel boyutta okuryazarlık oranı %3 gibi düşük bir oranda. Bu oran engelli kadınlar için ise %1’e kadar düşebiliyor

Ülkemizde resmi kayıtlara göre 1.536.306.kişi engellidir. Engelli bireylerin yüzde 51’i süregelen hastalık,%32’si zihinsel, %21’i ortopedik, %14’ü görme, %11’i ruhsal ve duygusal, %10’u işitme, %3’ü dil ve konuşma engellidir.

Engelli İnsanların Hakları Hakkında Antlaşma:

21. yüzyılın ilk insan hakları antlaşması olan CRPD amacı dünyanın yaklaşık 650 milyon kişilik engelli nüfusunun haklarını korumak ve geliştirmektir. Nisan 2011 itibariyle antlaşmada imzası bulunan 147 ülkeden 99’u kendi yasama organları aracılığıyla antlaşmayı kabul etmiştir. Ülkemizde Engelli Bireylerin çalıştırılmasına yönelik ÖMSS ve 4857 sayılı İş Kanunu ile engelli açısından işverenlere: özürü ve eski hükümlü çalıştırma zorunluluğu getirilmiştir.

Türkiye’de Engelli Bireylere Yönelik Belediye Hizmetleri:

Ülkemizde engelliler için; Ankara Büyükşehir Belediyesi Engelliler ve Rehabilitasyon Şube Müdürlüğü, Çankaya Belediyesi, İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Engelliler Müdürlüğü tarafından engelsiz yaşam için hizmet sunulmaktadır. Bu hizmetlerin ortak amacı: engelli vatandaşlarımızı ev ortamında desteklemek, engel gruplarına göre ihtiyaç duyulan araçları sağlamak, kendileriyle ilgili hizmetlerin geliştirilmesinde aktif katılımlarını ve söz sahibi olmalarını, engellilere ve ailelerine eğitim vererek çözümlere ortak etmeyi ve kentsel çevrenin ulaşılabilirliğini sağlamaktır.

Anahtar kelimeler: Engel, Hizmet, Belediye

Evlilik mi? Şimdi Oyun ve Okul Zamanı

Kevser Altıntaş, Hande Çelik, Merve Ekelik, Irmak Özkubat,
Berna Sınca, Görkem Yayıcı
Danışman: Öğr. Gör. Dr. Nihal Bilgili Aykut

Çocukların ve ergenlerin yeterli olgunluğa erişmeden evlendirilmeleri, olumsuz sağlık ve sosyal sonuçları olan önemli bir sorundur.

Çocuk evliliklere gelişmekte olan ülkelerde daha çok rastlanmaktadır. Dünyada çocuk gelinler en çok Batı-Doğu Afrika ülkeleri ile Güney Asya ülkelerinde görülmektedir. Avrupa'da çocuk evlilikleri konusunda Gürcistan'dan sonra, Türkiye ikinci sırada yer almaktadır. Geleneksel toplum yapısı nedeniyle ülkenin bazı bölgelerinde, özellikle kırsal alanda erken yaşta evlilikler normal ve meşru görülmektedir. Yapılan araştırmalara göre Türkiye'de çocuk gelin sayısı 5,5 milyon civarındadır.

Çocuk evlilikleri İnsan Hakları Evrensel Beyanname'si, Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW), Çocuk Hakları Sözleşmesi başta olmak üzere çeşitli uluslararası belge ve sözleşmelerde ele alınmıştır ve bir insan hakkı ihlali olarak kabul edilmektedir. Türkiye söz konusu uluslararası belgeleri imzalamıştır. Ancak mevcut yasalarda evlilik yaşı konusunda çelişkiler bulunmaktadır.

Gelenekler, dini inanışlar, ekonomik yetersizlikler, eğitimsizlik, toplumsal cinsiyet eşitsizliği, çocuğun evde şiddet ve baskı görmesi gibi durumlar erken evliliklere yol açmaktadır.

Erken evlilikler bireyden başlayarak tüm toplumda olumsuz sonuçlar yaratmaktadır. Çocuklara evlilikle birlikte hazır olmadıkları birçok sorumluluk yüklenmekte, bu da onları ailelerinden, arkadaşlarından sosyal açıdan izole etmektedir. Kadın-erkek eşitsizliği uçurumunu derinleştirmektedir. Özellikle kız çocuklarının eğitim hakkını kullanabilmesinin, istihdama ve sosyal hayata katılabilmesinin önünde büyük bir engel oluşturmaktadır. Erken evliliklerin bir sonucu olarak meydana gelen erken yaş gebeliği ve doğumu sonucunda anne ve bebek ölümlerinde artış görülmektedir. Ayrıca adölesan annelerde emosyonel stres ve sosyal sorunlar daha yoğun yaşanmakta ve bu sorunlar bebeği, aileyi ve toplumu da etkilemektedir. Erken evliliklerde aile içi şiddet, geçimsizlik ve bunun sonucunda boşanmalar ve hatta intiharlar görülmektedir.

Birey ve toplum açısından hem sosyal yönden hem de sağlık yönüyle önemli sorunlara yol açan erken evliliklerin önlenmesi için etkili önlemler alınmalıdır. Bu çerçevede gerekli yasal düzenlemelerin yanı sıra halkın erken evliliklerin sakıncaları konusunda bilgilendirilmesine de önem verilmelidir. Yoksullukla mücadele erken evlilikleri önlemek için önemli stratejilerden birini oluşturmaktadır. Kadınların ekonomiye katılımlarının sağlanması da önem taşımaktadır.

Anahtar kelimeler: Erken Evlilikler, Çocuk Gelinler, Erken Yaş Gebeliği

“Hasta Yoktur, Hastalık Vardır!” Tıbbın Dehümanizasyonu

Aybüke Mandacı, Damlanur Kaval, Deniz Tanaçan, Esra Erdoğan,
Ezgi Babacan, Şerife Çakılcı

Danışman: Öğr. Gör. Dr. Rifat Vedat Yıldırım

20. yüzyılın ikinci yarısından sonra literatürde yer almaya başlayan dehümanizasyon terimi, insani duygulardan uzaklaşma ve insana has özelliklerden arınma anlamında kullanılmaktadır. Tıbbi uygulamalarda dehümanizasyon ise sağlık çalışanı ile hasta/hasta yakını ilişkisinde (iletişiminde) insan merkezcilikten uzaklaşma olarak anlaşılmaktadır. Aslına bakılırsa bu kavram ilk çağdan beri dile getirilmektedir. Tıbbın babası kabul edilen Hipokrat (M.Ö. 460-370), Aforizmalar isimli eserinde “Hastalık yoktur, hasta vardır” derken tam da bu kavramın altını çizmiş, öğrencilerine hastayı salt bir hastalık ya da semptom olarak görmeyip onu bütünüyle (hem fiziksel, hem ruhsal hem de toplumsal) olarak ele almayı öğütlemiştir. Burada üzerinde durulan nokta hastanın sadece fiziksel bir bozukluk olarak değil onun aynı zamanda bir insan olduğunun, değerlerinin, inançlarının, beklentilerinin, kaygılarının ve duygularının olduğunun da algılanması ve bunun farkına varılmasıdır. Sağlık çalışanı ile hasta/hasta yakınının karşılıklı olarak insani özellikleri yok sayarak yaklaşması etik sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu karşılıklı iletişimin ve empatinin birincil kaynağı olan sağlık çalışanlarının mesleki kimliklerini kazandıkları okullarda eğitim alırken edinecekleri duyarlılık ile bu sorun en başında çözülmeye başlanabilir. Bundan dolayı tıp fakültesi öğretim üyelerinin de sorumluluk paylaşımında bulunması gerekmektedir. Temel bilim eğitiminden sonraki tıp eğitimi yine usta-çırak biçiminde yürüdüğünden, eğitimcilerin bir rol model olarak hekim ve diğer sağlık çalışanı adaylarına bu konuda yol gösterici olmaları özellikle beklenmektedir. Bununla beraber özellikle incinebilir hasta gruplarıyla (terminal dönem kanser hastaları, kronik hastalar, HIV pozitif bireyler, yoğun bakım hastaları vb. ve bu hastaların hasta yakınları) sık karşılaşan sağlık çalışanlarının bu duruma daha da özen göstermesi, hatta bu konu ile ilgili olarak özel bir eğitimden geçmeleri beklenmektedir. Bunun yanında her türlü tıp uygulamasında hasta/hasta yakınının insani özelliklerinin, değerlerinin, duyu ve düşüncelerinin ve kaygılarının göz çalışırken hastalara gereğinden fazla bağlanmayla sonuçlanabilecek kadar da ileri gidilmesi bu durumun bir yan etkisi olarak dile getirilebilir.

Anahtar kelimeler: Tıbbın Dehümanizasyonu, Tıp Etiği, İletişim.

Başkent Üniversitesi Tıp ve Diş Hekimliği Fakültesi Öğrencilerinde Spondiloartrit ve Psöriyatik Tırnak Değişiklikleri Sıklığı ve Aralarındaki İlişki

Anıl Öner Koçak, Berk Batman, Büşra Tosun, Ömer Özkan
Danışman: Prof. Dr. A. Eftal Yücel

Literatürde spondiloartrit sıklığı %0,2-2 arasındadır. Bu oranın daha yüksek olduğunu, spondiloartritli hastaların çoğuna tanı konulamadığını düşünmekteyiz.

Psöriyaz (sedef hastalığı) erişkin nüfusun %2 kadarında mevcuttur. Pitting (yüksük tırnak) sedef hastalığının en sık saptanan tırnak bulgusudur. Sedef artritli bulunan hastaların %1-5 kadarında, cilt lezyonu olmadan, yalnızca tırnak değişiklikleri olduğu kaydedilmiştir. Sedef artritli bulunan kişilerin %80-90'ında, hayatlarının bir döneminde tırnak değişiklikleri saptanmaktadır. Çok sayıda pitting varlığı sedef hastalığını düşündürür. Az sayıda bile olsa pitting ile spondiloartrit arasında ilişkili olduğunu öngörmekteyiz.

Bu çalışmada, Üniversitemizin 2 fakültesindeki öğrencilerde, spondiloartrit ve psöriyatik tırnak değişiklikleri sıklıklarını, spondiloartrit ve psöriyatik tırnak değişiklikleri arasındaki ilişkiyi, spondiloartritli, pittingi olan ve sağlıklı öğrencilerde entesopati noktalarındaki hassasiyet sıklıklarını ve bu hassasiyetlerin spondiloartritli ve/veya pittingi bulunan öğrencilerde daha sık olup olmadığını araştırdık.

Araştırmaya 18 yaşını doldurmuş olan Başkent Üniversitesi Tıp ve Diş Hekimliği fakültelerinin tüm öğrencilerinin (622 kişi) alınması planlandı. Araştırmanın gönüllülük esasına dayanması ve herkese ulaşılamaması nedenleriyle çalışmada 377 öğrenci değerlendirildi. Öğrenciler "The European Spondyloarthritis Study Group" (ESSG) kriterleri açısından sorgulandı ve tırnakları pitting ve diğer psöriyatik tırnak değişiklikleri açısından muayene edildi. En az bir majör ve bir minör ESSG kriterini karşılayan öğrencilere spondiloartrit tanısı konuldu. Bir majör kriteri sağlayan (enfamatuvar bel ağrısı veya geçirilmiş artritli olan) ve sakroiliyit dışında minör kriteri olmayan öğrencilerden, daha sonra sakroiliyak grafi çekilip sakroiliyiti değerlendirebilmek için iletişim bilgileri alındı. Öğrencilerin entesopatik hassasiyet açısından vertebra, sakroiliyak eklem, patella alt ve üst, aşil tendon, topuk, lateral ve medial epikondil, supraspinatus tendonu yapışma bölgeleri muayene edildi. Araştırmamızın istatistik değerlendirmesi ve sonuçların yorumlanması devam etmektedir.

Anahtar kelimeler: Spondiloartrit, ESSG, Pitting, Psöriyatik tırnak değişiklikleri, Entesopatik hassasiyet

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Uzmanlık Eğitimi Alan Hekimlerin Tıp Etiği Eğitim Gereksinimlerinin Değerlendirildiği Anket Çalışması

Pamir Onat, Sevcan Kan, Tahir Eryılmaz, Taygun Türeli
Danışman: Öğr. Gör. Dr. Rifat Vedat Yıldırım

Bu çalışmanın amacı, Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi bünyesinde uzmanlık eğitimi alan hekimlerin tıp etiği konusunda bir eğitim gereksinimlerinin olup olmadığının belirlenmesi ve bu tıp bir gereksinim belirlenirse bunun değerlendirilmesinin yapılmasıdır.

Kesitsel olan bu çalışmada, yaşları 25–38 arasında değişen, Tıp Fakültemizde uzmanlık eğitimi alan toplam 128 (59 erkek–69 kadın) hekime anket uygulanmıştır. Ancak biyoistatistik ön değerlendirme sonucunda hesaplanan minimum örneklem genişliği sayısı olan 223'e bazı nedenlerden dolayı ulaşılamamıştır. Çalışmada uzmanlık öğrencileri mezuniyet öncesi dönemde tıp etiği eğitimi alıp almamalarına göre iki gruba ayrılarak değerlendirilmiştir. Anket sonuçları SPSS 17.0 paket programı ile değerlendirilmiştir, $p < 0,05$ düzeyi istatistik olarak anlamlı kabul edilmiştir. Kategorik veri analizinde Monte Carlo simülasyon yaklaşımıyla Ki-kare testi ve Olabilirlik Oran testi kullanılmıştır. Yaş değişkeni bakımından cinsiyet ortanca değerleri Mann-Whitney U testi ile karşılaştırılmıştır.

Katılımcıların yaş ortalaması 28,69'dur; %46,1'i erkek, %53,9'u kadındır; katılımcıların ebeveyn eğitimi en fazla üniversite düzeyindedir (anne %57,6 – baba %69,4). Katılımcıların %55,9'u dâhili, %41,7'si cerrahi ve %2,4'ü temel tıp bilimlerinde uzmanlık eğitimi almaktadırlar. Anket sonuçlarına bakıldığında mezuniyet öncesi dönemde tıp etiği dersi almış olan katılımcıların %94,4'ünün tıp etiği alanında uzman bir eğitimci tarafından derslerinin verildiği, %92'sinin bu eğitimi amfi dersleri şeklinde aldığı, ancak %32,8'inin eğitiminde uygulamalı eğitimlerden en az birine yer verildiği, %96,8'inin tıp etiği eğitiminin bir hekimin meslek hayatında gerekli olduğunu düşündüğü gibi veriler elde edilmektedir. Aynı grup katılımcıların %72'sinin tıp etiğine özel bir staj eğitimi almadığı ve ancak %35,2'si tıp etiği eğitimlerinin meslek yaşantılarında karşılaştıkları sorunları çözmeye yeterli olduğunu düşünmektedir. Eğitim gereksinimini belirlemede yol gösterecek soruların değerlendirilmeleri sonucu, mezuniyet öncesi dönemde tıp etiği eğitimini tıp etiği alanında uzman bir öğretim üyesinden almayan öğrencilerin %66,7'sinin bu eğitimin yeterli olmadığını düşündüğü ve tıp etiği eğitimini uzman bir eğiticiden alanların ise %49,2'sinin bu eğitimin yeterli olduğunu düşündüğü gibi verilere ulaşılmıştır ($p < 0,05$).

Anahtar kelimeler: Mezuniyet Sonrası Eğitim, Tıp Etiği

Probleme Dayalı Öğretim: Nedir, Ne Değildir?

Begüm Tunç, Özgün Çiçek, Okan Ergen, Gürhan Çuhadar,
Abdullah Oğuz Pektaş, Nevzat Burak Çubukçuoğlu
Danışman: Doç. Dr. Arzu Balkan

Günümüzde birçok tıp fakültesi, kökenleri Antik Yunan dönemlerine giden klasik eğitim modelleriyle öğrenci yetiştirmektedir. Geleneksel tıp müfredatlarında öğrencinin binlerce yıllık geçmişe sahip tıp bilgileriyle donatılması hakkında ve bu bilgilerin doktorluk hayatında yeterince gerekli olup olmadığı konusunda şüphe duyulması, araştırmacıları eğitici odaklı sistemden öğrenci odaklı sisteme geçiş fikrine sürüklemiştir. Bu düşüncenin bir ürünü olarak ortaya çıkan Probleme Dayalı Öğretim (PDÖ) Modeli, 50 yılı aşkın süredir dünya çapında yaygınlık kazanmış durumdadır. Ülkemizde ise PDÖ'nün yanlış ya da eksik tanımlarla ifade edildiği ve mevcut müfredat kapsamlarında tam anlamıyla uygulanamadığı gözlemlenmiştir. Bu derlemenin amacı, PDÖ'nün kuramsal temellerini ve tarihçesini incelemek, eğitmenlere ve öğrencilere düşen roller ile birlikte özelliklerini açıklamak ve PDÖ'yü diğer öğrenim modelleriyle karşılaştırarak, modelin Türkiye'de ve dünyada geçerliliğini tartışmaktır.

Anahtar kelimeler: Probleme Dayalı Öğretim, Öğrenci Merkezli Eğitim, Problem Senaryosu

Tarihte Tıp ve Biyoistatistiğin Buluşması

S. Fulya Elmastaş, Ecem Demirkan, Ömer Sülce, Rana Baykan,
Mert Şimşek, Ali Suludere

Danışman: Doç. Dr. Ersin Öğüş

Günümüzde istatistiğin tüm sağlık bilimlerinde, özellikle tıp alanında vazgeçilmez olduğu bilinmektedir. Sağlıkçıların, özellikle doktorların yaptıkları çalışmaların ve verdikleri kararların bilimsel olabilmesi için mutlaka rakamlara dayanması ve istatistik yöntemlerin kullanılması gereklidir, bunun yanında herhangi bir çalışmayı anlayabilmeleri için de istatistik bilmeleri şarttır. Ancak bazı dönemlerde bilim insanları karşılıklı olarak kendilerince haklı sebepler öne sürüp, tıp ve istatistiğin bir araya gelemeyeceğini ileri sürmüşlerdir, bunun yanı sıra tam tersini savunan bilim insanları da çoğunluktadır. Bu çalışmada, bu dönemlerden günümüzdeki vazgeçilmezliğe nasıl ulaşıldığının tarihçesi incelenmiştir.

Tarihten önceki dönemlerde Tevrat'a dayanılarak, ilk klinik denemenin peygamber Daniel tarafından yapıldığı kabul edilmektedir. Daha sonra istatistik ve tıp, Yunan bilim adamları tarafından bir araya getirilmeye çalışılmıştır. 17. ve 18. Yüzyılda modern istatistiğin temelleri önce politik uygulamalarla atılmış, sonraları diğer alanlarda ve özellikle sağlık alanında kullanılmaya başlamıştır. Fransız fizyolog Claude Bernard (1813-1878), tıbbın bilimsel olması için olasılıklara değil, gerçeklere dayanması gerektiğini iddia ederek, doktorların istatistiği reddetmeleri gerektiğini öne sürmüştür. Matematikçilerin prensi olarak bilinen Alman bilim adamı, Carl Friedrich Gauss (1777-1855) ise, Bernard'ın teorisinin tersini savunarak olasılık teorisi ve sayısal yöntemlerin tıp ve klinik yöntemler de dahil olmak üzere, tüm bilimsel disiplinlerde gerekli olduğunu savunmuştur.

19. ve 20. yüzyılda biyoistatistiğin yükselişi, insanlık açısından en önemli gelişmelerden birisi sayılmaktadır. Biyoistatistiğin babası olarak kabul edilen İngiliz bilim adamı Sir Francis Galton (1822-1911) ve Karl Pearson (1857-1936)'ın çalışmaları ile istatistik bir sosyal bilim olmaktan çıkartılarak matematik uygulamalı bir bilim haline getirilmiş ve veri toplamanın ne kadar önemli olduğu ve istatistiğin tıpta mutlaka kullanılması gerektiği kanıtlanmıştır. Galton, aynı zamanda ünlü bilim adamı Charles Darwin'in (1809-1882) kuzenidir ve onun yaptığı kalıtımla ilgili çalışmalardan yararlanarak istatistik ve genetiği bir araya getirmiştir.

Daha sonraları, biyoistatistik derneklerinin kurulması ve bunlara bağlı olarak tıp ve biyoistatistiği bir arada kullanan makalelerin yayımlanmaya başlaması ile konunun öneminin tamamen farkına varılmıştır. Günümüzde istatistiğin girmediği sağlık çalışmalarının bilimsel olmayacağı kabul edilmiştir ve 1950'li yıllardan beri dünyadaki tüm tıp fakültelerinde biyoistatistik zorunlu ders olarak okutulmaktadır.

Anahtar kelimeler: Biyoistatistik, Tarihte Biyoistatistik, Biyoistatistik ve Tıp

İleri Anne Yaşı ve Gebelik Komplikasyonları İlişkisinin Araştırılması

Itır Aktürk, Sena Bahadıroğlu, Sevim Gayenur Büyükberber,
Sümeyle Gürbüz
Danışman: Prof. Dr. Filiz F. (Bilgin) Yanık

Bu çalışmada Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesinde gerçekleşen doğumlarda, ileri anne yaşının gebelik komplikasyonları ile olan ilişkisinin araştırılması amaçlandı. Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesinde 2012 ve 2013 yıllarında gerçekleşen doğumlar, doğum defterinden ve hasta kayıtlarından tarandı. Olgular anne yaşına göre, ≥ 35 yaş (ileri anne yaşı - İAY) ve 35 yaş altı (kontrol) olmak üzere iki gruba ayrıldı. İki grup arasında gravida, parite, çoğul gebeliklerin oranı, IVF (tüp bebek) gebeliklerinin oranı, preterm (<37 hafta) doğum oranı, sezaryen ile doğum oranı, SGA (doğumda gebelik yaşına göre düşük yenidoğan ağırlığı) oranı, makrozomi (yenidoğan ağırlığı ≥ 4000 g) oranı, gebelik ve hipertansiyon oranı, gebelik ve diyabet oranı ve herhangi bir problem izlenmeyen gebeliklerin oranı açısından fark olup olmadığı araştırıldı. İstatistiksel analizler için Mann-Whitney U ve ki-kare testleri kullanıldı; $p < 0,05$ olması anlamlı kabul edildi.

Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesinde 2012 ve 2013 yıllarında toplam 1532 doğum gerçekleşmişti. Bu doğumların 103 tanesi ikiz gebelikti. İAY olan 372 olgu mevcuttu (%24,3). İAY olan grupta, kontrol grubu ile karşılaştırıldığında gravida ve parite anlamlı olarak yüksekti ($p < 0,05$). İAY olan grupta, çoğul gebelik, IVF gebelikleri, preterm doğum, SGA, makrozomi, gebelik ve hipertansiyon oranları, kontrol grubu ile karşılaştırıldığında anlamlı fark göstermedi ($p > 0,05$). İAY olan olgularda gebelik ve diyabet oranı ve sezaryen ile doğum oranı kontrol grubuna göre anlamlı olarak daha yüksek bulundu ($p < 0,05$). Problem izlenmeyen gebeliklerin oranı kontrol grubunda anlamlı olarak daha yüksekti ($p < 0,05$).

Hastanemizdeki doğumlarda İAY oranının oldukça yüksek olduğu göze çarpmaktadır. İAY olan olgularda her ne kadar preterm doğum, SGA, makrozomi ve hipertansiyon gibi önemli gebelik komplikasyonlarının oranları kontrol grubu ile karşılaştırıldığında anlamlı farklılık göstermezken, gebelik ve diyabet oranı ve sezaryen ile doğum oranı anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur. Genel olarak gebelikteki tüm problemler değerlendirildiğinde ileri anne yaşı olan gebeliklerin riskli bir grup olarak kabul edilmesi ve daha özenle takip edilmesi gerektiği görülmektedir.

Anahtar kelimeler: İleri Anne Yaşı, Gebelik Komplikasyonları, Diyabet, Doğum Şekli

Tütün Kontrolü

Esra Nur Şener, Serin Doğan, Zeki Ceran Eraslan, Şahin Akın,
İrem Uzunsoy
Danışman: Prof. Dr. Şule Akçay

Ülkemizde ve dünyada tütün kontrolü sağlanması konusunda çok sayıda girişim yapılmasına karşın, bu girişimlerin çoğu yeterince bilinmemektedir. Bu sunumun amacı tütün kontrolünün sadece sigara bırakma yardımı odaklı olmayıp çok yönlü olduğunu vurgulamak ve Tıp Fakültemiz öğrencilerinde konu hakkında farkındalık yaratmaktır.

Tütün kullanımı dünyada her yıl 6 milyon kişinin ölümüne ve yarım trilyon dolar tutarında ekonomik hasara neden olmaktadır. Başta akciğer kanseri ve gırtlak kanseri olmak üzere çok sayıda kanserin, kalp ve damar hastalıkları, solunum sistemi hastalıkları, felçler gibi ölümcül hastalıkların gelişiminde sigara ve diğer tütün ürünlerinin kullanımı önemli rol oynamaktadır. Bu denli önemli olan tütün kontrolü konusu ile ilgili olarak Dünya Sağlık Örgütü 2003 yılında Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi'ni hazırlamıştır. 2008 yılında ise sözleşmede yer alan konuların etkili şekilde uygulanmasına olanak sağlamak üzere 6 tedbir maddesi içeren bir paket hazırlanmıştır. Bu uygulama MPOWER olarak ifade edilmiştir. 92 ülkede yaşayan 2.3 milyardan fazla insan (dünya nüfusunun yaklaşık üçte biri) söz konusu tedbirlerden en az biriyle koruma altına alınmaktadır. MPOWER kelimesinin ilk harfleri çok önemli 6 tedbiri sembolize etmektedir.

MPOWER

M-Monitor, tobacco use and prevention policies

Tütün kullanımının ve önleme politikalarının izlenmesi

P -Protect people from tobacco smoke

Bireylerin sigara dumanının pasif etkilenimlerinden korunması

O-Offer help to quit tobacco use

Sigarayı bırakmak isteyenlere yardım edilmesi

W-Warn about dangers of tobacco

Bireylerin sigaranın zararları konusunda uyarılması

E-Enforce bans on tobacco advertising,promotion and sponsorship

Tütün reklamı, tanıtımı ve sponsorluğu ile ilgili yasakların uygulanması

R-Raise taxes on tobacco

Tütüne uygulanan vergi miktarının artırılması

Konuyla ilgili ulusal ve uluslar arası çalışmaların kesintisiz sürmesi gelecek nesillere daha sağlıklı bir dünya bırakılmasını kolaylaştıracaktır.

Anahtar kelimeler: Tütün Kontrolü, Dünya Sağlık Örgütü, MPOWER

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Öncesi Öğrencilerinin Görsel – Uzaysal Beceri Gerektiren Ders Başarıları ile Mental Rotasyon Performansları Arasındaki İlişkinin Araştırılması

Büşra Bodur, Fatma Pelin Çelik, İrem Erdem, Tuğba Kaya,
Gamze Özbaş

Danışmanlar: Doç. Dr. Erhan Kızıltan,

Doç. Dr. Neslihan Toyran Al-Otaibi

Bu çalışmada, klinik öncesi tıp eğitimi programına katkı sağlayabilecek sonuçlara ulaşmak amacıyla, Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin görsel-uzaysal becerilerindeki gelişimin, ders başarıları ile ilişkisinin değerlendirilmesi hedeflenmiştir. Mental rotasyon yeteneği, nesnelerin renk, şekil, boyut gibi özelliklerini zihinsel olarak betimleyebilme ve cismin 3-boyutlu hareketinin hayal edilebilmesi becerilerine vurgu yapan bir tanımlamadır. Uzaysal konumlama ve hedefe yönelik aktiviteyi gerektiren zihinsel muhakeme ve problem çözümü açısından mental rotasyon yeteneğinin önemli olduğu bilinmektedir. Bu çerçevede yapılan çalışmalar, bu yeteneğin tıp eğitiminde özellikle anatomi, radyoloji ve cerrahi branşlar gibi 3-boyutlu düşünmeyi gerektiren disiplinler için başarıyı artırıcı çok temel bir etken olduğuna işaret etmektedir. Bazı çalışmalar da, bu branşların öğrencilerin mental rotasyon performansına pozitif yönde katkıda bulunduğunu göstermektedir.

Çalışmamızda, 2012-13 ve 2013-14 eğitim yıllarında tıp fakültesinde klinik öncesi eğitim gören toplam 201 öğrenciye, Başkent Üniversitesi Araştırma ve Etik kurallarına uygun olarak, "Mental Rotasyon Testi" uygulanmıştır. Bilgisayar tabanlı bu testte, yazarın izni alınarak, "Shepard ve Metzler tipi mental rotasyon uyarıcıları" kullanılmıştır. Katılımcılardan, birbiri arasında görünüm açısı dışında fark olmayan 3-boyutlu resim çiftlerini en kısa sürede eşleştirmeleri istenmiştir. Katılımcıların mental rotasyon performansları, "doğruluk oranı" ve "etkin cevap süresi" bakımından istatistiksel yöntemlerle değerlendirilerek "anatomi pratik ders başarıları" ile karşılaştırılmıştır. Çalışmanın veri toplama aşaması tamamlanmış olup biyoistatistiksel analizler halen devam etmektedir.

Anahtar kelimeler: Mental Rotasyon, Görsel-Uzaysal Beceriler, Tıp Eğitimi

Fare Oositlerinde Bisfenol A İlavесinin Mayotik Arrest ve Oosit Matürasyonu Üzerine Etkisi

Asya Eylem Boztaş, H. Seda Vatansеver, Müjde Kıvanç,
Derya Gözüaçık

Danışman: Prof. Dr. H. Seda Vatansеver
Celal Bayar Üniversitesi Tıp Fakültesi

Embriyo oluşumu dişi ve erkek gametlerin fertilizasyonu ile başlar. Oositler olgunlaşmaya doğumdan önce başlarlar. Oogenez sürecinde oositler mayoz bölünme geçirirler. Oositlerin mayotik bölünmesinde 2 aşamada arrest gerçekleşir. İlk arrest, profaz I diploten safhasında gerçekleşir ve puberteye kadar bu arrest sürer. İkincisi ise 2.mayoz bölünmenin metafaz evresinde meydana gelir ve fertilizasyon gerçekleşene dek sürer. Bu sürecin kontrol noktalarını etkileyen faktörlerden biri "siklin" lerdir; siklusun M fazına girmesini sağlarlar. Bir diğeri ise MPF (Maturation Promoting Factor-matürasyon ilerletici faktör)'dir. Çekirdeğin dağılmasından, kromozomların kondensasyonundan ve iğ iplikçığının oluşumu için tübüler kompleksin organizasyonundan sorumludur. MPF aktivasyonu mayozun her iki evresinde de önemlidir. APC/C(Anaphase Promoting Complex/cyclosome) Emi2 tarafından inhibisyonu ile CSF aktivasyonu olur ve MPF artışı gözlenir. MOS ise oositin sentezlenir ve Ca²⁺'a duyarlıdır. Mayoz I in tamamlanmasından ve mayozdaki asimetrik bölünmeden sorumludur.

Araştırmamızda kullandığımız "Bisfenol A" adı verilen kimyasal madde; polikarbonat plastik ve epoksi reçine yapımında kullanılmaktadır; bazı biberonların, su damacanelerinin, sert plastik bardakların, yeniden kullanılabilir besin kaplarının, gıda ambalajlarının ve bunlar gibi günlük hayatta sıklıkla kullanılan malzemelerin yapısında bulunmaktadır.

Bisfenol A adlı kimyasal maddenin daha önce de çeşitli çalışmalarda infertiliteye neden olduğu gösterilmiştir. Bu çalışmada amacımız Bisfenol A nın oosit olgunlaşmasındaki bölünmelerde gerçekleşen arrestler üzerinde mayoz I ve II bölünmede görevli kontrol edici faktörleri etkileyerek mekanizmada herhangi bir hasar meydana getirip getirmediğini ortaya çıkarmaktır.

Çalışmada, 10 adet Mus musculus tipi dişi fare kullanılmıştır. Mayoz I ve Mayoz II evrelerinde toplanan oositler 2'şer gruba ayrılmıştır. İlk gruplar kontrol grubu olup, sadece oosit kültür vasatı ile kültüre edilmiştir. 2. gruptaki oositler ise oosit kültür vasatı içerisine 10 microg/ml Bisfenol A (BPA) ilavesi yapılarak kültüre edilmiştir. BPA ilavesinden sonraki 24. ve 48. saatlerde oositler toplanarak %4 lük paraformaldehit ile tespit edilip, toplam 8 grup oosit örneklerinde whole mount immunohistokimyasal analiz yöntemi ile anti-siklinB, anti-MPF, anti-MOS ve anti-Emi dağılımları incelenmiştir.

Sonuç olarak Bisfenol A'nın ; metafaz 1 ve metafaz 2 de EMI düzeylerinin düşük olmasına sebep olarak oosit matürasyonunu etkilediği gösterilmiştir.

Anahtar kelimeler: Oosit, Oosit Matürasyonu, Mayotik Arrest, Bisfenol A

Merve Çelik, Aylin Dedeoğlu

Danışman: Doç. Dr. Mustafa Kocakulak

Başkent Üniversitesi Biyomedikal Mühendisliği Fakültesi

Tıp alanında, bir akışkan (vücut sıvıları) içerisinde belirlenmesi istenen bir maddenin miktarının doğru ve kesin tespiti, teşhis, tedavi ve araştırma süreçlerinde ilerlemeler sağlamak için büyük önem taşır. Akışkan içinde sayıca çok fazla olan maddelerin mikroskop altında sayımı ile doğru ve kesin sonuçlara ulaşmak zordur. Bu sayımı otomatik ve doğru sonuçlarla gerçekleştirecek bir düzenek hem bu süreci hızlandıracak hem de kolaylaştıracaktır. Mikro-milling yöntemiyle hazırlanmış bir düzenek kullanılarak bir akışkanın içerisindeki mikro düzeydeki cisimler tespit edilebilir. Böylece vücut sıvıları içerisinde belirlenmesi istenen maddenin miktarının doğru tespiti sağlanabilir. Kullanılacak yöntem, mikro seviyede bir boşluktan analiz yapılacak akışkanı geçirerek, akışkanın içerisindeki maddelerin boşluktan sırayla geçmesini sağlamayı hedefler. Düzenekten cam fiberler aracılığıyla bir ışık demeti geçirilir. Geçirilen ışık herhangi bir cisme çarptığında, saçılmalar oluşur ve ışık şiddetinde bir değişim gözlenir. Bu değişimler sayılarak tespiti istenen maddenin akışkan içindeki miktarı belirlenir. Kullanılan düzeneği hazırlamak için mikro-milling makinesi kullanılmıştır. Işığın iletimini sağlamak için cam fiberler, ışık şiddetini ölçmek için ise osiloskop kullanılmıştır. Bu yöntem, kan içerisindeki maddelerin doğru ve kesin ölçümünün sağlayacağı için tıp alanında büyük önem taşıyacaktır. Özellikle bir kan örneğindeki ölü/canlı hücre sayısı ya da üre sayısı gibi ölçümlerde doğru ve kesin sonuçlar teşhis, tedavi ve araştırma süreçlerinde büyük kolaylık sağlayacaktır.

Anahtar kelimeler: Mikro-milling, Akışkanlar

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Ankara Hastanesi Yetişkin Acil Polikliniğine Yeşil Alan Uygulaması Öncesi ve Sonrasında Başvuran Bazı Hastaların Aciliyet Durumlarının Karşılaştırılması

Eren Çamur, Hasan Dilhan Bingöl, İstem Şanal,

Ömer Batuhan Akıncı

Danışman: Öğr. Gör. Dr. Sare Mihçioğur

Hastanelerin acil poliklinikleri, hastaların sıra beklemeksizin ve randevusuz kabul edildiği en önemli birimlerdir. Akut gelişen ve hayati tehlike arz eden durumlar dışında basit-haff şikayetleri olan hastalar da sıklıkla acil polikliniği tercih etmektedir. Bunun sonucu olarak hastalara müdahale gecikmekte, hasta memnuniyeti azalmaktadır. Farklı ülkelerde, bu durumun önlenmesi için çeşitli yasal müdahaleler uygulanmaktadır. Ülkemizde de bu yoğunluğu önlemek amacıyla 21 Ocak 2012 tarihinden itibaren “Yeşil Alan Uygulaması” yürürlüğe girmiştir. Bu uygulamada amaç acil kriterlerine uygun olmayan başvurulardan muayene ücretleri alınarak acil olmayan başvuruları önlemektir.

Bu çalışmada, Başkent Üniversitesi (BÜ) Tıp Fakültesi Ankara Hastanesi yetişkin acil polikliniğine “Yeşil Alan Uygulaması” öncesi (01-14 Aralık 2011) ve sonrası (01-14 Aralık 2012) başvuranların aciliyet durumlarının karşılaştırılması ve “Yeşil Alan Uygulaması”nın etkisinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Tanımlayıcı tipte yapılan çalışmanın verileri Başkent Üniversitesi Tıp ve Sağlık Bilimleri Araştırma Kurulu onayı alındıktan sonra (Proje No: KA14/17) 01-14 Aralık 2011 ve 01-14 Aralık 2012 tarihleri arasında BÜ Ankara Hastanesi Yetişkin Acil Polikliniği’ne başvuranların hastane kayıtlarından alınmıştır. Veriler, SPSS 17.0 paket programında analiz edilmiştir.

“Yeşil Alan Uygulaması” öncesi acil polikliniğe başvuru sayısının 1228, sonrası ise 1072 olduğu belirlenmiş ve de başvurular arasında %12,7 azalma saptanmıştır. Toplam başvurular arasındaki fark istatistikî açıdan anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Acil polikliniğe başvuranların her iki dönemde %63,0’ünün kadın, yarısının 20-40 yaşlar arasında, ortanca yaşın ise 41 ve 37 olduğu belirlenmiştir. Başvuru nedenlerinin aciliyet uygunluğu değerlendirildiğinde “Yeşil Alan Uygulaması” öncesinde başvuranların %43,8’inin sonrasında başvuranların ise %58,9’unun acil vaka olduğu saptanmıştır. Acil olmayan vakaların ise %56,2’den %41,1’e düştüğü belirlenmiştir. Aradaki fark istatistikî açıdan anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). Her iki dönem arasında başvuru nedenleri açısından da farklılıklar olduğu saptanmıştır. Enfeksiyöz ve paraziter hastalık belirtileri (boğaz ağrısı, tonsillit gibi) ile başvuranlar 01-14 Aralık 2011’de %26,0 iken 01-14 Aralık 2012’de %14,7’e düşmüştür. Solunum Sistemi Hastalıkları belirtileri ile başvuranlar %14,0 iken %24,3 ve Dolaşım Sistemi Hastalıkları belirtileri ile başvuranlar %10,7 iken %15,1 olmuştur. Aradaki fark istatistikî açıdan anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$).

Sonuç olarak, her ne kadar “Yeşil Alan Uygulaması” yürürlüğe girdikten sonra acil polikliniğe başvuranların özellikle de acil olmayan vakaların sayısında azalma, başvuru nedenlerinin profilinde değişiklikler belirlenmiş olsa da acil polikliniğe başvuranların çoğunluğunun acil olmayan ve diğer polikliniklere hatta birinci basamak sağlık kuruluşlarına başvurması gereken hastalar olduğu saptanmıştır. Acil sağlık hizmetleri ile ilgili daha etkili ve uygulanabilir politikaların oluşturulması, toplumun acil kavramı konusunda bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesine yönelik programların geliştirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler: Mental Rotas

Drakula Hormon: MELATONİN

Zeynep Özdemir, Oğuzhan Ak, Hüseyin Cem Yüceer, Doğa Akgör,
Dide Aysun, Çağan Asparuk
Danışman: Öğr. Gör. Dr. A.Şebnem İlhan

Canlı organizmalarda biyolojik, fizyolojik, hormonal, davranışsal ve psikolojik yönü olan pek çok olay, belirli bir ritme sahiptir. İnsanda uyku-uyanıklık, vücut sıcaklığı, hormon düzeyleri ve bir takım bilişsel işlevler de günlük (sirkadiyen) ritim ile değişim göstermektedir. Sirkadiyen ritimde ilerleme, gecikme veya bozulmalar çeşitli hastalıklar ve duygudurum bozuklukları ile yakın ilişkilidir.

İnsanda sirkadiyen sistem, retina, suprakiazmatik nükleus (SKN) ve pineal bezden oluşsa da esas sorumlu merkez SKN'dir. Aydınlık/ karanlık bilgisi, retinadaki melanopsin pigmenti içeren gangliyon hücreleri tarafından, retinohipotalamik yol ile suprakiazmatik nükleusa iletilir; buradan da paraventriküler nükleus (PVN) ve pineal beze ulaşır. "Biyolojik ya da sirkadiyen saat" olarak da adlandırılan SKN, 24 saatlik ritim düzenlemesi yaparken pineal bezin pinealosit hücrelerinden de melatonin hormonu salınır.

Pinealosit hücreleri, ışığa duyarlı olmaları dolayısıyla melatonin salgısını karanlıkta yapar. Salgılanma 21:00-22:00 saatleri arasında artmaya başlar, 02:00-04:00 arasında en üst seviyeye ulaşır; sabah 05:00-07:00 arasında azalarak 07:00'dan sonra bazal seviyeye düşer. Kanda melatonin konsantrasyonu gündüz 0-20 pg/dl iken gece 50-200 pg/dl'ye yükselir ve böylece gece boyunca ortalama 30 mg melatonin sentezlenir.

Yaşla birlikte salınımının azaldığı bildirilen ve kanserden doğum kontrolüne, kuvvetli antioksidan etkisinden antidepresan etkisine kadar birçok tıp disiplini ilgilendiren melatonin hormonu, duygudurum üzerindeki etkileriyle de çalışma grubumuzun ilgisini çekmiştir. Gerek sosyal gerekse eğitim hayatımızda yaşadığımız bir takım problemler, ders çalışmakla geçen uykusuz geceler, değişen mevsim koşulları gibi birçok faktörden etkilenen duygudurumumuzda meydana gelen değişimler tıp fakültesi öğrencileri olarak bizleri konu hakkında araştırma yapmaya yönlendirmiştir.

Çalışmamızda tarihçesinden başlayarak melatonin hormonunun sentez basamakları, metabolizması, organizmadaki genel etkileri ve özellikle ışık-duygudurum-melatonin arasındaki ilişki konusunda literatür araştırması yapılmış; elde edilen bilgilerin derlenerek sunulması amaçlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Melatonin, Sirkadiyen Ritim, Işık, Duygudurum Bozuklukları

Anadolu Toplumuna Özgü Dudak İzi Özellikleri: Başkent Üniversitesi Örneği

Hüseyin Efe Akalın, Gizem Akçay, Seray Kaynak, Çağla Koçberber,
Deniz Serim Korkmaz, Gökçe Nas
Danışman: Prof. Dr. Can Pelin

Her türlü cezai soruşturmada kimliklendirme büyük önem taşımaktadır. Şüpheli bireyin suç ile ilişkisinin ortaya konulmasında başvuru çok sayıda yöntem arasında dudak izlerinin değerlendirilmesi de göz ardı edilmemelidir. "Cheiloscopy" olarak tanımlanan dudak izi yapısının değerlendirilmesindeki önem dudak izinin de parmak izi gibi bireye özgü bir yapı sergilemesinden kaynaklanmaktadır. Dudak izlerinin yapılması intrauterin yaşamın altıncı haftasında tamamlanmakta ve daha sonra yaşam boyunca bir değişim göstermemektedir.

Bu çalışmanın amacı Anadolu toplumuna özgü dudak izi yapısının ortaya konulması ve cinsiyet tahmini açısından taşıdığı önemin değerlendirilmesidir.

143 erkek ve 291 kadın olmak üzere toplam 434 bireyden koyu renkli sabit olmayan dudak boyası ve şeffaf selafon bant kullanılarak dudak izi alınmış ve beyaz bir A4 kâğıdı üzerine sabitlenmiştir. Dudak izleri öncelikle altı kadrana ayrılmış ve daha sonra her kadranda gözlenen izler Tsuchihashi yöntemi kullanılarak sınıflandırılmıştır. Cinsiyet tahmini bağlamında Binary Lojistik Regresyon Analizi kullanılmıştır.

Her iki cinsiyette de üst sağ kadranda çatallı oluklar, üst orta kadranda retiküler oluklar, üst sol kadranda ise yine çatallı oluklar en sık gözlenen dudak izi tipleri olmuştur. Alt sağ kadranda çatallı oluklar, alt orta kadranda dudak boyunca dikey olarak uzanan düz oluklar ve alt sol kadranda çatallı olukların en sık gözlenen dudak izi tipleri olduğu saptanmıştır. Yapılan istatistiksel analizler dudak izi yapısına dayanılarak cinsiyete ilişkin %70.3 oranında doğru bir tahminde bulunulabileceğini ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: Cheiloscopy, Kimliklendirme, Adli Tıp

Tip 2 Diyabetik Hastalarda Koroner Kalp Hastalığı ile İlişkili Faktörler

Aslıhan Aladağ, Meriç Ergene, Mine Kuru, Mine Senem Yılmaz
Danışman: Doç. Dr. Aslı Nar

Tip 2 diyabet, görülme sıklığı giderek artan ve yaşam tarzı, beslenme alışkanlığı ve genetik faktörlerden kaynaklanan, zaman içerisinde ciddi morbidite ve mortaliteye sebep olan önemli bir hastalıktır. Çalışmalar, koroner arter hastalığının (KAH), tip 2 diyabette önemli bir morbidite ve mortalite nedeni olduğunu göstermektedir. Diyabet süresi, metabolik kontrol, hipertansiyon, dislipidemi ve diyabetik nefropatinin akut faz göstergesi olan albuminüri tip 2 diyabet hastalarında KAH gelişiminde rol oynayan unsurlardır. Bu çalışmada Tip 2 diyabetik Türk hasta popülasyonunda KAH gelişmesini etkilediği bilinen risk faktörlerinin incelenmesi ve kullanılan tedavilerin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesi'ne, Aralık 2012 ve Aralık 2013 tarihleri arasında hiperglisemi kontrolü amacıyla başvuran Tip 2 diyabetli, yaş ve cinsiyet açısından eşitlik sağlanan 345 KAH olan ve 326 KAH olmayan hastanın dosyaları retrospektif incelenmiştir. Hastaların son laboratuvar ve muayene bulguları, aldığı ilaçlar, diyabetik komplikasyonlardan oluşan 62 parametre arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olup olmadığı araştırılmıştır.

Çalışmaya dahil edilen 671 hastanın yaş ortalaması 66.5 olarak bulundu. Hastaların 318'i kadın 353'ü erkekti. İki grubun bakılan parametreleri arasında KAH olanlarda metformin kullanımının daha az olduğu, statin, antihipertansif, asetilsalisilik asid, ACE inhibitörü-anjiyotensin reseptör blokleri ve insülin kullanımının daha fazla olduğu saptandı ($p<0.05$). Her iki grup arasında komplikasyonların varlığı açısından fark yoktu. KAH'nda LDL kolesterolün statin alınmasına bağlı daha düşük olduğu, HDL kolesterolün KAH olmayan diyabetiklere göre daha düşük olduğu ve KAH'nda ürik asid düzeylerinin daha yüksek olduğu gözlemlendi ($p<0.05$). Mikro ve makroalbuminüri olan hastalarda diyabet süresi, retinopati ve serebrovasküler olay varlığının daha fazla olduğu saptandı ($p<0.05$).

Sonuç olarak tip 2 diyabetli hastalarımızda KAH oluşumunda rolü olan risk faktörleri incelenmiş ve literatürden farklı olarak albuminüri, metabolik kontrol ve diyabet süresi ile ilişki saptanamamıştır. Genetik faktörlerin önemli olduğu KAH ve tip 2 diyabet gibi iki hastalık varlığında farklı toplumlarda tetikleyici faktörler farklı olabilmektedir.

Anahtar kelimeler: Tip 2 Diyabet, Koroner Arter Hastalığı, Diyabetik Komplikasyon, Dislipidemi, Albüminüri

Metastatik Meme Kanserli Hastalarda Nötrofil-Lenfosit Oranının Sağ Kalım ile İlişkisi

Sevda Aygün, Ozan Ünlü, İbrahim Petekkaya, Gizem Geçmez,
Emir C. Roches, Taner Babacan, Uğur Şahin, Özge Keskin,
Neyran Kertmen, Sercan Aksoy
Danışman: Prof. Dr. Kadri Altundağ
Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi

Basit ve kolay ölçülebilir prognostik faktörlerin tanımlanması, meme kanserinde tedavi değerlendirilmesi açısından önemli bir konudur. Tedavi modalitesine karar verilirken çeşitli markerlar dikkate alınmasına rağmen, hekimler farklı bireylerin tedaviye yanıtının oldukça değişken olmasından ötürü yeni prognostik faktörler araştırmaktadır. Bu bağlamda çalışmamız metastatik meme kanserli hastalarda nötrofil-lenfosit oranının (NLR) sağkalım üzerine etkisini ölçmektedir.

Çalışmaya, metastaz sebebiyle tedavi edilmiş olan metastatik meme kanserli hastalar dahil edilmiştir. NLR değerleri hesaplanmış ve değerler dört gruba ayrılmıştır (25., 50. ve 75. NLR; en düşük değer 1. çeyrek, en yüksek değer 4. çeyrek). Hastaların sağ kalım durumları hakkındaki veriler Hacettepe Üniversitesi Kanser Enstitüsü kanser kayıtlarımızdan elde edilmiştir. NLR çeyreklerine göre sınıflanan sağ kalım analizleri NLR'nin prediktif değerini değerlendirmek için kullanılmıştır.

Metastatik meme kanserli 81 hasta çalışmaya dahil edilmiştir. Hastaların tanı anındaki medyan yaşı 47 (26-83) idi. Hastaların çoğu grade II (%37) ve grade III (%29.6) tümöre sahip olup ilk tanı anında metastatik hastalardı. ER (+), PR (+) ve HER2 (+) yüzdeleri sırasıyla %82, %73 ve %24 olarak teyit edilmüştür. Hastaların %10'u üçlü negatifti.

Medyan takip süresi 26 ay idi ve takip süresi boyunca 29 hasta kaybedildi. Çalışmada, NLR çeyrekleri arasında genel sağ kalım süreleri analiz edildi. En yüksek ve en düşük NLR değerlerini içeren çeyrekleri kıyasladığımızda en düşük NLR değerlerine sahip çeyrekte medyan sağ kalım süresi, en yüksek NLR değerlerine sahip çeyreğe göre daha uzundu. Buna rağmen, dört çeyrek arasında ikinci ve üçüncü çeyrekler sağ kalım süreleri açısından istatistiki olarak anlamlı bir farklılık göstermedi.

NLR, metastatik meme kanserli hastalarda genel sağkalım açısından prognostik bir faktör olarak kabul edilebilir.

Anahtar kelimeler: Metastatik Meme Kanseri, Nötrofil-Lenfosit Oranı, Sağ Kalım

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem I, III ve VI Öğrencilerinin Kahvaltı Yapma Alışkanlıklarının Araştırılması

Caner Buğra Akdeniz, Ezgi Erdem, Aysu Yeşim Tezcan, Ceren Kılıç,
Ayşenur Çırak, Ersin Şentürk, Burcu Yüksel

Danışmanlar: Prof. Dr. Ayşe Akın

Dr. Nihal Bilgili Aykut

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi

Günlük besin gereksinimlerinin her öğünde yeterli ve dengeli bir şekilde alınması; güne verimli bir şekilde başlamada ve sürdürmede, kahvaltı miktarı ve içeriği büyük önem taşımaktadır.

Bu araştırmada Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi (BÜTF) 1, 3 ve 6. sınıf öğrencilerinin kahvaltı yapma alışkanlıklarını, üniversiteye başlamanın kahvaltı alışkanlığı üzerindeki etkisini incelemek, düzenli ve dengeli bir öğünle güne başlamanın önemine dikkat çekmek amaçlanmıştır.

Bu çalışma kesitsel tipte niceliksel bir araştırma olup, araştırmanın evrenini 196 BÜTF dönem 1, 3 ve 6 öğrencisi oluşturmaktadır. Örneklem seçilmemiş, öğrencilerin %87,6'sına ulaşılmıştır. Veriler araştırmacıların hazırladığı bir anket formu ile toplanmıştır. Veri analizi SPSS 21.0 paket programı kullanılarak yapılmıştır.

Öğrencilerin yaş ortalaması 20,8 (SD: 2.209, min-max:17-27); % 56,7'si kadın, %43,3'ü erkektir; %63'ü ailesiyle yaşamaktadır. % 60'ı kahvaltıyı en önemli öğün olarak belirtmişlerdir. %40'ı hafta içi, %70'i hafta sonu günlerde her gün kahvaltı yapmaktadır. Kahvaltı atlama nedenleri arasında sıklıkla zamanın olmaması, okula geç kalmak, uyanamamak, iştahın olmaması; kahvaltı yapılan yerler olarak ev (%77.5), kantin (%46.6), yolda ayak üstü (%20.8), pastane-kafe (%19.7) bildirilmiştir. Öğrencilerin yalnızca %30'u kahvaltıda dengeli besin seçimi yapmaktadır. %27'si üniversiteye başladıktan sonra kahvaltı düzeninin bozulduğunu; %25'i sınav dönemlerinde kahvaltı yapmadığını ya da daha az önem verdiğini belirtmiştir. Öğrencilerin dönemleri ve cinsiyetleri ile hafta içi düzenli kahvaltı yapma alışkanlıkları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamış; kahvaltının en önemli öğün olduğunu düşünenlerin, kahvaltıyı evde yapanların ve kendisi hazırlayanların hafta içi günlerde düzenli kahvaltı ettikleri saptanmıştır. Öğrencilerin cinsiyetleri, kahvaltının en önemli öğün olduğunu düşünme, kahvaltıyı evde yapma, kendisi hazırlama durumları ile kahvaltıda dengeli besin seçimi yapmaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamış; dönem 3 öğrencilerinin daha fazla dengesiz besin seçimi yaptıkları saptanmıştır.

Kahvaltı bilincinin oluşturulması, Tıp Fakültesi öğrencilerinin toplum sağlığına ileride yol gösterici olarak yapacakları katkı nedeni ile önemlidir. Bu konunun fakülte derslerinin ilgili bölümleri içinde vurgulanması yararlı olacaktır.

Anahtar kelimeler: Kahvaltı, Beslenme, Tıp Öğrencisi

Tek İnsizyonlu Laparoskopik Kolesistektomi ve Klasik Laparoskopik Kolesistektomi Karşılaştırması

Şeyma Nazlı Avcı

Danışmanlar: Prof.Dr.Osman Abbasoğlu

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi

Klasik laparoskopik kolesistektomi (Multiple incision laparoscopic cholecystectomy, MILC) 1985 yılından beri kullanılan ve açık ameliyata göre avantajları konusunda fikir birliğine varılmış bir yöntemdir. Bu konuda pek çok çalışma yapılmış ve günümüzde genel olarak bu yöntem tercih edilmektedir. 1995 yılından bu yana ise yeni bir yöntem olan tek insizyonlu laparoskopik kolesistektomi (single incision laparoscopic cholecystectomy, SILC) denenmektedir. Şimdiye kadar pek çok ülkede denenmiş olup henüz genel bir kaniya varılmamıştır. Kosmetik açıdan artıları ilgiyi bu yöne çekse de diğer ölçütlere de bakılmalıdır. SILC ve MILC arasındaki farklılıkları ve avantajları ortaya koymak için bu alanda pek çok araştırma yapılmış ve makale yayınlanmıştır. Operasyon süresi, operasyon sonrası ağrı, kozmetik açıdan değerlendirilmesi, operasyon sırasındaki kan kaybı, normal iş hayatına dönüş süresi, komplikasyonlar ve prosedür başarısızlıkları gibi alanlarda karşılaştırılmıştır. En önemlisi SILC oldukça pahalı bir yöntemdir ve ekonomik açıdan da değerlendirilmiştir.

Ben bu alanda yapılmış randomize çalışmaları ve meta-analizleri inceleyip yukarıdaki ölçütler açısından avantajları ve dezavantajları derledim. Birbirlerine üstünlük sağladıkları noktaları belirledim ve bir sonuca ulaşmaya çalıştım. Ekonomik olarak da göz önüne alıp Türkiye’de uygulanabilirliğini araştırdım.

Sonuç olarak operasyon süresi SILC yönteminde daha uzun olmasına karşın kimi makalelere göre kosmetik skoru daha yüksektir. Kimi makalelerde komplikasyonlar nadir olmasına rağmen anlamlı bir biçimde SILC yönteminde daha fazladır. Operasyon sonrası 3-4, 6-8 saatlerinde SILC hastaları daha çok ağrı hissetse de 24. Saatten sonra eşitlenip kimi çalışmalarda MILC hastaları daha çok ağrı hissetmişlerdir. Operasyon sırasında kan kaybı açısından bir farklılık görülmezken genel olarak SILC yönteminde prosedür başarısızlığı daha çok görülmektedir.

Tüm bunların ışığında SILC alternatif bir yöntem olarak uygulanabilir ancak ekonomik açıdan oldukça pahalı olan bu yöntemin Türkiye’de uygulanması açısından pek çok soru işareti vardır.

Anahtar kelimeler: Laparoskopik Kolesistektomi, MILC, SILC

Başkent Üniversitesi Sağlık Meslek Yüksekokulu 1. Sınıf Öğrencilerinde Anksiyete Düzeyinin Belirlenmesi

Elif Eda Aytekin, Birce Kantar, Tuğba Örnek, Kübra Öztürk, Neslihan Öztürk, Özge Öztürk, Ahmet Sarma, Ezgi Yılmaz

Danışmanlar: Prof. Dr. Ayşe Akın

Dr. Sare Mihçioğur

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), 15-24 yaşları arasını gençlik dönemi olarak tanımlamaktadır. Bu dönem, en sağlıklı ve biyolojik fonksiyonlar ile fizyolojik performansın en üst düzeyde olduğu dönemdir. Ancak bu dönem artan sorumluluklar nedeniyle sorunların ve anksiyete düzeyinin de arttığı bir dönemdir. Üniversite öğrencisi olmak, evden ve aileden ayrılma, yeni bir çevreye uyum sağlama, bir mesleğe aday olma, iş bulmaya ilişkin belirsizlikler ve aşırı stres gibi nedenlerle kaygı ve stresi üretecek ortam yaratabilmektedir. Üniversite öğrencilerinin olası kaygı ve endişeleri sağlık, sosyal ve demografik faktörlerden etkilenebilmektedir.

Bu çalışma ile Başkent Üniversitesi Sağlık Meslek Yüksekokulu (SHMYO) 1.sınıf öğrencilerinin anksiyete ve bazı demografik özellikleri arasındaki ilişkinin araştırılması ve gençlere sağlanacak olan psikolojik destek programlarına yol gösterilmesi amaçlanmıştır. Tanımlayıcı türde olan araştırmada SHMYO 1.sınıfta okuyan toplam 286 öğrencinin 237'si (%82,0) ankete katılmıştır. Araştırmada Beck Anksiyete Ölçeği kullanılmış ve anksiyete düzeyi hafif, orta ve ciddi olarak belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %70,9'u kadın, %29,1'i erkek olup yaş ortalaması $19,7 \pm 3,078$ 'dir. Araştırmaya katılan öğrencilerin beşte biri orta/ciddi düzeyde anksiyete yaşamaktadır. Kadın ve erkek öğrencilerin anksiyete düzeyleri arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Çekingen kişiliğe sahip olduğunu belirten öğrencilerde anksiyete daha yüksek düzeyde bulunmuştur. Ankete katılan öğrencilerin beşte biri sağlık durumunun iyi olmadığını düşünmektedir. Sağlık durumunun kötü olduğunu düşünen öğrencilerin anksiyete düzeyleri daha yüksektir.

Öğrencilerin beşte birinin kendi sağlık durumunun iyi olmadığını belirtmiş olduğu dikkate alınarak mevcut sağlık hizmetleri konusunda bilgilendirilmelerine yönelik etkinliklere ağırlık verilmelidir. Öğrencilerin hafif-orta düzeyde anksiyete yaşadıkları gözönünde bulundurularak mediko-sosyal sağlık merkezinin hizmetlerine psikolojik danışmanlık hizmetlerinin entegrasyonu sağlanmalıdır. Gelecekleri ile ilgili kaygı duyan öğrenciler için koruyucu, önleyici çalışmalar kapsamında seminer ve çalışma grupları düzenlenebilir. Erkek öğrenciler arasında saldırgan kişilik tanımlamasının yüksek olmasının "toplumsal cinsiyet algısı" ile bağlantılı olabileceği ve konunun "kadına yönelik şiddet" bağı da dikkate alınarak bu konunun ileri araştırmalarla incelenmesi ve de öğrenciler için bilgilendirici/eğitici programların düzenlenmesinin uygun olacağı düşünülmüştür.

Anahtar kelimeler: Üniversite Öğrencisi, Anksiyete, Kaygı, Beck Anksiyete Ölçeği.

İntestinal İskemi/Reperfüzyon Hasarı Oluşturulan Sıçanların Kalın Barsak Anastomoz Yara İyileşmesi Üzerine Probiyotiklerin Etkisi

Ece Ermin, Cem Haberal, Yurdağül Deveci, Buse Altun,

Serap Gülay, Şehnaz Şekeroğlu

Danışman: Doç. Dr. Necdet Özçay

Bu çalışmadaki birinci amaç kalın barsağın iskemi ve reperfüzyon (I/R) hasarından ne kadar etkilendiğini saptamaktır. Bu amaçla kalın barsak anastomoz yara iyileşmesi modeli kullanılmıştır. Çalışmanın ikinci amacı insanlar üzerinde uzun süre dir kullanılmakta olan ve özellikle kalın barsak üzerine olumlu ve koruyucu etkileri bilinen probiyotiklerin anastomoz yara iyileşmesi üzerine bir etkisinin olup olmadığını araştırmaktır.

Bu çalışmada toplam 40 adet SD sıçan dört gruba ayrılmıştır: Grup 1 (n:10), Normal barsağa anastomoz, Grup 2 (n:10), I/R sonrası anastomoz, Grup 3 (n:10), Normal barsağa anastomoz + probiyotik, Grup 4 (n:10), I/R sonrası anastomoz + probiyotik. I/R hasarı için superior mesenterik arter 60 dk süresince kapatılmıştır. Tedavi gruplarında ilaçlar işlemden 1 hafta önce verilmeye başlanmış ve operasyon sonrası 1 hafta daha verilerek çalışmalar 7 nci günde sonlandırılmıştır. Kontrol gruplarında da aynı sürelerle hayvanlara SF verilmiştir. Birinci haftanın sonunda tüm hayvanlar sakrifiye edilmiş ve makroskopik derecelendirme, anastomoz patlama basıncı ölçümü ve histopatolojik değerlendirme yapılmıştır.

İlaç gruplarında tüm hayvanlar probiyotikleri iyi bir şekilde tolere etti, herhangi bir yan etki görülmedi. Anastomoz patlama basınçları ve makroskopik değerlendirmelerde I/R hasarının kalın barsağı olumsuz etkilediği saptandı. Histopatolojik incelemede gruplar arasında bir iyileşme farkı saptanmadı. Probiyotik kullanımının ise hem I/R ve hem de normal barsaklardaki yara iyileşmesini artırdığı saptandı.

Bu çalışmada kalın barsakların I/R hasarına ince barsaklardan daha dirençli olduğu görüldü. Kalın barsaklar I/R hasarından etkilenmekte, mekanik basınç uygulamalarında anastomozlar daha düşük basınçlara dayanabilmekte, çevre yapışıklıklar artmaktadır. Ancak hücresel düzeyde iyileşme etkilenmemektedir. Probiyotikler herhangi bir yan etki olmaksızın kullanılabilir. Hem normal hem de hasarlı barsaklar üzerindeki anastomoz yara iyileşmesine olumlu etkileri mevcuttur.

Anahtar kelimeler: Kalın Barsak Anastomozu, İskemi/Reperfüzyon, Probiyotik

Sinir Ajanları: Kitle İmha Silahı mı? Terapötik Silah mı?

Fatma İlay Korkmaz, Doğukan Akkuş, Merve Göker, Merve Dinç,
Gözde Beşkonak, Kazım Caner Koşal

Danışmanlar: Prof. Dr. E. Suna Türkoğlu

Doç. Dr. Nilüfer Bayraktar

Nörotoksik sinir ajanları genel olarak organofosfor bileşikleri olup, asetilkolinesterazın tersinmez inhibitörleridir. Bu ajanlar savaşta-barışta (terörist saldırılarda) kullanılabilen etkin kimyasal silahlardır. Ajana ait fiziksel ve kimyasal özellikler, kullanım şekilleri ile çevresel faktörler silahın etkinliğinin belirlenmesinde önem taşımaktadır. Ajanların akut etkilerinin yanı sıra kronik ve gecikmiş etkilerinin de olduğu bildirilmektedir. Klinikte tersinir asetilkolinesteraz inhibitörleri terapötik amaçla kontrollü olarak asetilkolin-aracılı sinyal ileti yetersizliğinin söz konusu olduğu hastalıklarda kullanılmaktadır. Tersinir asetilkolinesteraz inhibitörlerinin geliştirilmesi yönünde gösterilecek olan çalışmalar terapötik kullanım açısından önem taşımaktadır.

Anahtar kelimeler: Sinir Ajanları, Tersinmez Asetilkolinesteraz İnhibitörleri, Tersinir Asetilkolinesteraz İnhibitörleri

Heterozigot Post-Aksiyel Tip Ayak Sinpolidaktililerinde Metatars Transpozisyonu ile Tedavi

Buse Gürcan, Doğancan Özer, Mehmet Ali Turanoğlu
Danışman: Prof. Dr. İlhami Kuru

Ayak post-aksiyel sinpolidaktililerinde, daha uygun kozmetik ve klinik sonuç elde etmek ve 5. Parmağın ameliyat sonrasında abduksiyon deformitesini önlemek amacıyla 5. parmak yerine dublike olan 4. Parmağın metatars transpozisyonunun klinik ve radyolojik sonuçlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Çalışmaya HOXD-13 genetik mutasyonu taşıyan ve beşinci parmak abduksiyon deformitesinin eşlik ettiği post-aksiyel ayak sinpolidaktilisine sahip 45 hasta dahil edildi. Ocak 2010'dan bu yana metatars transpozisyonu uygulanmış 67 ayağın sonuçları geriye dönük olarak değerlendirildi. Klinik ve radyolojik değerlendirme Phelps ve Grogan'ın önerdiği ölçütlere göre gerçekleştirildi. Buna göre ağrının olmaması, rahat ayakkabı giyimi, kozmetik tatmin ve belirgin deformitenin bulunmaması "mükemmel" sonuç; ara sıra olan ağrı, bazı ayakkabılar ile olan şikayetler ve minimal deformite "iyi" sonuç ve kalıcı deformite ve ağrının olması ise "kötü" sonuç olarak kabul edildi. Radyografik olarak metatars transpozisyonundan önce ve sonra çekilmiş olan anteroposterior filmlerden açısız deformite, eklem subluksasyonu, metatarsal kalıcı deformite ve ayak genişliği değerlendirildi. Cerrahi sonrası olası komplikasyonlar ve ikincil cerrahiler rutin klinik izlemlerle kaydedildi.

19 erkek, 26 kız; ortalama yaş 6.9 (2-16) ve ortalama izlem süresi 31.2 ay (24-42) olarak bulundu. 67 ayaktan 60'ında mükemmel sonuç, 7'sinde iyi sonuç elde edildi. Hiçbir hastada kötü sonuç bulunmadı ve kalıcı deformite gelişmedi. Radyolojik olarak ayak genişliğinin istatistiksel olarak anlamlı kısalmış olduğu bulundu. Açısız deformite ve eklem subluksasyonu saptanmadı. Hiçbir hastada ikincil cerrahi girişime ihtiyaç olmamıştır.

Uyguladığımız cerrahi yöntem, post-aksiyel sinpolidaktili tedavisinde güvenilirdir. İşlevsel sonuçları iyi ve kozmetik açıdan tatmin edici bir tedavi alternatifidir. Yöntemin ileriye dönük karşılaştırmalı çalışmalar ile değerlendirilmesi gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Sinpolidaktili, Metatarsal, Post-aksiyel, Cerrahi

Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesi Acil Servisi'nde 2013 Yılında Düzenlenen Adli Bildirim Raporlarının Değerlendirilmesi

Gülide Ece Akıncı, Elif Şahin, Irmak Şimşek, Güngör Çakmakçı,
Ayşe Ece Şener
Danışman: Öğr. Gör. Dr. Zehtiye Füsün Yaşar

Hekimlerin, tedavi sorumluluğu yanı sıra, adli olgularda rapor düzenleme ve bildirim zorunluluğu vardır. Adli bildirim raporları, adli olgularda kişinin tıbbi durumunun tespiti için düzenlenen, hekimin bulguları ve kanaatini içeren belgelerdir.

Adli raporlardaki eksiklikler hak kaybına neden olabilir.

Çalışmanın amacı raporlardaki olgu özelliklerini ve eksiklikleri belirlemek, giderilmesi için çözüm önerileri geliştirmektir.

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Ankara Hastanesi Acil Servisinde 2013 yılında düzenlenmiş 2397 rapor retrospektif olarak incelenmiştir. Çalışmada, rapora konu olan olay özellikleri (mevsimi, olay yeri, olay tipi vb.), olaya karışan kişilerin özellikleri (yaş, cinsiyet, vb.) irdelenmiştir. Raporlar, standart adli rapor formlarında bulunması gereken unsurlar gözetilerek eksiklikler yönünden değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde SPSS paket programı (Version 17.0, Chicago IL, USA) kullanılmış, frekans dağılımları belirlenmiş ve Pearson χ^2 testi kullanılmıştır.

Başvuranların; 825 (%34,4)'i kadın, 901 (%37,6)'i erkek, 303 (%12,6)'ü kız çocuk, 337 (%14,1)'si erkek çocuktur. 31 (%1,3)'ünde cinsiyet belirtilmemiştir. En sık olay tipleri; yanık (%25,3), trafik kazası (%22,4) ve darptır (%9,2). Olguların 1061'inde (%44,3) konsültasyon, 1069'unda (%44,6) ise çeşitli tetkikler istenmiştir. Raporların %55,7'sinde istenen konsültasyonlar (1336), %52,8'inde kişinin mesleği (1265), %40,2'sinde psikiyatrik muayene (n=963), %33,3'ünde tıbbi özgeçmiş (n=800), %24,9'unda da rapor özelliği (n=596), %24,8'inde olay yeri (n:597) ile ilgili bölümler doldurulmadığı belirlenmiştir. Olguların büyük bir çoğunluğunda lezyon lokalizasyonu ve yara tanımının yapılmadığı gözlenmiştir. Cinsiyet ile olay tipi arasındaki istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmıştır.

Gerçekleştirilen çalışma sonucunda, hekimlerin adli rapor formlarını doldurma işlemi sırasında gerekli özeni göstermedikleri, raporların bazı bölümlerini boş bıraktıkları, lezyon lokalizasyonu ve tanımlarında eksiklikler bulunduğunu belirlemiştir. Hak kaybının önlenmesi amacıyla hekimlerin adli bildirim raporlarının önemi ve kullanımı konularında hizmetiçi eğitimlerle desteklenmesi gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Adli Rapor, Acil Servis, Adli Olgu

Kemiğin Yapısı ve Kemik Metabolizmasında Osteoprotegerin, RANKL ve RANK İlişkisi

Utku Kuyucu, Şeyhmus Alpağat, Onur Mert Bender, Emir İlkerli, Şükran İdil Köstem, Nazmiye Tansu Güler

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Sacide Nur Saraçgil Coşar

Kemik kütlesi, iskeletin bütünlüğünü ve hareket yeteneğini sağlaması; kaslar için destek görevi görmesi ve kalsiyum hemostazını temin etmesi bakımından önemlidir. Kemik dokusu makroskopik olarak kortikal ve trabeküler kemikten oluşur. Kemik dokunun yaklaşık %30'unu kapsayan organik kısmını; başlıca tip 1 kollajen, kollajen olmayan proteinler ve lipidlerin oluşturduğu matris ve kemik hücreleri meydana getirirken, inorganik bölümün çoğunluğunu kalsiyum hidroksi apatit kristalleri ve daha az oranda amorf kalsiyum fosfat kristalleri oluşturur. Kemik döngüsü, osteoblastların kemik oluşturuvcu hücresel aktivitesi ile ve kemik resorbe eden osteoklastların ilişkisi aracılığıyla hayat boyu devam eder. Bu yeniden yapılanma, kemik yapım ve yıkımı ile hücreler arasındaki bağlantılar tarafından sağlanır. Reseptör aktivatör nükleer kapa B ligand preosteoklastların üzerindeki reseptörü reseptör aktivatör nükleer kapa B'e bağlanarak, preosteoklastların osteoklastlara dönüşmesini uyarır ve kemik resorpsiyonu oluşur. Osteoprotegerin ise reseptör aktivatör nükleer kapa B ligand için çözünebilir tuzak reseptör görevi görür ve kemik resorpsiyonunu inhibe eder. Kemiğin yeniden yapılanması sistemik hormonlar, osteoklast ve osteoblast kök hücrelerini etkileyen lokal faktörler tarafından düzenlenir. Dolaşımdaki hormonlar, sırasıyla kemik oluşumunu veya kemik rezorpsiyonunu uyararak veya baskılayan lokal lokal büyüme faktörlerinin sentezini veya etkilerini değiştirerek iskelet hücreleri üzerinde ya doğrudan ya da dolaylı olarak etki edebilirler.

Anahtar Kelimeler: Kemik Metabolizması, Osteoprotegerin, RANKL, RANK

Sıçanlarda Lipopolisakkarit (LPS) ile İndüklenen Sepsis Modelinde Mitokondriyal KATP Kanallarının Rolünün İncelenmesi

Fatma Nur Akyol, Selin Aslan, Orhan Ayata, Bengisu Çakır,

Ceren Polat, Tuvana Türkay Tüdeş

Danışman: Doç. Dr. Müge Tecder-Ünal

Sepsis mortalite insidansı son derece yüksek bir tablodur: Komplikasyonsuz vakalarda % 20'ler civarındayken, riskli vakalarda mortalite insidansı % 70'lere kadar çıkmaktadır. Çalışmamızın amacı sıçanlarda LPS ile indüklenen sepsis modelinde mitokondriyal KATP kanallarının rolünü araştırmaktır. Erişkin erkek Wistar Albino sıçanlar aşağıdaki şekilde gruplara ayrılmıştır:

I. Sham (kontrol)

II. LPS uygulanan

III. LPS+5-hidroksidekoanat (5HD) uygulanan

IV. LPS+Glibenklamid uygulanan

V. LPS+5HD+Glibenklamid uygulanan

Projemiz Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp ve Sağlık Bilimleri Araştırma Kurulu onayı (DA 14/04) ile, multidisipliner olarak Biyokimya Anabilim Dalı ile beraber yürütülmüştür. İlgili grup sıçanlara LPS (055:B5) 1.5 mg/kg i.p. olarak uygulanarak sepsis modeli oluşturulmuştur. Sham grubunda eşit hacimde serum fizyolojik uygulaması yapılmıştır. Yine ilgili gruplarda mitokondriyal KATP kanal inhibitörü (5-HD; 10 mg/kg) ve non-spesifik KATP kanal inhibitörü (glibenklamid; 0.05 mg/kg), LPS uygulamasından 1 saat önce ip olarak uygulanmıştır. Deney başlangıcında, deneyin birinci ve ikinci saatinde tüm sıçanlarda kuyruktan kan basıncı ölçümü ve rektal vücut sıcaklığı ölçümü yapılmıştır. İkinci saatin sonunda yüksek doz anestezi ile sakrifiye edilen sıçanlardan intrakardiyak olarak kan alınmıştır. Bu kan örneklerinde biyokimyasal parametrelerden tam kan, sedimentasyon hızı, AST, ALT, kreatinin, CRP, TNF- α analizi Merkez Laboratuvarı tarafından yapılmıştır. Kan örneği alındıktan sonra sıçandan çıkarılan torasik aorta preparatları farmakoloji laboratuvarında izole organ banyosunda değerlendirilmiştir. Vasküler yanıtlar endotelli ve endotelsiz torasik aorta preparatlarında gruplar arasındaki farklar açısından incelenmiştir.

Anahtar kelimeler: Sepsis, LPS, KATP, Sıçan.

Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıkların Tanısında ve Servikal Kanserlerin Önlenmesinde Servikojenital Sürüntülerin (PAP Testi) Önemi

Burak Gülşen, Özgür Ozan Ceylan, Özgür Akman, Can Şahingözü
Danışman: Öğr. Gör. Dr. Ayşen Terzi

Serviks kanseri, dünyada, kadınlarda görülme sıklığı açısından ikinci sırada, ölüme neden olan kanserler sıralamasında üçüncü sırada yer almaktadır. Serviks kanserinin yüksek insidansı özellikle gelişmekte olan ülkelerde önemli bir sorundur. Türkiye’de ise en sık görülen jinekolojik kanserdir. Türk kadınlarını etkileyen tüm kanserler arasında ise sekizinci sırada yer almaktadır.

PAP testi ile servikal kanser ve kanser öncüsü lezyonların taranması, maliyetinin düşüklüğü de göz önünde tutulursa, kanser önlenmesine ve erken teşhisine yönelik, etkin, çok nadir metodlardan birisidir. Servikojenital sürüntü ya da “smear” olarak da bilinen PAP testinin spesifitesi ortalama %69, sensitivitesi ise ortalama %58 olarak bildirilmiştir. Servikojenital sürüntü materyalinde, sitolojik inceleme sonucu tanı alabilen cinsel yolla bulaşan hastalıklar, Human Papilloma Virüs (HPV), Herpes Simpleks Virüs (HSV) ve Trikomonas enfeksiyonlarıdır. Bu enfeksiyonlardan HPV enfeksiyonunun önemi serviks kanserinin öncüsü olmasıdır. PAP testinin hemen her jinekolojik muayenede uygulanmasının amacı HPV’ye ikincil kanser öncüsü lezyonların erken tanınmasını sağlamaktır.

Bu çalışmanın amacı, son üç yıl içerisinde Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Ankara Hastanesi Patoloji Anabilim Dalı’nda değerlendirilen PAP test materyalinde tanı alan, cinsel yolla bulaşan hastalıklar ve bu hastalıklardan en önemlisi olan HPV etkisinin görülme sıklığını araştırmaktır.

BÜTF Patoloji AD rapor arşivlerinden çıkarılan son 3 yıl içinde incelenmiş 36 979 adet PAP test materyaline ait patoloji raporları çıkartılarak HSV ve Trikomonas yanı sıra, kanserler dahil HPV ilişkili tanı alanlar seçilip tanı kategorilerine göre sınıflandırılmıştır. PAP testlerinde sitopatolojik bulgular yorumlanırken, uluslararası bir değerlendirme sistemi olan Bethesda Sistemi kullanılmıştır. Bu sisteme göre, HPV ilişkili 5 tanı kategorisi belirlenmiştir. Bunlar HSIL (Yüksek dereceli skuamöz intraepitelial lezyon), LSIL (Düşük dereceli skuamöz intraepitelial lezyon), ASC-US (Önemi belirlenemeyen atipik skuamöz hücreler), ASC-H (HSIL ekarte edilemeyen atipik skuamöz hücreler), invaziv karsinomdur.

36 979 PAP testin 701 tanesinde (%2.1) cinsel yolla bulaşan hastalıklara ait bulgular saptanmıştır ve bu bulguların önemli bir kısmını (%90.1) HPV etkisini düşündüren veya HPV ilişkili bulgular oluşturmaktadır. PAP testte invaziv karsinom tanısı almış hastaların takiben alınmış doku biyopsilerinde yaklaşık %93 oranında tanıları doğrulanmıştır. Tanı uyumu olmayan sadece 2 olgu bulunmuş olup, onlarda da biyopside H-SIL (in situ karsinom) saptanmıştır.

Araştırmamızın sonucunda elde ettiğimiz veriler, ülkemizdeki çeşitli merkezlerden bildirilen sonuçlar ile paralel olup, ulaşabildiğimiz diğer ülkelere ait çalışmalarla karşılaştırıldığında, PAP testte HPV etkisi tanılanma sıklığı, Türkiye’ye sosyokültürel açıdan yakın ülkelere olan İran ile benzerlik göstermektedir. Türkiye’de; Suudi Arabistan, Çin ve Amerika Birleşik Devletleri’ndeki çalışma sonuçlarına göre oldukça düşük sıklık oranları görülmektedir. Aynı zamanda araştırmamızdan ve yaptığımız literatür taramalarından PAP testinin serviks kanserlerinin erken tanı almasında ve önlenmesinde etkin ve güvenilir bir yöntem olduğu kanısına ulaştık.

Anahtar kelimeler: PAP Testi, Servikal Kanser, Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar

Mide Kanseri Tanısı Olan Hastalarda Lenf Nodu Tutulum Oranı ve Sağkalım İlişkisi

Deniz Eda Orhan, Ayşenur Şahin, İrmak Üstündağ,

Cenk Anıl Olşen, Aziz Mert İpekçi

Danışmanlar: Öğr. Gör. Dr. Arzu Oğuz

Doç. Dr. Ömer Dizdar

Mide kanseri dünyada karşılaşılan en sık 4. kanser tipidir ve kanser ilişkili ölümlerde 2.sırada yer almaktadır. Mide kanserli hastalarda tanı anında evrelendirilmenin net olarak yapılabilmesi, tedavi planının belirlenmesi açısından önemlidir. Yakın dönemlerde TNM (tümör-nod-metastaz) evrelemesinin yanı sıra, lenf nodu oranının (metastatik/toplam lenf nodu sayısı, LNO) sağkalım açısından N evresinden daha anlamlı bir belirteç olabileceğine dair veriler bulunmaktadır. Çalışmamızın hipotezi son dönemde TNM modeline alternatif olabileceği belirtilen LNO'nun metastatik lenf nodu mutlak sayısından daha iyi bir prognostik faktör olabileceğidir. Bu çalışmada, opere mide kanseri tanısı ile takipte olan hastalarda metastatik ve toplam lenf nodu sayısı oranının sağkalımla ilişkisinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Çalışmamıza Başkent Üniversitesi Hastanesi İç Hastalıkları ABD, Tıbbi Onkoloji Bölümünde takip ve tedavisi yapılan ve histopatolojik olarak mide kanseri tanısı almış olan vakalar dahil edildi. Hastaların dosyaları retrospektif olarak tarandı ve demografik verilerinin (yaş ve cinsiyet) yanı sıra tanı tarihi, tümörün histolojik tipi, gradı, lenfovasküler ve perinöral invazyon varlığı, T, N ve M evresi, çıkartılan ve pozitiflik saptanan lenf nodu sayıları, adjuvan kemoterapi ve radyoterapi alıp almadığı değerlendirildi. Genel sağkalımları belirleme amaçlı hastaların son kontrol/eksitus tarihleri ve son durumları (ölü/hayatta) belirlendi. Hastalar AJCC TNM 7. versiyona göre evrelendirildi ve hastalarda LNO belirlendi. Çalışmamızın istatistiksel değerlendirmesi SPSS 15.0 versiyon programı ile yapıldı.

Çalışmamızda 34'ü kadın (%41), 49'u erkek (%59) olmak üzere toplam 83 hasta tarandı. Medyan yaş 59 (31-84) idi. Hastaların 19'u (%22,9) tanı anında metastatik evrede idi. Toplamda 54 (%65,1) hasta adjuvan kemoterapi, 22 (%26,5) hasta ise adjuvan radyoterapi almıştı. Tanıda metastatik olmayan 64 hastanın LNO ve sağkalımları arasında anlamlı ilişki tespit edildi. $LNO > 0,5$ olan grupta 2 yıllık sağkalım %13 iken, $LNO \leq 0,5$ olan grupta %56 olarak tespit edildi ($p < 0.001$)

Opereli olmuş mide kanseri vakalarında LNO'nun literatürle uyumlu olarak, genel sağkalım için anlamlı prognostik bir faktör olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Opereli Mide Kanseri, Lenf Nodu Oranı, Genel Sağkalım

Osteoartritte Ağrı Nedenleri

Pelin Akçay, Elif Berfin Yağcı, Damla Gürkan, Pelin Abataş,
Alp Giray Uygur, Hilal Öztürk
Danışman: Doç. Dr. Oya Ümit Yemişçi

Osteoartrit (OA), eklem kıkırdağının matriksinde başlayan, kondrosit yanıtları ve bozulması ile süren, progresif doku harabiyeti ile sonuçlanan inflamatuvar komponentli dejeneratif eklem hastalığıdır. OA sadece eklem kıkırdağını etkilemez; subkondral kemik, kapsül, ligamanlar, sinoviyal membran ve periartiküler kasları da etkileyen bir hastalıktır. OA'nın birçok semptomunun olduğunun bilinmesiyle birlikte, en sık rastlanan semptom ağrıdır. Ağrı sık görülen bir semptom olmasının yanı sıra, sağlık kurumlarının ve ilaçların gereksiz kullanımını etkilemesi, işgücü kaybına yol açması ve hayat kalitesini azaltması nedeniyle de önem kazanmaktadır. Ağrıyı anlamak için; ağrıya neden olan yapılar, santral sinir sisteminin ağrılı uyarılara yanıtı, ağrıyı tetikleyen dışsal uyarılar ve psikolojik durumun ağrıya etkisi incelenmelidir. OA genel olarak el parmakları gibi küçük eklemlerde, diz ve kalça gibi büyük eklemlerde görülür. Eklem yapısında yer alan kıkırdağ, vücudumuzun hareket edebilmesini sağlayan, eklem bölgelerinde iki kemiğin birbirine değmesine engel olan yapıdır. Eklem yapılarındaki çeşitli dejenerasyonlar birbirini etkileyerek farklı mekanizmalarla ağrıya neden olur. Temel olarak OA'da nosiseptif, inflamatuvar, nörolojik ve psikolojik olmak üzere dört farklı ağrı tipi karşımıza çıkmaktadır. Bu ağrı tipleri şu şekilde tanımlanabilir; eklemdeki dejeneratif değişikliklere bağlı olarak gelişen nosiseptif ağrı, nöral foramenin de dahil olduğu osteoartrit tutulumunda mekanik irritasyon ve/veya salgılanan sitokinlerle irrite olan sinir köklerinin etkilenmesiyle ortaya çıkan nöropatik ağrı, sekonder inflamasyon sonucu gelişen inflamatuvar ağrı ve kişinin psikişik durumu ve deneyimlerine bağlı olarak etki gösteren psikolojik ağrıdır. Bu ağrı tipleri hastalarda iç içe geçmiş olarak görülür. OA'da ağrıda rol oynayan mekanizmalar: lokal faktörler, psikososyal durum, nörolojik yanıt ve nöromuskuler yanıt olarak sıralanabilir.

OA ağrısı multifaktöriyeldir, tek bir sebep ile açıklanamadığı için tedavi stratejileri de kişiden kişiye değişkenlik gösterir. Osteoartritte ağrı mekanizması, hastalığın patogeneziindeki bilinmezliklere paralel olarak hala bir bilmedir.

Anahtar kelimeler: Osteoartrit, Nosiseptif Ağrı, Nöropatik Ağrı, İnflamasyon

Yüksek Protein İçerikli Diyetin Sıçan Böbrek ve Karaciğer Dokularında Yaşa Bağlı Olası Etkilerinin Değerlendirilmesi

Sera Kılıç, Pınar Ülgen, Fırat Yıldırım, Deniz Can Başaran,
Berk Yasin Ekenci, Caner Çetinoğlu
Danışman: Öğr. Gör. Dr. Fatma Helvacıoğlu

Beslenme alışkanlıklarının değişmesi nedeniyle aşırı kilo ya da obezite sınıfına katılan insan sayısı hem dünya da hem de ülkemizde hızla artmaktadır. Bu noktada karşılaşılan bir diğer önemli konu kilo vermek isteyen insanların yüksek protein diyetleri gibi hızlı ve etkili olduğu düşünülen diyet yöntemlerine başvurmalarıdır. Çalışmamızda yüksek protein diyetinin yaşa bağlı, karaciğer ve böbreklerde neden olabileceği olası etkileri ince yapı düzeyinde değerlendirilmesi amaçlanmıştır

Çalışmamızda genç (6 aylık) ve yaşlı (18 aylık) 32 adet Wistar albino erkek sıçanlar kullanıldı. Sıçanlar; Grup 1: Genç Normal Diyet grubu(n=8), Grup 2: Genç Yüksek protein grubu(n=8), Grup 3: Yaşlı Normal Diyet grubu(n=8), Grup 4: Yaşlı Yüksek protein grubu(n=8) olmak üzere 4 grup oluşturuldu. Normal diyet grubundaki sıçanlara %20 oranında protein içeren diyet verilirken, yüksek protein gruplarına %47,5 protein içeren özel yem verildi. Bir aylık sürenin sonunda 150 mg /kg ketamin ile denekler sakrifiye edildikten sonra böbrek ve karaciğer dokuları %2,5'lük gluteraldehit solusyonunda tespit edildi. Daha sonra alışılagelen elektron mikroskobik takip yöntemleri uygulanarak alınan kesitler geçirimsiz elektron mikroskopta değerlendirildi.

Çalışmamızın sonucunda yapılan değerlendirmede genç ve yaşlı kontrol gruplarında karaciğer ve böbrek dokuları doğal yapıları ile ayırt edildi. Yüksek protein diyeti uygulanan sıçanların karaciğerlerinde sinozoidlerde genişleme, hepatositlerde vakuolizasyon ve yer yer hücrelerde lipid damlacıkları görüldü. Yaşlı gruplarda karaciğer de görülen yapısal hasarların daha belirgin olarak izlendiği ayırt edildi. Böbrek dokularında yüksek protein uygulanan gruplarda glomerüllerde ve tübüllerde ışık mikroskobik düzeyde hücrelerde yapısal dejenerasyonla birlikte peritübüler alanda artış saptandı.

Sonuç olarak kısa süreli yüksek protein diyeti uygulamasında karaciğer ve böbrek dokularında izlenen yapısal hasarların yaşla birlikte artarak devam ettiği görüldü. Bu bulgular ışığında karaciğer ve böbrekte hücresel düzeyde belirgin hasara neden olduğu görülen bu tarz diyetlerin uygulanmasının sağlık açısından oldukça sakıncalı olduğu kanısına varıldı.

Anahtar kelimeler: Yüksek Protein Diyeti, Karaciğer, Böbrek.

Spontan Bakteriyel Peritonit Tanısı ile Hastaneye Yatırılan Sirozlu Hastaların Değerlendirilmesi

Fatma Büşra Atalay, Emine Gül Taş, Bengisu Koç, Özgün Yıldız
Danışman: Doç. Dr. Murat Korkmaz

Spontan bakteriyel peritonit (SBP), cerrahi veya intraabdominal kaynaklı olmamak koşuluyla, asit sıvısında nötrofil sayısının 250/mm³'ten fazla olması durumunda teşhisi konulan bir enfeksiyondur. SBP, hastaneye yatan sirotik hastalarda %9 oranında olmak üzere en sık ortaya çıkan enfeksiyondur. SBP ilişkili mortalitenin önceden tahmin edilmesini mümkün kılan geçerli parametreler belirlenmemiştir. Tedavi edilmezse SBP ciddi komplikasyonlara hatta ölüme bile yol açabilir.

Sirotik SBP'li hastalarda, hastalığın gidişatını etkileyen faktörlerin retrospektif olarak incelenmesi, tedavide kullanılan ajanların etkinliğinin değerlendirilmesi, proton pompa inhibitörü (PPI) kullanımının SBP gelişme riskini etkileyip etkilemediğini, tedavide albümin kullanımının tedavi başarısına etkisinin araştırılması amaçlanmıştır.

1996-2013 yılları arasında Başkent Üniversitesi Hastanesi Gastroenteroloji Kliniğinde tedavi olan sirotik asit enfeksiyonu tanısı alan 29 hastanın dosyaları incelenecekti. Bu doğrultuda hasta dosyalarında yer alan demografik verileri, parasentez bulguları, klinik tedavi ve takip sonuçları incelenerek araştırma formuna kaydedilmiştir. Daha sonra bu değişkenler ile hasta mortalite oranı arasındaki ilişki değerlendirilmiştir.

Çalışmaya alınan hastaların %72.4'ü erkek; genel yaş ortalaması %46.6'dır. Hastaların %55.2'sinin Child-Pugh skorları C, ortalama MELD değerleri %21.48 olup hasta grubumuz genel olarak son dönem ileri evre siroz hastalarından oluşmakta idi. Hastalarımız tanı anında %34.5'i SBP profilaksisi, %72.4'ü PPI tedavisi almakta idi ve %82.8'i SBP tedavisi sırasında ilave intravenöz albümin destek tedavisi almıştır. Albumin tedavisi almanın mortaliteye olumlu etkisi gösterilemedi. Child A skorlu hastalarda mortalite görülmezken Child C skorlu hastalarda mortalite oranı %81.3 bulundu. Kronik böbrek yetmezliği, karaciğer nakil ameliyatı ve hepatoselüler kanser varlığının hasta mortalitesine anlamlı etkisinin olmadığı gösterildi.

İleri evre sirotik hastalarda SBP morta seyredabilen ciddi bir hastalıktır, intravenöz destek albumin tedavisi bu hasta grubunda mortalite üzerinde olumlu etkisi olmayabilir. HCC, böbrek yetmezliği gibi yandaş hastalıklar bu hasta grubunda mortaliteye ilave kötü katkıları olmayabilir.

Anahtar kelimeler: Spontan Bakteriyel Peritonit, Siroz

Hayvan Modelleri: Molekülden Hastalığa

Beyza Ural, Ödül Özkan, Berna Yildiz, Ozan Özcan,
İlteriş Kağan Türkyılmaz, Beyza Arslan
Danışman: Yrd. Doç. Dr. Yunus Kasım Terzi

Biyolojik olayların anlaşılması için, hipotezi bilimsel kurallara göre kurulmuş araştırmalarda ve biyolojik testlerde kullanılan canlılara model organizma denir. Model hayvan kullanılmasının amacı hücre, doku, organ ve sistem düzeyinde biyolojik, fizyolojik ve patolojik mekanizmaları anlamak, sistem ve sistemler arası ilişkiyi öğrenmek, hastalıklara karşı tedavi yolları bulmak ve hastalık veya hasarın tanısı için yöntemler geliştirmektir. Hücre, doku/organ ve sistem düzeyinde yapılan çalışmalarda en uygun model organizmayı seçmek, araştırmacının başarıya ulaşmasında en kritik aşamalardan biridir. Hücre döngüsünün düzenlenmesi, veziküler transport, protein katlanması ve DNA onarımı gibi temel ökaryotik hücre fonksiyonlarının çalışılmasında maya (*Saccharomyces*) gibi tek hücreli canlılar iyi bir model olurken, sinyal iletimi veya protein-protein etkileşimlerinin önemli olduğu genlerin koordineli fonksiyonlarının çalışılmasında ise *Caenorhabditis elegans* veya *Drosophila* gibi basit omurgasız canlılar iyi birer model olarak kabul edilmektedir. Bununla birlikte basit omurgalı hayvanlar (örn. zebrafish veya kurbağa) veya memeli hayvanlar (örn. fare) ise insan hastalık modellerinin oluşturulmasında veya organizma düzeyinde etkilerinin anlaşılmasında kullanılan model canlılardır. Günümüzde pek çok hastalık için, ilgili hastalığın gelişiminde etkili olan mekanizmaların anlaşılmasını hedefleyen hayvan modelleri oluşturulmuştur. Buna örnek olarak Distrofin genindeki mutasyon sonucu ortaya çıkan ve kas yıkımıyla karakterize olan Duchenne Müsküler Distrofisi (DMD)'nde oluşan kas patolojisini anlamak için geliştirilen "mdx fare" ve Golden Retriever'da müsküler distrofi (GRMD) modelleri verilebilir. DMD dışında, Parkinson, Alzheimer gibi nörodejeneratif hastalıklar, tümörigenez ve metastaz mekanizmasını anlamak için oluşturulan kanser modelleri, çevresel faktörlerin de gelişiminde etkili olduğu bilinen psikolojik rahatsızlıkların mekanizmasının anlaşılması için geliştirilen hayvan modelleri de bulunmaktadır. Hayvan modelleri oluşturulmasında uygulanan genel strateji hedef genin susturulması (knock-out) ve bu genin eksikliğinde hücre veya organizma düzeyinde etkilerinin incelenmesidir. Bununla birlikte, hayvan modelleri kullanılarak yapılan deneylerde etik kurallara uygun davranılmasının önemli bir zorunluluk olduğu da unutulmamalıdır.

Sonuç olarak, hayvan modelleri, insan hastalıklarının patogenezi anlamakta değerli birer araç olmakla beraber, bu canlıların sahip oldukları türe özgü özellikler insanın hastalık patogenezinin bire bir oluşturulmasına engel olabilmektedir.

Anahtar kelimeler: Hayvan Modeli, DMD, Parkinson, Alzheimer, Kanser

Genç Erişkin Yaş Grubu Türk Toplumunda Parmak İzi Çizgi Yoğunluğuna Göre Cinsiyetin Karşılaştırılması: Başkent Üniversitesi Örneği

Gülnihal Aktaş, Fikret Altunay Muammer Duman,
Menekşe Derya Parlak, Zeynep Rzayeve
Danışman: Öğr. Gör. Dr. Hale Öktem

Parmak izi kimlik tespitinde en güvenilir yöntemlerden biridir. Bir bireyin kimlik tespiti adli tıp açısından hayati önem taşımaktadır. Anatomik, antropolojik, biyolojik ve morfolojik olarak parmak izlerinin değerlendirilmesi dermatoglifiks olarak adlandırılmaktadır. Parmak izinin, kesin morfolojik karakter ve adli tıpta kullanılma amacı; iki kişinin dahi aynı parmak izine sahip olamamasına dayanır. Parmak izi çizgileri intrauterin yaşta 10-18.haftalar arasında oluşmaya başlayıp 6.ayda oluşumunu tamamlar. Oluşum aşamasında çevresel ve genetik faktörler rol oynar. Daha önce yapılan çalışmalar, genetik ve medikal hastalıklarda dermatoglifiks'den yararlanılabileceği ve olası rolünü göstermiştir. Parmak izi çizgilerinden cinsiyet tayini farklı toplumlarda araştırılmış. Bu çalışmada Başkent Üniversitesi öğrencilerinden alınan parmak izi örneklerinde parmak izi çizgi yoğunluğuna bakarak cinsiyet tayini yapmayı amaçladık.

Çalışmamızda Başkent Üniversitesinde okuyan, yaşları 17-28 arasında değişen 109 kadın ve 71 erkekten 180 parmak izini inceledik. Siyah mürekkep, mürekkep tablası, büyüteç, düz beyaz kağıt ve asetat kağıdı kullanıldı. Parmaklar; R I, II, III, IV, V ve L I, II, III, IV, V olarak adlandırıldı, her parmakta 25 mm²'lik 3 bölgede (radial, ulnar, inferior) parmak izi çizgileri büyüteçle sayıldı. İstatiksel analiz için SPSS kullandık. Biyoistatistiksel olarak Mann Whitney U testi ve Friedman testi kullanıldı.

Kız öğrencilerin parmak izi çizgi yoğunluğu her üç alanda erkek öğrencilerin parmak izi çizgi yoğunluğundan fazladır. Ulnar ve radial alandaki çizgi yoğunluğu inferior bölgede görülen çizgi yoğunluğundan fazladır. Buna göre parmak izi çizgi yoğunluğu tıpta ve adli tıpta cinsiyet tayininde kullanılabilir.

Anahtar kelimeler: Parmak İzi, Cinsiyet Parmak İzi İlişkisi

Abdullah Enes Çelik, Yavuz Selim Yalçın, Yavuz Furkan Yazıcıoğlu
Gülhane Askeri Tıp Akademisi

Günümüzde çok fazla böbrek hastasıyla karşı karşıyayız. Bir çok kişi diyaliz cihazlarına muhtaç yaşamaktadır. Bir başka çoğunluk da böbrek nakli için uygun donör beklemektedir.

Yaptığımız hipotezde, gelişen teknolojiyle beraber karşımıza çıkan sorunları nasıl yenebileceğimizi ele alıyoruz.

Böbrek reddini engellemenin iki yolu var. Birincisi, böbreğin vücuda uyumlu olması; ikincisi, böbreğin immün hücrelerden uzak tutulmasıdır. Bizim hipotezimiz ikinci yol üzerine yoğunlaşmıştır. Bunun sonucunda da "Böbreği, vücut içerisinde saklayabilir miyiz?" sorusu ortaya çıkmıştır.

Biz de vücudumuzdaki doğal bariyerleri kullanabilirsek, immün hücreleri uzak tutabileceğimizi düşünüyoruz.

Bu bilgiler doğrultusundaki amacımız böbreği, seçtiğimiz bariyer arkasında fonksiyonel olarak yerleştirebilmektir.

Laboratuvar çalışması yapmadan bir kesinlikten bahsedemeyiz fakat yaptığımız teorik araştırmalar umut vaat eden sonuçlar ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: Böbrek Nakli, Doku Reddi

Muhammet Aydoğdu

Gülhane Askeri Tıp Akademisi

İnsan vücudunda bol miktarda bulunan iyonların, yüklü bölgelere sahip makromoleküllerin sabit ve değişken elektriksel ve manyetik alandan etkilenmeleri beklenir. Yüklü makro moleküllerden kastımız daha çok yüklü aminoasitler barındıran proteinlerdir. Organizmada her hücrenin aynı genoma sahip olmasına rağmen farklı genler eksprese olur ve farklı proteinler sentezlenir. Bu proteinler de başka proteinlerin ekspresyonunu başlatabilir ve sitozolde bir kaskad başlayabilir. Farklı proteinlerin eksprese olması hepatosit, retinosit, histiyosit ya da neoplastik hücre arasındaki farkları belirler. Farklı hücrelerde aynı görev ve özellikler aynı veya benzer proteinlerle gerçekleştirilir. Kanseri hücrelerinin sahip olduğu sınırsız bölünme, kendi kendine büyüme sinyali üretme, apoptozisi önleme gibi ortak özellikler tüm kanser hücrelerinde bu işlevleri yapan protein ya da proteinlerin bulunduğunu düşündürür. Belki bu proteini gün yüzüne çıkarmak zor olacaktır ancak bu proteini güçlü bir manyetik alanda elektro manyetik dalgalarla rezonansa sokmak için uygun frekansı bulmaya çalışılan bir osilatör geliştirmek işimizi çok daha kolaylaştıracaktır.

Anahtar kelimeler: Kanseri Hücresi, Protein Tespiti

Alerjik Rinit ve Kallman Sendromunda Cinsel Disfonksiyonun Vomeronasal Organ ile İlişkisi

Mecit Bahar, Kazım Çiçek

Gülhane Askeri Tıp Akademisi

Vomeronasal organ birçok memelide varlığı kanıtlanmış ve tür içi davranışları düzenlemede rolü olan, lokalizasyonu burundaki konkaların süperioru ve olfaktör bölgenin komşuluğu olan bir organdır. Bu organ; fonksiyonel olarak insanların inguinal bölge, aksilla gibi ter bölgelerinden salgılanarak bireyin karşı cinsle olan cinsel fonksiyonlarını düzenleyen vomeroferinleri algılayan bölgedir. Vomeronasal organın olfaktör sistemle bağlantısı bulunmadığından dolayı vomeroferinler kokusuz ve hormon benzeri moleküllerdir. Normalde insan ter bezlerinden salgılanan vomeroferinler burun iletilici yollarından vomeronasal organa gelir ve burada algılanarak aksiyon potansiyeli oluşturur. Buradan beyne iletilen sinyaller beyinde gerekli bölgeleri stimüle ederek karşı cinsle olan cinsel duyarlılığı ve eğilimi düzenler. Vomeronasal organa bu moleküllerin iletilmemesi gibi durumlarda ise cinsel disfonksiyonlar görülür.

Alerjik rinit; atopik kişilerde allerjen ile karşılaşma sonrasında burunda akıntı, kaşıntı, hışırtık ve tıkanıklık şeklinde yakınmaların olduğu burun mukozasının alerjik inflamasyonu sonucu oluşan, nazal sekresyonu ve nazal mukozada artmış eozinofil, bazofil ve mast hücreleri ile karakterize bir hastalıktır.

Geç dönem Alerjik rinit semptomlarından en önemlileri nazal blokaj ve koku alma bozukluğudur. Nazal mukozadaki inflamasyona bağlı olarak koku alma duyusu bozulmaktadır/engellenmektedir. Nazal sekresyona bağlı olarak koku ve benzeri moleküller olfaktör bölgeye ulaşmamaktadır. Uygulanan antialerjik tedaviler özellikle nazal steroidler koku alma bozukluğunu düzeltmektedir.

Vomeroferinler; canlılarda karşı cinsle duyulan seksüel isteği belirleyen koku benzeri moleküllerdir. Bu vomeroferinler feromon olarak da bilinmektedir. İnsan feromonları moleküler yönden tam olarak belirlenememiş olsa da varlıkları kabul edilmektedir. İnsan inguinal ve aksiler bölgelerdeki apokrin ter bezlerinden salgılanmakta burun kökünde yer alan vomeronasal organ tarafından da algılanmaktadır. Feromonlar ana olfaktör sistem tarafından değil aksüar olfaktör sistem tarafından algılanmaktadır. Muhtemel alerjik nazal inflamasyon her ikisini de etkilemektedir. Feromon algılanmasının düşmesiyle karşı cinsle duyulan cinsel istek düzeyi kişisel farklılıklar olmakla birlikte azalmaktadır.

Kallman Sendromu; anozmi veya hipozminin eşlik ettiği, hipogonadotropik hipogonadizm ile karakterize kalıtsal bir hastalıktır. Koku bozukluklarının da eşlik ettiği ve KAL-1 geninin mutasyonu ile oluşan bu genetik hastalık; VNO dan beyne GNRH hücre migrasyonunun fetal hayatta durması sonucu oluşmaktadır.

Klinik olarak bu sendrom hastalara sekonder seks karakterlerinin gelişmemesi, atrofik testis ve penis gibi cinsel disfonksiyonlar olarak yansımaktadır.

Tanımlanmış olduğumuz; Alerjik rinit, Kallman sendromu, cinsel fonksiyon bozuklukları ve vomeroferin terimleri arasındaki ilişkiyi düşündüğümüzde tam bu noktada devreye kurmuş olduğumuz hipotez girmektedir.

Sonuç olarak; insanda halen daha kimyasal yapısı ve etkinliği kesin olarak ortaya konamayan vomeroferinlerin, inflamasyon kaynaklı obstrüktif kaynaklar ve genetik sebeplerden dolayı vomeronasal bölgeye iletilmemesiyle alerjik rinit, kallman sendromu gibi cinsel disfonksiyonlar ortaya çıkmaktadır.

Anahtar kelimeler: Sepsis, LPS, KATP, Sıçan.

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp-Bilim Doktoru (MD-PhD) Bütünleşik Programı

Emre Cem Esen

Danışman: Prof. Dr. Yasemin Gürsoy Özdemir

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi

Değişen sağlık sistemi ile tıp fakültelerinde sağlık hizmetleri ön plana çıkmakta, eğitim ikinci sırada kalmakta ve bilimsel araştırmalar daha da arka plana atılmaktadır. Ülkemizde tıp fakültelerinde araştırmacıların yetiştirilmesi ve kaliteli bilimsel yayın üretilmesi açısından ciddi bir açık bulunmaktadır. Bu açığı kapatmak için kurulmuş olan Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp-Bilim Doktoru (MDPhD) Bütünleşik Programı 10 yıldan uzun süredir eğitim vermektedir. MD-PhD bütünleşik programı nitelikli ve ilgili tıp öğrencilerini, en verimli çağlarında, zaman yitirmeden ve klinikten uzaklaşmadan bilimsel katkılarda bulunabilecek nitelikte "bilim insanı-doktor" olarak yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

MD-PhD bütünleşik programı bünyesinde biyokimya, farmakoloji, biyofizik, tıbbi biyoloji, temel nörolojik bilimler, tümör biyolojisi ve immünolojisi, mikrobiyoloji, histoloji-embriyoloji ve epidemiyoloji doktora programlarını bulundurmaktadır.

Her yıl programa başvuran dönem II tıp fakültesi öğrencileri önceki başarıları, yabancı dil becerileri, tıp fakültesindeki akademik başarıları ve programdan beklentileri göz önünde bulundurularak programa seçilmektedir. Programın ilk iki yılı (Tıp Fakültesi Dönem III ve IV) doktora programının çekirdek öncesi dönemdir. Bu dört ders döneminde öğrenciler farklı doktora programlarından genel yönelim derslerini alarak farklı doktora programlarını görenek ilgi alanlarını genişletme ve çekirdek programda başvuracakları doktora programını tanıma fırsatı bulurlar. Çekirdek öncesi programı tamamlayan öğrenciler ilgilendikleri doktora programlarına başvururlar ve seçildikleri doktora programlarında eğitimlerine devam ederler.

Ben Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp-Bilim Doktoru (MD-PhD) Bütünleşik Programı öğrencisi olarak, çekirdek öncesi program süresince Farmakoloji, Biyofizik ve Temel Nörolojik Bilimler doktora programlarından dersler aldım. Program dahilinde aldığım dersler ve edindiğim tecrübeler sonucu Temel Nörolojik Bilimler üzerine çalışmanın beni daha çok heyecanlandığı ve eğitime bu yönde devam etmek istediğime karar verdim. İki senedir Temel Nörolojik Bilimler Doktora Programında tam zamanlı öğrenciyim. Bu doktora programında sadece aldığım dersler değil haftalık düzenlenen makale saatleri ve seminerler, laboratuvar da izlediğim ve bir kısmına da katılma fırsatı bulduğum deneyler, program dahilinde gitme fırsatı bulduğum Toronto Üniversitesi yaz okulu ve program haricinde katıldığım çalışmalarla kendimi bu alanda geliştirme fırsatı buldum.

Anahtar kelimeler: MD-PhD, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Bilim Doktoru Bütünleşik Programı

Farklı Yaş Gruplarında Boğazda A Grubu Beta Hemolitik Streptokok Taşıyıcılığının Araştırılması

Alara Akdeniz, Selin Diboğlu, Berk Halilbeyoğlu, Ege İleri,
Selver Merve Kuş, Utkun Moran
Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ebru Evren

Streptococcus pyogenes (Grup A streptokoklar-GAS) akut tonsillofarenjite sebep olan ve virüslerden sonra en sık karşılaşılan mikroorganizmalardır. GAS; süpüratif ve nonsüpüratif enfeksiyonlara yol açabilir. Özellikle 5-15 yaş arası okul çocuklarında karşılaşılmaktadır. Hastalık tablosuna yol açmasına rağmen GAS'a ait faringeal taşıyıcılık da söz konusudur. GAS, asemptomatik kişilerde sıklıkla farinkste kolonize olmaktadır. Taşıyıcılar mikroorganizmayı farinks, tonsillerinde bulundurmalarına rağmen semptomları olmayan kişilerdir. Taşıyıcılık bulaştırıcılık açısından risk oluşturmaktadır.

Bu çalışmadaki amacımız farklı yaş gruplarında asemptomatik kişilerin boğaz sürüntü örneklerinde A grubu beta hemolitik streptokok (AGBHS) varlığının araştırılmasıdır.

Çalışmaya Başkent Üniversitesi Kolej Ayşe Abla Okulları ilkokul 1.sınıf, lise 1.sınıf ve Başkent Üniversitesi Tıp ve Diş Hekimliği Fakülteleri 1.sınıf öğrencilerinden olmak üzere toplam 259 kişi dahil edilmiştir.

Boğaz sürüntü örnekleri Şubat-Mart aylarında, bilgilendirilmiş onam formu doldurulduktan sonra alınmış, taşıma besiyerine aktararak laboratuvara ulaştırılmıştır. %5 koyun kanlı agara ekim sonrası, besiyerinde üreyen şüpheli kolonilerden Gram boyama ve katalaz testi yapılmıştır. *S.pyogenes*, gram pozitif kok şeklinde görülmekte olup katalaz testi negatiftir. Kanlı agarda şüphelenilen koloniler tek koloni düşürme yöntemi ile %5 koyun kanlı agara pasajlanarak basitrasın diski yerleştirilmiştir. 37oC'de 24 saatlik inkübasyon sonrası basitrasine duyarlı olan bakteri AGBHS olarak tanımlanmıştır.

Alınan örneklerin 243'ünde (%94) normal boğaz florasına ait bakteriler, 13'ünde (%4.6) *Staphylococcus aureus* kolonizasyonu, birinde (%0.4) gram negatif bakteri kolonizasyonu tespit edilirken sadece iki olguda (%1) AGBHS varlığı saptanmıştır. Bu olgular 18-19 yaş grubu içinde yer almakta olup, ilkokul öğrencilerinde üreme tespit edilmemiştir.

Türkiye'deki taşıyıcılık oranları %9-25 arasında olup; mevsim, şehir, sosyoekonomik düzey ve yaş grubu ile değişkenlik göstermektedir. Tüm değişkenler göz önüne alındığında çalışmamızın verileri; taşıyıcılık oranlarının düşük olmasında sosyoekonomik düzeyin yüksek oluşunun ve iklimin, yaş faktöründen daha önemli olabileceğini düşündürmüştür.

Anahtar kelimeler: AGBHS Taşıyıcılığı, Streptokoklar, Boğaz Kültürü, Enfeksiyon

Disiplinler Arası Bir Bilim Dalı: Biyoinformatik

A. Ceren Akın, Büşra Bürçe, Burak Çevirci, Bengisu Şahin,
Eda Şahin, Yağmur Şahin
Danışman: Doç. Dr. A. Canan Yazıcı

Günümüzde biyolojik veriler olağanüstü bir hızda artış gösterirken, bu verilerin kullanılabilir hale getirilerek verimli bir biçimde işlenmesi ihtiyacı, bilgi teknolojisine dayanan multidisipliner bir bilim dalının ortaya çıkmasını sağlamıştır. Biyoinformatik, biyolojik sistemler ve olaylardan elde edilen bilginin toplanması, yönetilmesi, güvenilir biçimde değerlendirilmesi amacıyla biyoloji, tıp bilimleri, bilişim teknolojileri, matematik ve biyoistatistiğin entegrasyonu sonucu doğan yeni ve disiplinler arası uygulamalı bir bilim dalıdır. Biyoinformatik alanında yapılan çalışmalar, çeşitli tipteki biyolojik bilgilere hızlı erişim sağlanmasını, bu bilgilerin verimli kullanımı ve yönetimi için gerekli bilgisayar yazılımlarının geliştirilmesini ve bu çalışmalar ile büyük veri kümeleri içindeki ve arasındaki ilişkilerin çeşitli algoritmalar ve biyoistatistiksel yöntemler ile açığa çıkarılmasını içermektedir. Başlangıçta biyolojik dizilerin analizi için geliştirilmiş olan biyoinformatik günümüzde yapısal biyoloji, genom çalışmaları ve gen ekspresyon çalışmaları, rasyonel ilaç geliştirme, tanı ve tedavi dahil olmak üzere birçok konuyu geniş bir yelpazede kapsamaktadır.

Temel hedefi biyolojik deneyler ve gözlemsel çalışmalardan elde edilen verilerin yönetimi, işlenebilir halde depolanması, analizi ve yorumlanmasına olanak sağlamak olan biyoinformatik, yoğunlukla bilişim teknolojileri ve biyoistatistik biliminden yararlanır. Bu çalışma ile biyoinformatik biliminin ortaya çıkışı, amaçları, oluşumunda yer alan bilim dalları ele alınarak uygulama sürecine ilişkin temel bilgiler verilmiştir.

Anahtar kelimeler: Biyoinformatik, Biyoistatistik, Genom, Veri Tabanı, Bilişim Teknolojileri

Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesi'nde Çalışan Doktorların Demografik ve Kişilik Özelliklerinin, Stresle Başa Çıkma Yöntemlerinin, Örgütsel Bağlılık ve İş Doymu Düzeylerinin Tükenmişlikle İlişkisi

Seçkin Aydın, Çağrı Cansu, Alican Kanat, Denizhan Kılıç,

Nur Dilvin Özkan

Danışman: Öğr. Gör. Dr. Güler Alpaslan

Tükenmişlik; işi gereği yoğun duygusal taleplere maruz kalan ve sürekli diğer insanlarla yüz yüze çalışmak durumunda olan kişilerde görülen fiziksel bitkinlik, uzun süreli yorgunluk, çaresizlik ve umutsuzluk duygularının, yapılan işe, hayata ve diğer insanlara karşı olumsuz tutumlarla yansması ile oluşan bir sendromdur (1). Duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve kişisel başarı eksikliği olmak üzere 3 alt boyutu vardır (2). Tükenmişlik belirtileri, fiziksel, psikolojik ve davranışsal belirtiler olmak üzere üç başlık altında incelenmektedir (3). Bu çalışmadaki amacımız Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesi'nde çalışan doktorlarda tükenmişlik düzeylerini araştırmak; kişilik özellikleri, stresle başa çıkma yöntemleri, örgütsel bağlılık ve iş doymu düzeylerinin tükenmişlik üzerine etkilerini araştırmak ve hekimlerdeki tükenmişliği azaltmak için gerekli önlemlerin alınmasını sağlamaktır. Bu amaçla, Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Ankara Hastanesi'nde 258 gönüllü doktora Sosyodemografik Form, Maslach Tükenmişlik Envanteri, Eysenck Kişilik Envanteri, Başa Çıkma Tutumlarını Değerlendirme Ölçeği, Minnesota İş Doymu Ölçeği, Örgütsel Bağlılık Ölçeği uygulanmıştır ve SPSS 17.0 paket programı kullanılarak verilerin analizi yapılmıştır. Sosyodemografik formdaki kişiye ait faktörlerden; yaşın, medeni durumun, akademik ünvanın, birlikte yaşanılan kişilerin, bölümü istemeyerek seçmenin, bölüme devam etmedeki isteksizliğin, kadroya atanma ölçütlerini yüksek bulmanın ve kadro atanmalarında haksızlık olduğunu düşünmenin; tükenmişliği etkilediği görülmüştür. İşsel faktörlerden ise günlük çalışma süresinin, nöbet sayısı ve bakılan hasta sayısının fazla olmasının, idari göreve sahip olmanın, meslekte çalışma süresinin, ders sayısını fazla bulmanın, bilimsel çalışmalara yeterli süre ayıramamanın, araştırma ve projelere yeterli destek alınamamasının ve kaynak yetersizliğinin tükenmişliği etkilediği görülmüştür. Kişilik özelliklerinden nörotizmin ve stresle başa çıkma stratejilerinden; yeniden yorumlamanın, boşvermenin, inkâr etmenin, mizahın, madde kullanımının, diğer alanlara yönelmenin ve plan yapmanın; tükenmişliğin en az bir alt boyutunu anlamlı olarak etkilediği saptanmıştır. Diğer yandan, örgütsel bağlılığın ve iş doymunun da tükenmişliği etkilediği gözlemlenmiştir. İnsanlarla yüz yüze çalışan meslek gruplarında daha çok görülen tükenmişlik, doktorlarda da çok sık görülmektedir. Bu çalışmadan elde edilen bilgiler ışığında, birçok farklı faktörün doktorlardaki tükenmişliği etkilediği saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Tükenmişlik, Kişilik, İş, Örgüt, Stres

Pankreatik Nöroendokrin Tümörlerde Yeni ve Eski Tedavi Metotlarının İncelenmesi

S. Taha Solakoğlu

Danışman: Prof. Dr. Osman Abbasoğlu

Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi

Pankreatik Nöroendokrin Tümörler (PNET), Pankreatik Adenokarsinom'un aksine görülme sıklığı azdır ve pankreatik kanserlerin %2'sini oluşturmaktadır. PNET için çeşitli kanser belirteçleri bulunmuş ve hastalığın takibinde yol katedilmiş olsa da prognozu günümüzde kötü seyretmektedir. Bu durum klinisyenin hastayı en kısa sürede tedavi etmesini zorlaştırmaktadır.

Amacımız Pankreatik Nöroendokrin Tümörlerdeki yeni tedavi yöntemlerinin sağ kalım üzerine etkisini incelemek ve tedaviler ile karşılaştırmaktır.

PNET tedavisinde kullanılan eski ve yeni ajanlar incelenip, PNET tedavisinde hangi ajanların daha yararlı olduğu veya yeni ajan gereksinimi olup olmadığı incelenmiştir.

Genel olarak yeni ajanların tümör boyutunu küçülttüğü fakat OS(Tam Sağ kalım) oranına etki etmediği, DFS(Hastaliksız Sağ kalım) oranına hiç etki etmediği ve sadece PFS (İlerlemesiz Sağ kalım) oranını artırdığı görülmüştür.

Yeni teröpötik ajanlar hem tıbbi açıdan hem etik açıdan tartışmalı bulunmuştur. Özellikle yeni ajanların araştırılması için yapılan maddi yardımlar gözden kaçmamıştır. Günümüzde tıp dünyasında PNET efektif tedavisi için hala yeni ve efektif ajanların araştırılması ve bulunması beklenmektedir.

Anahtar kelimeler: Pankreatik Tümör, Tedavi Yöntemleri

Uyku Yoksunluğu ve/veya 5-HT_{1A} Agonisti Uygulamasının Fizyolojik Morfin Bağımlılığına Etkisinin Farklı Fare Irklarında Karşılaştırılması

Kaan Akın, Dilara Alpan, H. Övgehan Aydoğan, Ender Ergüder,
Y. Ozan Saraçoğlu, Canberk Usta
Danışman: Prof. Dr. Ş. Remzi Erdem
Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi

Madde bağımlılığı sürecinin nöroanatomik zeminini ventral tegmental alan(VTA), lateral septum ve mediyal ön beyin demeti gibi ödüllendirme bölgeleri ile mezolimbik, mezokortikal yolaklar gibi dopaminerjik nöronlar oluşturur. İştah ve uyku ile ilişkisi bilinen, polipeptid yapılı santral nörotransmitterlerden oreksinin de bağımlılık sürecinde rol oynaması olasıdır. Oreksinerjik nöronlar bağımlılıkla ilişkili VTA, nucleus accumbens ve lateral septum bölgeleriyle bağlantılıdır. Oreksinin bilinen asıl özelliği ise uykunun düzenlenmesindeki rolüdür. Hipotalamus ve beyin sapındaki monoaminerjik nöronları uyarıp düzenli ateşleme yapmalarını sağlayarak uyanıklık halinin devamlılığında sorumlu olan oreksinerjik nöronların dışarıları uyku sırasında azalır. Oreksinerjik nöronlar üzerinde düzenleyici etki gösteren santral nörotransmitterlerden biri serotonindir. Oreksinerjik nöronlarda bulunan postsinaptik serotonin 5-HT_{1A} reseptörlerinin uyarılması oreksin saliverilmesini azaltır. Bu çalışmada uykusuz bırakılan farelerde oreksinerjik dışarı etkilenerek madde bağımlılığına yatkınlığın artacağı ve bu yatkınlığın 5-HT_{1A} agonisti ile engelleneceği varsayımları kuruldu. Bu varsayımları sınamak üzere, morfin bağımlılığı oluşturulan farelerde uyku yoksunluğu ve/veya 5-HT_{1A} reseptör agonisti 8-OH-DPAT (8hidroksi-2-(di-n-propil-amino)tetralin hidrobromür) uygulamalarının, nalokson ile oluşturulan yoksunluk belirtileri üzerine etkilerini araştırmak amaçlandı.

32 adet genç erişkin, erkek C57/BL6 fare(27,41 g ±1,68) rasgele olarak 4 eşit gruba ayrıldı. Gruplar K (kontrol), KD (8-OH-DPAT), UY (uyku yoksunluğu), UYD (UY+8-OH-DPAT) şeklinde oluşturuldu. Uyku yoksunluğu ilk gün 24 saat, sonraki 11 gün 6 saat/gün (1300-1900), 8-OHDPAT (0,25mg/kg/gün,s.c.,12gün), morfin (10mg/kg/gün,i.p., 5. Günden itibaren 8 gün), Nalokson (2mg/kg,tek-dozi,i.p.,son gün) biçiminde uygulandı. Uyku yoksunluğu oluşturmak için kullanılan Çok Platformlu Su Tankı düzeneği ile farelerin belirlenen süre boyunca uyumaları, özellikle REM uykusuna girmeleri engellendi. Deney süresince farelerin günlük vücut ağırlığı değişimleri kaydedildi, 8-OH-DPAT'ın etkisi vücut sıcaklığındaki değişim ile izlendi. Son gün nalokson uygulamasından önceki 10 dakika ve sonraki 30 dakika boyunca fareler fiziksel morfin yoksunluğu belirtileri (kıvrınma, gerinme, sıçrama, eşeleme, şahlanma, stereotipik baş hareketleri, silkinme, havayı koklama) bakımından gözlemlendi, açık alan testinde yatay hareketlilikleri incelendi. Kontrol grubunda fiziksel morfin bağımlılığının geliştiği, uyku yoksunluğunun bağımlılığı şiddetlendirdiği ve 8-OH-DPAT uygulamasının her iki grupta da bağımlılık gelişmesini azalttığı saptandı.

Anahtar kelimeler: Uyku Yoksunluğu, Morfin Bağımlılığı, Oreksin, 5-HT_{1A}, 8-OH-DPAT

Mutlu Çocuklar Oyun Parkı Projesi

Ercan Akyar, Saad Tajeddin, Hale Aksoy, Haleh Oveysi,
Boratay Erin Demirel, Salahuddin Kamalzada, Kabirullah Sharifi,
Dennis Demirel, Tergül Hatemova, Kesra Bournaun
Danışman: Prof. Dr. Birsen Mutlu
Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi

Oyun çocukların gelişimde çok gerekli olan uğraşıdır. Hasta çocukların iyileşmeleri ve rehabilite edilmelerinde önemli bir yeri vardır. Projede hastanemize gelen ve yatarak tedavi olan çocuk hastaların boş zamanlarını değerlendirebileceği ve hoşça vakit geçirebileceği dış ortamda bir oyun parkı tesis edilmesi amaçlandı.

Hastane başhekimliğine başvurularak izin alındı. Uygun yer seçildi. Oyun parkı araçlarının temini için Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü ile görüşüldü. Park yapılacak yer 10 gün içinde çocuk oyun parkı olarak düzenlendi.

Hastanemizin Çocuk polikliniği önünde 3-10 yaş arası çocukların oynayabileceği oyun parkı tamamlanarak hizmete sunuldu. Güzel günlerde kullanılması arzusu ile projeyi yapan grup olarak gurur duyduk.

Anahtar kelimeler: Mutlu Çocuklar, Oyun Parkı

Gelin Hep Beraber İşaretleşelim

Aybike Taşdelen, Gamze Arslaner, Yusuf Yalçın, Hande Bekmez ,
Songül Güder, Furkan Meral, Cem Kırmızıtuna, Melih Arık,
Nagihan Çelik, Ragıp Çağlar Çelik, Çağlar Erkal
Danışman: Doç. Dr. Şahika Şişmanlar
Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi

Amacımız, vatandaş olarak toplumdaki engellileri daha iyi anlayıp onlarla daha iyi anlaşmak ve geleceğin hekimleri olarak işitme engeli olabilecek hastalarımızla iletişimde daha başarılı olmaktır.

Mimar Sinan işitme Engelliler ilköğretim okuluna gidip onları anlamaya çalıştık ve kurumun müdürüyle röportaj yaptık. Burada fark ettiğimiz sorunlardan ve Türkiye'deki işaret dili tercüman sayısının azlığından yola çıkarak işaret dili öğrenmeye karar verdik. İşaret dili tercümanı olan Yasemin Öztürk hocamız tarafından verilen 8 haftalık Türk İşaret Dili kursunda 1. seviye işaret dili eğitimi aldık. Üniversitemizde işaret dili platformu oluşturmak için izin aldık. Bir sonraki eğitim döneminde İşaret Dili kursu açmak için gerekli izin ve hazırlıkları tamamladık. Bu platformun amacı olarak da işaret dilini ve işitme engelliler kültürünü öğrenmeyi amaçladık. Sosyal medyada Google Form hazırlayarak işitme engelli insan sayısı ve işaret dili tercüman sayısı oranı hakkında bilgi edinmeye çalıştık.

Toplumda işitme engelli sayısının çok, tercüman sayısının az olduğu saptanmıştır. Sağlık ve hukuk alanındaki iletişim sorunları saptanmıştır. Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrencileri olarak biz Proje Ekibi ve bize katılmak isteyen birkaç arkadaşımızla 1. Seviye işaret dilini başarıyla öğrendik.

Anahtar kelimeler: Hasta İletişimi, İşitme Engeli

Hipertansiyon Hastalarında Yaşam Tarzı Değişikliklerine Uyuma ve Kan Basıncı Kontrolünün Değerlendirilmesi

Berkalp Berker, Toygun Çakmak, İrem Darka,
İlayda Dokumacıoğlu, Umutcan Kuloğlu
Danışman: Yrd. Doç. Dr. Kaan Okyay

Hipertansiyon (HT) tüm basamaklardaki sağlık hizmetlerinde karşılaşılan en yaygın sağlık sorunudur ve erken teşhis edilip uygun şekilde tedavi edilmezse miyokard infarktüsü, inme, böbrek yetmezliği gibi morbiditelere ve ölüme sebebiyet verebilir. Hipertansiyon, evrensel olarak, sistolik basıncın 140mmHg, diyastolik basıncın 90 mmHg'nin üzerinde olduğu durumdur. Ambulatuvar kan basıncı monitörizasyonu (AKBM), HT şüphesi olanlarda, gerek tanı gerekse beyaz önlük hipertansiyonunu dışlamak için, HT hastalarında ise kan basıncı seyri ve kontrolünü değerlendirmek için kullanılır. Bu yöntemle; hastalar normal günlük aktivitelerini sürdürürken genellikle gündüz saatlerinde 15-30 dakikada, gece saatlerinde 30-60 dakikada bir kan basıncı ölçümleri yapılarak sonuçlar kaydedilir.

Çalışmamızın amacı; hipertansiyon sebebiyle Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesi Kardiyoloji Polikliniğine başvuran HT hastalarında kan basıncı kontrolü, ilaç kullanımı ve yaşam tarzlarının değerlendirilmesi ve Türkiye verileriyle karşılaştırılıp yorumlanmasıdır. 3 Mayıs 2013-31 Ocak 2014 tarihleri arasında retrospektif yöntemle 165 hasta taranmış, dışlanma kriterleri de göz önünde bulundurularak 102 hasta (58 kadın, 44 erkek, 63 ± 12 yaş) ile çalışma tamamlanmıştır. Hastaların klinik bilgileri, kullandıkları ilaçlar, laboratuvar ve ekokardiyografi bilgileri 'Nucleus' programından, AKBM verileri cihaz çıkışından elde edilmiştir. Hastalarımızın %54 ünde diyet, %20 sinde egzersiz alışkanlığı vardı %50 sinde sol ventrikül hipertrofisi, %30 hastada dipping izlendi. Hastalarımız ortanca 2 anti-hipertansif ilaç kullanmaktaydı. 24 saatlik ortalama AKBM değerinin $< 130/80$ mm HG olması etkin kan basıncı kontrolü olarak alındığında, hastalarımızın %80 inde kan basıncının etkin kontrol edildiği görüldü. Dipper olan hastaların daha yaşlı, tansiyon süresi ve ilaç sayısının daha fazla ve diyabet sıklığının daha fazla olduğu görüldü. İlaçların içerisinde, kalsiyum kanal blokörü kullananlarda dipping daha za saptandı. Elimizdeki verilerle Türkiye verilerini karşılaştırdığımızda hastanemiz kardiyoloji anabilim dalında HT tanısıyla izlenen hastalarda, hastalık bilincinin daha iyi olduğu ve HT kontrolünün daha etkin yapıldığını fark ettik. Sonuç olarak, hastaya daha fazla vakit ayırarak, hastalığı ile ilgili doğru ve ayrıntılı bilgi vermenin, yaşam tarzı değişikliklerine uymanın daha az ilaçla daha etkin tansiyon kontrolü sağladığını gördük.

Anahtar kelimeler: Hipertansiyon, Ambulatuvar Kan Basıncı Monitörizasyonu, Sağlıklı Yaşam

Mental Yorgunluğun Motor Beceriler Üzerine Olası Etkileri: Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Deneyimi

Beste Öztürk, Sultan Burçak Kara, Necati Yağız Yeşilova,
Irmak Erdemir, Barış Cem Bülbül, Esra Öner
Danışman: Öğr. Gör. Dr. Leyla Aydın

Parmak vurma testi (PVT) üst ekstremitenin kas kontrolü ve motor yeteneğini değerlendirmek için uzun zamandır kullanılmaktadır. PVT performansında tartışmasız bir şekilde etkin olan en önemli faktörlerden biri kas aktivitesidir. Kas aktivitesi ise fiziksel ve mental yorgunluk durumundan etkilenmektedir. Yorgunluk aynı zamanda reaksiyon zamanı (RZ) ölçümlerinde de önemlidir. Yayın taramalarında, müzisyen olan ve olmayanlarda, bazı hasta gruplarında PVT ve RZ ölçümleri kullanılarak motor aktivite değerlendirilmesi yapılmasına rağmen, yoğun teorik tıp eğitiminin öğrencilerde neden olabileceği mental ve fiziksel değişikliklerin motor aktivite ile ilişkisini değerlendiren bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Çalışmada; B.Ü.T.F 1. ve 2. sınıf öğrencilerinde 4 saatlik teorik ders sonrası oluşması muhtemel motor fonksiyon değişikliklerinin düzeyini araştırmak amaçlanmıştır.

Çalışmamıza B.Ü.T.F 1. ve 2. Sınıf öğrencilerinden sağ elini kullanan (Oldfield Anketi) toplam 40 sağlıklı erkek öğrenci dahil edilmiştir. Çalışmada, TanTong Finger-Tapping sistemi kullanılarak PVT ve RZ ölçümleri yapılmıştır. Sabah ölçümleri teorik ders öncesi saat 08:30- 09:00 arası, 4 saatlik teorik ders sonrası ölçümler ise saat 13:00 – 13:30 arası uygulanmıştır. Öğrenme faktörünün etkisini ortadan kaldırmak için aynı deneğin ders sonrası testleri 1 ay ara ile gerçekleştirilmiştir.

Testten önce katılımcıların demografik özellikleri, alışkanlıkları (sigara, alkol, çay ve kahve), uyku süreleri, renk körü olup olmadığı (Gündoğan metodu), yorgunluk durumu (Piper yorgunluk ölçeği) sorgulanmıştır. Etik kurul onayı alınıp onam formu imzalatıldıktan sonra testlere başlanmıştır.

Araştırma halen devam etmektedir.

Anahtar kelimeler: Teorik Ders, Fiziksel ve Mental Yorgunluk, Parmak Vuru Testi, Reaksiyon Zamanı Testi

Zihnimizin Derinliklerine Yolculuk

Cem Aykanat, Z. Ecem Ertepe, Tuğçe Mert, Merve Oltulu,
Gökçenur Şimşek, Berkay Ulus
Danışman: Prof. Dr. Attila Dağdeviren

Yunanca "uyku" anlamına gelen hipnoz yaklaşık 6000 yıl önce, antik çağlarda Çin, Hint ve Mısır Uygarlıkları gibi pek çok kültür tarafından hem fiziksel hem de zihinsel hastalıkların tedavisi için kullanılmıştır. Hipnoz alanında Avusturyalı doktor Franz Mesmer'in (1734-1815) çalışmaları öncü olarak kabul edilmektedir. Aynı yüzyılda James Braid, Pierre Janet ve Sigmund Freud gibi birçok uzman hipnozla ilgili çalışmalar yapmıştır. John Elliotson (1791-1868) ve James Esdaille (1808-1859) 19. yüzyılda Mesmer'in teorilerinden faydalanarak hipnozu ameliyatlarda kullanmışlardır. Pierre Janet (1859-1947), Clark L. Hull (1884-1952), Dave Elman (1900-1967) ve Milton H. Erickson (1901-1980) gibi araştırmacılar 20.yüzyılda hipnoz konusunda çalışmışlardır. Bu çalışmalar sonucunda hipnoz; 1955 yılında İngiliz, 1958'de ise Amerikan Tıp Birliği tarafından kabul edilmiştir. Ancak hipnozun ehil eller dışında kullanılmasıyla nörotik semptomlar, depresyon ve intihar eğilimlerinde artma gibi yan etkileri bildirildiğinden Amerika'da yasalar çıkarılmış, hipnoterapi denetim altına alınmıştır. Çok geçmeden İtalyan tıp çevreleri de hipnoz kullanımını onaylamış ve 1990'lardan itibaren hipnozun popülaritesi oldukça artmıştır.

Hipnozun uygulama yöntemleri konusunda halen tartışmalar bulunmaktadır. Bazı araştırmacılar hipnozun trans evresine geçiş olduğunu ve "odaklanmış dikkatlilik hali" olan trans evresinde dikkatin dışarı ya da içeri yönlendirilebileceğini savunmaktadırlar.

Hipnozun bütün uygulamalarındaki ortak amaç; zihnin derinlerine inerek hastaya yardımcı olmaktır. Psikoterapide birçok alanda kullanılan hipnoz, bazı hastaların trans halinde geçmişteki yaşantılarında baskılanmış bilgi ve duyguları açığa çıkararak, sorunun temeline inip çözüm üretmeyi hedeflemektedir (narkosentez). Isham (1962), anksiyete tedavisinde hipnorelaksasyon ve psikoterapinin etkisini karşılaştırmış, eşit değere sahip olduklarını ve her iki tekniğin de ilaç tedavisinden başarılı olduğunu göstermiştir. Nevrotik rahatsızlıkların yanı sıra hipnozun deri bozukluklarını iyileştirme, ağrıyı ve felci yok etmede de etkili olduğu gösterilmiştir.

Günümüzde hipnoz; doğum sancısını azaltma, anestezişiz diş çekimi (hipondota), kanser ağrılarının azaltılması, sigara bırakma ve psikolojik sorunların çözümü gibi bir çok alanda kullanılmaktadır. Sonuç olarak; hipnoz ile tedavi çalışmalarının geliştirilmesi, bilinç gücümüzle sorunların çözülmesinin ne kadar olanaklı olduğunu göstererek bize umut vermektedir.

Anahtar kelimeler: Hipnoz, Posthipnotik Telkin, Etik, Bilinçaltı, Trans Hali

İsmet Mert Erdoğan, Şansal Odabaşı, Melis Doğanay,
Batuhan Layık, Gökçen Kumandaş
Danışman: Doç. Dr. A. Çağrı Uysal

Alt ekstremitte yaraları, yara iyileşme mekanizmalarının bozulduğu başını Tip II diyabetin çektiği vaskülopati yaratan sistemik rahatsızlık zemininde gelişmektedir. Kompleks mekanizmaların hakim olduğu kronikleşme sürecinde yaraları salt debridman ve rekonstrüksiyon açısından yaklaşmak tedavide başarısız sonuçlar verebilir. Zeminde yatan dahili nedenler için iç hastalıkları takibi, vaskülopati ve tedavisi için kalp damar cerrahisi önerileri ve doğru endikasyonlarda ortopedi ile hastaların bir konsey dahilinde değerlendirilmesi, hasta için en iyi tedavi yönteminin seçilmesini kolaylaştıracaktır. Bu çalışmada kliniğimize başvuran alt ekstremitte yaralarının bu ortak potada değerlendirme protokolümüz ve sonuçları sunulmuştur.

2009-2013 yılları arasında Başkent Üniversitesi Plastik, Rekonstrüktif ve Estetik Cerrahi kliniğine alt ekstremitte kronik yara nedeniyle başvuran hastalar retrospektif olarak incelendi. Çalışmaya toplam 187 hasta dahil edildi. Hastaların ortalama yaşı 68,7 idi. 114 hastada eşlik eden Tip II diyabet, 54 hastada böbrek yetmezliği ve 21 hastada böbrek yetmezliği ve diyabet beraber seyretmekteydi. 19 hastada ek sistemik rahatsızlıklar mevcut değildi. Hastaların yara bakımı ve debridmanlarıyla eş zamanlı olarak hastalar ortak çalışılan dâhiliye, damar cerrahisi bölümlerine konsulte edildiler. Böbrek yetmezliği olan hastalar diyaliz nedeniyle nefroloji bölümü tarafından takip altındaydı. Diyabet rahatsızlığı olan tüm hastalar kan şekeri regülasyonu sağlanması için endokrinoloji bölümüne konsulte edildiler. Tüm hastalar periferik nabızları alınsa dahi vaskülopati açısından değerlendirilmeleri için kalp damar cerrahisi bölümüne konsulte edildiler. Vaskülopati tespit edilen hastalara hiperbarik oksijen tedavisi önerildi ve uygun endikasyonu sağlayan 16 hasta HBO tedavisi aldı. Unilateral ekstremitesinde kayıp olan ve kontralateral ekstremitesinde kronik yara gelişen 10 hastaya epidermal growth faktör uygulandı.

187 hastanın 76'sında herhangi bir cerrahi müdahale gerekmeksizin pansumanlarla iyileşme sağlanmıştır. 100 hasta greft ve/veya flep ile rekonstrükte edilirken, 41 hastaya küçük eklem amputasyonları yapılmış, osteomyelit nedeniyle iyileşme sağlanmayan 11 hasta proksimal seviye amputasyonlar için ortopedi bölümüne yönlendirilmiştir. Kalp damar cerrahisine konsulte edilen hastaların 61 tanesine damar cerrahisi tarafından girişimde bulunulmuştur (anjioplastisi, stent vb.)

Kronik alt ekstremitte ülserleri gerek toplumumuzda gerek tüm dünyada uzun tedavi süreli, hastaların işe dönme süreleri ve iş gücü kaybı açısından sorunlar yaratmaktadır. Tedavisindeki zorluklar ve nüksler nedeni ile tedaviyi takiben, hastalığın ve korunma yöntemlerinin hastalara anlatılması önem arz etmektedir. Multidisipliner yaklaşım hastalar için daha iyi bir tedavi yolu çizilerek, başarılı sonuçlar elde etmek mümkündür.

Anahtar kelimeler: Alt Ekstremitte Yaralanmaları, Tedavi Protokolü

İşçilerde Sağlık Problemlerinin Neden Olduğu Ekonomik Kayıp ve Bu Kaybın Önlenmesi

Fatma Nurgül Küçükali, Fatih Ergin, Sevde Beyaz,
Elif Günsel Yıldırım, Onur Yıldızhan, Esra Yaşar,
Muhammed Mesud Küçükbiş, Kutay İşcen, Fırat Tari, Kübra Altunel
Danışman: Prof. Dr. Aynur Karadenizli
Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi

Bu proje ile bir sanayi kenti olan Kocaeli’de sanayide çalışan işçilerin karşılaştığı sağlık sorunlarının ekonomiye vermiş olduğu zararın belirlenmesi ve bu maddi zararın azaltılması için alınması gereken koruyucu önlemleri saptamayı amaçladık.

Kocaeli Sanayi Odasına kayıtlı olan, ilimizin yüksek işçi kapasiteli fabrikaları araştırıldı ve iletişime geçildi. Teklifimize olumlu yanıt veren bir fabrikada çalışmakta olan 8 000 işçi projeye dahil edildi. İşçilere ait 2012 yılı sağlık verileri değerlendirmeye alındı. Hastalara ait veriler değerlendirilirken etik kurallara uyulmasına dikkat edildi. Bu veriler fabrikanın “İşyeri Sağlık Merkezi” arşivinden elde edildi.

Bir işçi hastalandığında tanı ve tedavi için uygulanan işlemler gruplandırıldı.

1. Fabrika revirinde tetkik yapıp tedavi verilmesi durumunda işgücü kaybı yok.
2. Fabrika revirinde tetkik yapıp, tedavi ve istirahat verilmesi durumunda işgücü kaybı maksimum 2 gün,
3. Başka bir sağlık kuruluşuna direk başvurmak durumunda işgücü kaybı 1 gün,
4. Başka bir sağlık kuruluşuna direk başvurmak durumunda ek olarak istirahat alınmışsa işgücü kaybının ortalama 5 gün olduğu saptandı.

Sağlık nedeniyle işyerinde 2012 yılı içerisinde 254 704 saat iş kaybı gerçekleştiği belirlendi. Bir işçinin 1 saatlik çalışma ücreti bu işyeri için 16.56 TL olarak dikkate alındığında toplam kayıp 4 217 898, 24 TL olarak hesaplandı.

Yapılan araştırmada, işçilerin hangi nedenlerden dolayı sağlık kuruluşuna başvurdıkları irdelendiğinde ilk sırada enfeksiyon hastalıkları olduğu saptandı. Bunu sırasıyla kas iskelet hastalıkları, psikolojik hastalıklar, dermatolojik ve gastrointestinal hastalıkların izlediği belirlendi

Yapılan bu çalışma ile, Kocaeli ilinde sadece bir fabrikada yaşanan bu maddi kaybın il genelinde farklı kapasitelerde işçi barındıran 300 adet fabrikada toplamda çok büyük maddi kayıplara neden olacağı aşikardır. Ayrıca bu kaybın Türkiye genelinde ise yadsınamaz bir bütçeye denk düşeceği öngörülebilmektedir. Özellikle sağlık sisteminin ve işçi sağlığının ve güvenliğinin ön planda tutulmadığı çalışma ortamlarında bu kayıpların daha da artacağını düşünmekteyiz.

Anahtar kelimeler: İşçi Sağlığı, Ekonomik Kayıp

Başkent Üniversitesi Kazan Meslek Yüksek Okulu Öğrencilerinin Uyku Alışkanlıkları, Uyku Kalitesi ve Uykululuk Durumunun Saptanması

Atilla Şahin, Ayşegül Akçeli, Ayşe Uğurum Yüccemem,
Barış Can Kuzuca, Betül Ökkan, Hasan Erdoğan, Meltem Çetin,
Onur Coşkun

Danışmanlar: Prof. Dr. Ayşe Akın

Dr. Sare Mıhçıokur

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi

İnsanın en temel ihtiyaçlarından biri olan uykunun, yetersiz ve kalitesiz olması, günümüz koşullarında giderek artan bir halk sağlığı sorunu haline gelmiştir. Üniversite eğitiminin başlaması ile birlikte öğrencilerin o güne kadar alıştıkları aile ortamından ayrılmaları, dış etkenlere daha açık hale gelmeleri, daha yoğun bir çalışma temposu içine girmeleri gibi nedenlerle uyku alışkanlıkları ve dolayısıyla uyku kalitesi değişmektedir.

Başkent Üniversitesi (BÜ) Kazan Meslek Yüksekokulu (KMYO) öğrencilerinin uyku alışkanlıklarının, uyku kalitesinin ve uykululuk durumunun saptanması amaçlanmıştır.

Araştırma kesitsel türde olup öğrencilerin bazı sosyo-demografik özellikleri, uyku alışkanlıkları ve uyku kalitesi (Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi, (PUKİ)), gün içindeki uykululuk durumlarını (EPWORTH Uykululuk Ölçeği) değerlendirmek amacıyla anket uygulanmıştır. KMYO yerleşkesinde 1. ve 2. sınıf okuyan toplam 100 öğrencinin 81'i (%81,0) ankete katılmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %54,3'ü erkek, %45,7'si kadın olup yaş ortalaması $20,8 \pm 2,5$ 'dir. PUKİ ölçeğine göre son 15 günde kaza geçirmiş (%45,5) ile kaza geçirmemiş olan (%6,5), uyanamama nedeniyle devamsızlık yapan (%22,9) ile devamsızlık yapmayan öğrencilerin (%2,6) uykusunun kalitesiz olduğu belirlenmiş, aradaki fark istatistiki olarak anlamlı bulunmuştur ($p < 0,05$). EPWORTH ölçeğine göre erkek öğrencilerin %9,8'inin, kadın öğrencilerin ise %40,5'inin gün içinde uykulu olduğu, yurttan kalan öğrencilerde uykululuk durumunun (%71,4), aile yanında kalanlara (%19,2) kıyasla daha yüksek, üniversiteye başladıktan sonra daha düzensiz uyuyan öğrenciler (%42,3) ile uyku düzeninin değişmediğini belirtenlerin (%15,4), kendisine ait yatak odası olanlar (%20,8) ile kendisine ait yatak odası olmayan öğrencilerin (%66,7) uykululuk durumu arasındaki fark istatistiki açıdan anlamlı bulunmuştur ($p < 0,05$). Çalışmamızın çarpıcı sonuçlarından biri de psikolojik şiddet gördüğünü düşünen öğrencilerin (%43,7) uyku kalitesinin kötü, gün içinde de uykulu oldukları saptanmıştır.

Genel olarak uyku kalitesinin iyi olmasının gündüz yaşanabilecek uykululuk durumunu azalttığı belirlenmiştir. Öğrencilerin uyku kalitesini bozan davranışların değiştirilerek doğru yaşam davranışlarının kazandırılmasını sağlayan, uyku kalitelerini arttırmaya ve gün içindeki uykululuk durumu ile başa çıkmaya yönelik bir eğitim ortamı oluşturmak yanında, okul tabanlı rehberlik hizmetlerine yönelik faaliyetler gerçekleştirilmelidir.

Anahtar kelimeler: Üniversite Öğrencisi, Uyku Alışkanlıkları, Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi (PUKİ), EPWORTH Uykululuk Ölçeği

İn Vitro Ortamda Protein Tozu Toksisitesinin İncelenmesi

Gözde Tunbul, Utkucan Ayeser, Onur Kocaman, Melek Hür, Seren Karabiber, Rûveyda Muslu, Muhammed Esad Durdu, Ahmet Emir Ulutaş, Nazlıcan Kurt, Ayşegül Durmuş
Danışman: Doç. Dr. Şadan Yavuz
Kocaeli üniversitesi Tıp fakültesi

Protein tozu ve benzer türevdeki protein ek besinleri genellikle kişilerin günlük protein ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kullanılmaktadır. Kas gelişimindeki etkileri nedeniyle de özellikle sporcular tarafından yoğun olarak tercih edilmektedir. Protein tozlarının kullanımı sonucunda sporcularda çeşitli problemlere rastlanmaktadır. Biz de özellikle spor mağazalarında satılan bu ilaçların etkilerini görmek amaçlı hücre kültüründe bir çalışma gerçekleştirdik.

Çalışma ülkemizde çok satılan, özellikle gençler ve sporcular tarafından sıkça tercih edilen bir protein tozuyla gerçekleştirildi. HeLa hücreleri sıvı azot tankından çıkartılarak canlandırıldı. Hücre kültüründe çoğaltıldı ve pasajlandı. Kalan hücrelerden cover-slip içeren platelere pasaj yapıldı. Besi yerleri fetal bovine serum (FBS) içerisinde bulunan protein miktarına uygun olacak şekilde protein tozu ile suplemente edildi. Ön denemelerin sonuçları doğrultusunda yeni hücre pasajları yapıldı. Besi yerlerine FBS+protein tozu uygun konsantrasyonlarda 50-100-200 µl / 5 ml besi yerine uygulandı. Hücreler mitokondri, ER ve hücre membran spesifik floresan boyalar ile boyandı ve görüntüledi. Image J programı kullanılarak görüntüler analiz edildi. Kalan platerlerdeki hücreler Trifan mavisini boyası ile sayıldı ve değerlendirildi.

Değerlendirmeler sonucunda hücre ölümleri ve organel harabiyeti gözlemlendi. FBS protein konsantrasyonu baz alınarak eklenen protein tozu solüsyonunun aşırı miktarda hücre ölümüne neden olduğu görüldü. FBS içeriğindeki protein tozu konsantrasyonundan 2000 kez daha az protein tozu eklenen denemede de aynı şekilde hücre ölümleri gözlemlendi.

Farklı konsantrasyon uygulamalarımıza bakıldığında protein tozu solüsyon miktarı arttıkça hücre ölümlerinin arttığı görülmekte ve bu durum ölümlerin protein tozundan kaynaklandığını göstermektedir. Organel boyamalarında ise protein tozunun en çok endoplazmik retikuluma zarar verdiği ve protein sentezindeki rolü düşünüldüğünde bu bulgunun mantık ifade ettiği görülmektedir. Son olarak denenen en yüksek protein tozu konsantrasyonunda da hücrelerin organel morfolojilerini tamamen kaybettiği ve yaşamsal faaliyet göstermediği gözlemlenmiştir. Literatürde bu tip bir çalışma bulamadık. Sporcu sağlığı açısından daha kapsamlı protein tozu çalışmalarının yapılması gerektiğini düşünmekteyiz.

Anahtar kelimeler: Protein Tozu, Toksikite, İn vitro

Çocuk Gelinler: Erken Yaşta Evliliği Durdurun

Gülben Çalışkan, Melike Yardımcı, Resul Bircan

Danışmanlar: Prof. Dr. Ayşe Akın

Dr. Elif Durukan

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi

2012 yılında Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) tarafından yayınlanmış olan bu rapor, gelişmekte olan ülkelerde hane halkı araştırma verilerini kullanarak çocuk evlilikler ile ilgili prevalans, farklılık, eşitsizliklerin bir özetini sunmaktadır. Eğer çocuk evliliğe olan eğilim devam ederse ülkelerin ne ile karşı karşıya kalacaklarını tasarlayarak geleceğe bakış açısı sağlamaktadır. Raporun birinci bölümünde çocuk evliliklerin tanımı, dünyadaki boyutu, binyıl kalkınma hedefleri ile ilişkisi incelenmektedir. Bölüm 2, çocuk evlilik oranlarının nasıl hesaplandığını göstermekte, ana göstergeleri açıklamakta, veri kaynaklarını ve sınırlılıkları tanımlamaktadır. Üçüncü bölüm uygun en son verileri kullanarak evrensel, bölgesel ve ülke düzeylerinde çocuk evliliklerin boyutu ve coğrafi dağılımını tanımlamakta; ayrıca çocuk evliliklere olan eğilimi incelemektedir. Ülkeler ve bölgeler arasındaki farklılıkları araştırmakta; çocuk gelinlerin “dezavantajlı gruplar” olduğunu gösterecek kanıtlar sağlamaktadır. Raporun dördüncü bölümü, sosyal ve ekonomik değişkenler, okul katılımı ve üreme sağlığı hizmetlerinin başarısı ile ilgili çocuk evliliklerin oranlarındaki değişiklikleri incelemekte; evli kız çocukların ihtiyaçlarını ele almak ve çocuk evliliklerden korumak için uygun programlar ve yasaların geliştirilmesi için giriş noktaları sağlamaktadır. Bölüm 5, çocuk evlilik insidansını azaltacak bir girişimlerde bulunulmazsa gelişmekte olan ülkeleri bekleyen sorunları tanımlamaktadır. Mevcut çocuk evlilik düzeylerine dayanılarak 2010-2030 yılları arasındaki evli kız çocukların sayısını tahmin etmektedir. Son bölüm ise bulguların bir özeti ile raporu sonuçlandırmakta; çocuk evliliklerden vazgeçirmek için çalışılan strateji ve uygulamaları tanımlamaktadır.

Anahtar kelimeler: Çocuk Gelinler, Erken Yaşta Evlilik, Binyıl Kalkınma Hedefleri